ABVO

AMIGOE

losse nummers 75 c. zaterdag met Napa Afl1,-

ZATERDAG 30 DECEMBER 1995 - JAARGANG 112 NR 306

prèkè

1996: Klap of klapper ?

Bloedige conflicten betekenen economische achteruitgang

Zuid Azië: Geen zicht op vrede

NEW DELHI - Het jaar 1995 eindigt in Zuid-Azië precies zoals het is begonnen. Van Afghanistan via Bangladesh naar Sri Lanka was er sprake van gewelddadige confrontaties en oorlogen. En in alle gevallen bestaat er nauwelijks hoop op een eind aan de conflicten. De economie wordt door het gebrek aan politieke stabiliteit verlamd. De mensen hebben het vertrouwen in de poltici verloren.

Na twee decennia burgeroorlog bestaat **Afghanistan** als land alleen nog in naam. Een eind aan de ook op etnische en religieuze tegenstellingen machtsstrijd rond de hoofdstad Kabul is niet in zicht. Alle vredesinspanningen van de speciale VN-gezant zijn tot dusver mislukt.

Intussen hebben de vanuit Pakistan binnengedrongen Taliban-milities zich met de binnenlands-politieke tegenstanders van president Burhanuddin Rabbani verbonden. Maar het verstandshuwelijk zal niet lang standhouden.

De diverse partijen hebben voldoende wapens om nog zeker vijf jaar te kunnen doorvechten. En ze zijn niet tot compromissen bereid, zo luidt de analyse van Aabha Dixit van het Instituut voor Defensiestudies in New Delhi. Omdat Afghanistan in Centraal-Azië ligt, hebben alle buurlanden belang bij de vraag wie in Kabul regeert. Maar een oplossing van de conflicten in Afghanistan staat niet op de internationale agenda.

De internationale politiek wil zich nadrukkelijk niet mengen in de Indiase crisishaard **Kashmir.** De aartsvijanden Pakistan en India moeten het onderling eens worden. Maar India slaat met argwaan gade, hoe de zonder meer impopulaire Verenigde Staten en Pakistan nader tot elkaar komen.

In het Islamitische Kashmir, waarvan het grootste deel door India en het kleinste door Pakistan wordt bestuurd, wil de Indiase regering nog voor de parlementsverkiezingen in de eerste helft van 1996 een nieuwe regionale regering laten kiezen.

Deze verkiezingen zouden een debacle voor de centrale regering in New Delhi kunnen worden. Separatisten, die sinds jaren bloedige gevechten met de Indiase soldaten leveren, willen de verkiezingen boycotten. Veel Kashmiri's willen vooral een eind aan het bloedvergieten. Deze crisishaard interesseert niemand, zo beklagen zij zich. Het ooit zo vreedzame dal komt pas dan in de schijnwerpers als, zoals deze zomer het geval was, er westerse toeristen worden ontvoerd.

LEMEN VOETEN

In **Pakistan** houden de conflicten in het zuiden van het land met de uit India afkomstige Mohajirs aan. In de havenstad Karachi draait de spiraal van het geweld in een alsmaar hoger tempo. **Begin deze maand werden** nog de neef en een oom van de in Londen in ballingschap levende leider van de Mohajir-beweging MQM vermoord.

Premier Benazir Bhutto staat er halverwege haar ambtstermijn slecht voor. Ze kan als buitenlands-politiek succes wijzen op het feit dat het land nu wapenhulp uit de VS krijgt. De betrekkingen met India zijn echter nog steeds gestoord, die met Afghanistan en Iran zijn verslechterd.

Bhutto's critici verwijten de minister-president dat zij zich op het terrein van de binnenlandse politiek nergens om bekommert. Een militaire staatsgreep kon worden afgewend. Maar deze poging tot een putsch toont aan op hoe lemen voeten de regering van Benazir Bhutto staat.

AFGEWEZEN

In **Sri Lanka** heeft het leger dit jaar uitgehaald voor een geweldige slag tegen de afscheidingsorganisatie "Bevrijdingstijgers van Tamil Eelam"(LTTE). Met het innemen van het tot dusver door de LTTE beheerste schiereiland Jaffna in het noorden van het land bracht het leger de opstandelingen een forse psychologische nederlaag toe. Maar helemaal Rustig is het nog niet geworden

De gevechten waren de felste in jaren. Ettelijke duizenden mensen werden gedood en gewond. Maar de vrede is nog lang niet in zicht. De LTTE wijst het vredesaanbod van president Chandrika Kumaratunga van de hand.

ARM LAND

Bloedige confrontaties tussen aanhangers van de oppositie en veiligheidstroepen bepalen het leven van alledag in **Bangladesh.** Tussen premier Khaleda zia en de voorzitter van de Awami Liga, Sjeik Hasina, woedt een machtsstrijd.

De effecten hiervan leiden ertoe dat de economie van Bangladesh als één van de armste landen ter wereld steeds meer schade oploopt. Het vertrouwen van de bevolking in de jonge democratie daalt.

De oppositie, die de regering van corruptie, onbekwaamheid en het vervalsen van de verkiezingsuitslag beschuldigt, heeft gedaan gekregen dat het parlement is ontbonden. Op 7 februari worden nieuwe verkiezingen gehouden.

Gebrek aan politiek evenwicht kenmerkt ook de parlementaire monarchie in **Nepal.** Het land wordt geregeerd door een coalitie van de Congrespartij en de Nationaal-democratische partij. Demonstraties, stakingen en gewelddadige confrontaties, die al de vervroegde verkiezingen voor het huis van afgevaardigden in november 1994 hadden overschaduwd, gaan door. De economische toestand verslechtert zienderogen.

Als geweldige tegenslag geldt het feit dat de Wereldbank zich heeft teruggetrokken uit een stuwdammen waterkrachtproject. Voor de bouw van het controversiele mammoetproject *Arun III* ontbreekt nu een bedrag van ongeveer 1,3 miljard gulden.

In geen van de genoemde landen is er een aanwijzing dat de situatie snel zal veranderen.

VS in strijd met buitenlandse migranten

Wekelijks duizend illegalen uitgezet

WASHINGTON - In de Verenigde Staten zijn dit jaar 51.600 illegale immigranten opgepakt en over de grens gezet. Dat is meer dan ooit tevoren, zo heeft de directeur van de federale dienst voor Immigratie (INS) donderdag meegedeeld.

Het aantal van 1995 ligt vijftien procent hoger dan in 1994 en zelfs bijna 75 procent hoger dan in 1990, aldus Doris Meissner. Onder de uitgezette mensen zijn 9.500 personen die aan de grens werden aangehouden omdat ze vervalste papieren hadden. Ongeveer twee-derde van de mensen die worden teruggestuurd, kwamen uit Mexico.

Volgens de INS worden jaarlijks 1,2 miljoen mensen opgepakt, die illegaal proberen de VS binnen te komen of daar wonen. Zij vallen niet in de groep van hen die over de grens worden gezet, omdat zij zich "vrijwillig" bereid verklaren de VS weer te verlaten.

Organisaties, die immigratie in de VS willen verhinderen, schatten het aantal illegale immigranten op vier miljoen. Van hen komen er per jaar 200.000 bij. **"de kans dat men opgepakt en het land uitgezet wordt, als men de grens eenmaal is gepasseerd, is kleiner dan een procent"**, aldus Dan Stein van de bond voor de **Hervorming van de immigratieregels in de VS, die zowel tegen legale als illegale immigratie is,** tegen de **New York Times.**

Mexicaanse kinderen slachtoffer bittere kou

TIJUANA - Grafdelvers zijn bezig met het graven van een kindergraf op het Vierde algemene kerkhof van Tijuana in Mexico. Als gevolg van de bittere kou zijn in dit gebied al zo'n veertig kinderen overleden, doorgaans na ademhalingstoornissen. Terwijl het graf gedolven wordt staan de ouders van de drie maanden oude Maria Guadalupe bij het graf samen met familieleden en bekenden.(AFP-foto)

Voor eerst sinds 92 vliegtuig bij Mostar geland

PARIJS - Voor de eerste keer sinds de sluiting van het vliegveld van Mostar drie jaar geleden, is er vrijdag een vliegtuig in de zuidbosnische stad geland. Het ging om een transporttoestel van de Franse luchtmacht.

De Transall bracht goederen voor het Franse contingent van de internationale vredesmacht IFOR. Twaalfhonderd meter van de landingsbaan zijn inmiddels gerepareerd. Ook is er een provisorische verkeersleiding, aldus een woordvoerder van het Franse leger in Parijs.

Mission 96: jeugdzending vergadert in Utrechtse Jaarbeurshallen

Kou tegenvaller voor zuinige organisatie

UTRECHT - De vrieskou bezorgt het zendingscongres voor jongeren Mission '96 een forse financiële tegenvaller. Vooral in de als slaapzalen ingerichte hallen van de Utrechtse Jaarbeurs moet dag en nacht op volle kracht worden gestookt. Op de conferentie, die donderdag is begonnen en die tot 2 januari duurt, werden zo'n zevenduizend jonge christenen uit alle delen van Europa verwacht. Er wordt in zestien talen vertaald.

Behalve de extreme kou waren er al bij de start nog enkele tegenvallers. Een bus met 35 Roemenen begaf het net over de Nederlandse grens, zodat de congresleiding vervangend transport moest inzetten. De Zaïrees Dr. Musiande Kasali, verbonden aan een Evangelische faculteit in Kenya, die donderdagavond in de openingsdienst zou spreken, bleek door problemen met zijn vliegticket niet op tijd aanwezig te kunnen zijn. Hergen Haye uit Duitsland, een van de Europese leiders van de organisatie operatie Mobilisatie, verving hem.

Mission '96 wordt om de drie jaar georganiseerd door de *European missionary association (Tema)* om jongeren te informeren over en te motiveren voor actieve deelname aan zending, evangelisatie en christelijke hulpverlening. Op een internationale zendingsbeurs zijn meer dan 140 organisaties vertegenwoordigd om de deelnemers uitvoerig op de hoogte te stellen van alle mogelijkheden. Volgens de organisatoren hebben de vorige "mission"-congressen vele honderden jongeren doen besluiten zendeling te worden. "Velen gingen naar een bijbelschool, anderen zijn nu als zendeling in een andere cultuur werkzaam. Sommigen trokken er al binnen zes maanden na het congres op uit."

LAAG BUDGET

"Who cares?" luidt het thema van de conferentie. De boodschap luidt onder meer dat God geeft om de schepping, de enkeling, de samenleving, de roeping van individuele christenen en zijn wereld.

In vergelijking met de grote congressen van de organisatie van Billy Graham en onlangs die van de Adventisten, werkt Mission '96 met een bij de jeugd passend laag budget. Niet meer dan achthonderd deelnemers en sprekers overnachten in goedkope hotels. De meesten slapen in slaapzakken op (zelf meegebrachte of ter plekke gehuurde) luchtbedden op de stenen vloeren van de hallen. Men heeft voor zowel jongens als meisjes (-strikt gescheiden) elk zo'n 3300 plaatsen.

VINDINGRIJK

De gedwongen zuinigheid maakte de met de catering belaste sectie van de uitgebreide staf vindingrijk. Die ontwikkelde met uit wasmachines gesloopte elementen grote ketels waarin honderden vacuum-verpakte maaltijden gelijktijdig kunnen worden bereid. De stalen korven, waarin de kant-en-klaarmaaltijden zijn opgestapeld, worden met een heftruck in de hete ketels geladen.

"Op de vorige conferenties werkten we met diepvriesmaaltijden, maar dit is beter en voordeliger. We hebben ze in Duitsland gekocht en met vrachtwagens hierheen gebracht", meldt domestic manager Peter Vlug sr., die verantwoordelijk is voor de logistiek. De Duitse fabrikant heeft zich al geïnteresseerd getoond in de Nederlandse "uitvinding" voor de massale maaltijdverhitting. Er moeten deze week in totaal zo'n 60.000 warme maaltijden, 140.000 broodjes, 32.000 appels en 27.000 eieren worden geserveerd.

Marokkanen in container als verstekeling

BREST/BREDA - Vijf Marokkanen die in Casablanca als verstekeling aan boord waren gegaan van het vrachtschip Saarbreda, zijn donderdagavond in de haven van Brest bevrijd uit de container waarin zij zich hadden verborgen.

De Franse autoriteiten beslissen nog wat er met de mannen moet gebeuren. Ze zouden de wens hebben geuit terug te gaan naar hun geboorteland.

In verschillende scenarios Dini als 'opvolger' genoemd

Premier Italië dient ontslag in

ROME - Aan het eind van 1995 verkeren de Italianen in onzekerheid over de politieke toekomst van hun land. Nu de vaststelling van de begroting op een oor na is gevild, zal premier Lamberto Dini zaterdag bij president Oscar Luigi Scalfaro het ontslag van zijn zakenkabinet aanbieden. De president heeft echter al duidelijk gemaakt dat hij dat niet voetstoots zal aanvaarden.

Scalfaro, die zich de afgelopen jaren heeft opgeworpen als het politieke geweten van Italië, wil de 64-jarige oud-premier terugsturen naar de kamer van afgevaardigden voor een debat over de gewenste verkiezingsdatum en over de eventuele vorming van een tweede kabinet-Dini. Met enige spanning wordt uitgekeken naar de Nieuwjaarstoespraak zondag op de televisie. Waarschijnlijk zal de president dan een indicatie geven over de directe politieke toekomst van het Zuideuropese land. De president heeft als enige het recht het parlement te ontbinden en nieuwe verkiezingen uit te schrijven.

Luigi Berlinguer, de voorzitter van de Progressieve fractie in de kamer, maakte donderdag na een gesprek met Dini de datum van diens aftreden - zaterdag - bekend. Hij zei eveneens erop aan te dringen dat het kamerdebat over de politieke toekomst van het land er nog voor 6 januari komt. De uitkomst ervan is onzeker. In grote lijnen tekenen zich drie mogelijkheden af.

MOGELIJKHEDEN

In de eerste plaats zou de kamer kunnen kiezen voor verkiezingen op korte termijn: Eind februari of begin maart. Voorstanders van deze optie zijn de uitersten in het parlement: De rechtse post-fascistische Nationale Alliantie, die deel uitmaakt van de *Polo delle liberta* (Vrijheidsalliantie) onder leiding van oud-premier Silvio Berlusconi, en de orthodoxe communisten van Communistische herstichting. Ook de partij *Forza Italia* van Berlusconi zelf is voorstander van verkiezingen op korte termijn in de hoop dat de mediamagnaat, die in december 1994 aftrad, weer regeringsleider wordt. Een complicatie is dat Berlusconi zich in januari wegens omkoping van ambtenaren van de fiscale recherche voor de rechter moet verantwoorden.

Sommigen binnen de Vrijheidsalliantie zien wel wat in een andere premier dan Berlusconi, waarbij zij hun oog ook op Dini hebben laten vallen. De huidige premier was minister in Berlusconi's kabinet, maar heeft in het parlement vooral steun gekregen van de centrum-linkse partijen.

Een tweede mogelijkheid is dat Dini zichzelf opvolgt en dat de Italianen pas eind mei, aan het eind van het voorzitterschap van de Europese Unie, naar de stembus gaan. Deze optie heeft de voorkeur van de centrum-linkse "Olijfboomcoalitie" van de gematigd-progressieve econoom Romano Prodi. De partijen in deze coalitie, waarvan de ex-communistische Democratische partij van links de grootste is, steunen het zakenkabinet van Dini. Zij wijzen erop dat Italië vanaf 1 januari voor een half jaar voorzitter van de EU wordt en dat dit voorzitterschap tot mislukken gedoemd lijkt als het land zich de eerste maanden in een verkiezingsstrijd stort. Zoiets zou bovendien het toch al gehavende internationale prestige van Italië geen goed doen en de politieke chaos versterken.

Een derde mogelijkheid is een "hervormingsregering op brede grondslag".

Michael Moreno bij Verriet-kinderen

WILLEMSTAD - De imitatieartiest Michael Moreno trad op tijdens het feest dat het Curaçaribbean Hotel vrijdag aan 30 kinderen van het Monseigneur Verriet Instituut aanbood. De kinderen werden ook vergast op Pipo the Clown

Bij verdwijning uit de PAR:
Vakbeweging zonder politiek tehuis

WILLEMSTAD - De vakcentrales Kamara Sindikal en SSK zullen, als de samenwerking met de PAR wordt verbroken, hun politieke tehuis kwijt zijn. Naar verwachting zal de partij van premier Miguel Pourier op korte termijn de samenwerking met de twee vakcentrales beeindigen. In feite is dat een formaliteit: Kamara Sindikal en SSK hebben zich al een tijdlang onafhankelijk opgesteld. Dat komt neer op oppositievoeren. Dat bleek ook bij de vele Statenvergaderingen van de laatste tijd: de vertegenwoordiger van de vakbeweging, Winnie Poulo, stemde of tegen of blanco bij alle voorstellen van regeringszijde.

Natuurlijk waren al eerder de vrijwel onlijmbare barsten in de samenwerking zichtbaar: de stakingsacties van enkele weken geleden en vooral de felle anti-regeringsuitspraken van vakbondsvoorlieden lieten er verder geen twijfel over bestaan, dat de samenwerking met de PAR zijn beste tijd heeft gehad.

Die samenwerking heeft altijd overigens op een smalle basis plaats gehad. Hoewel de twee vakcentrales vanaf vóór de verkiezingen van begin verleden jaar zich hartstochtelijk aan de zijde van de pas opgerichte PAR schaarden, kon worden voorspeld dat dit huwelijk op een ruziende echtscheiding zou uitlopen. De belangen van de vakbeweging zijn immers tegengesteld aan die van een regeringspartij, die met alle kracht wordt gedwongen tot bezuinigen, schoon schip houden en saneren.

De reden van de splitsing is bekend. Partijleider Pourier van de PAR wil dat vakbondsvertegenwoordiger Winnie Poulo een keus moet maken. Hij is in mei van dit jaar ook gekozen in de Eilandsraad en de PAR vindt dat Poulo of in Staten of in Eilandsraad zitting moet nemen, niet in beide volksvertegenwoordigingen.

Het is vaak voorgekomen, en komt nog heden ten dage voor, dat politici lid zijn van beide instellingen, uiteraard na in beide te zijn gekozen. Het is in de loop der jaren zelfs een normaal verschijnsel geworden. De PAR stelt zich evenwel op het standpunt, dat zoveel mensen als mogelijk bijdragen moeten leveren aan de verdere ontwikkeling. Daarom wordt het door de PAR ongezond geacht, dat één en dezelfde persoon in alle twee colleges zitting heeft.

Voor de vakbeweging is deze kwestie van principiele aard. "Wij zijn bewust in de politiek gestapt om politieke macht te verwerven. Nu we die inderdaad hebben gekregen, laten we ons die niet meer ontnemen", heeft vakbondsvoorman Errol Cova verklaard.

Door de felle stellingname van de vakcentrales tegen de door de regering en het bestuurscolege aangekondigde maatregelen is de breuk intussen zo groot geworden, dat van lijmen geen sprake meer is. Bovendien kan de PAR, als zichzelf respecterende regeringspartij, niet meer terugkomen op een door haar genomen en met verve verdedigd besluit.

De PAR is voor een belangrijk deel schuldig aan de ontstane situatie, daar zij deze kwestie vóór de verkiezingen niet afdoende heeft geregeld. Inderdaad bestond er een schrijven daarover, maar tot een concreet en definitief akkoord was het tussen partijen niet gekomen.

Nu valt dan te verwachten dat de breuk formeel wordt bevestigd. Dat heeft de PAR kortgeleden laten doorschemeren. Daarmee komt dan een eind aan de vrij kortstondige vrijage met de vakbeweging.

De splitsing zal weinig invloed hebben op het politieke gebeuren. Regering en bestuurscollege steunen op een dusdanige meerderheid, dat het afvallen van de vakbondvertegenwoordigers slechts geringe politieke consequenties heeft. Wel is het zo, dat de MAN, de andere coalitiegenoot op eilandsniveau, evenveel zetels (zes) in de Eilandsraad zal bezitten als de PAR. Van de MAN kan daarom een nog eigengereider optreden worden verwacht, al zitten de twee coalitiepartners op eenzelfde lijn voor wat de in te voeren saneringsmaatregelen betreft.

Voor de vakbeweging, met name SSK en Kamara Sindikal, heeft de splitsing evenwel grotere gevolgen. De kans is namelijk gering tot nihil, dat aansluiting bij een andere politieke groepering zal worden gevonden.

In de jaren tachtig heeft Kamara Sindikal de MAN sterk gesteund. Die relatie was meer een ideologische: de linksgerichte vakcentrale vond voor zijn doelstellingen en opvattingen alleen gehoor bij de MAN, die een sociaal-democratische inslag heeft.

De jarenlange band tussen MAN en Kamara Sindikal vond zijn einde, toen de MAN pogingen begon aan te wenden tot gezondmaking van de financiele en economische situatie, eenzelfde toestand die nu min of meer leidt tot de definitieve breuk met de PAR. Nadat Kamara Sindikal en de MAN uit elkaar waren, steunde de vakcentrale de politieke partij SI, zij het op een verkapte wijze. "Wij zijn van mening dat een tweede coalitiepartner sterk moet zijn om een evenwichtig beleid te kunnen garanderen", verklaarde vakbondspraeses Errol Cova kort vóór de verkiezingen van 1990. Hierbij werd dus duidelijk gewezen op de toen kolossale PNP, die met wat kleinere partijen regeerde en tegelijkertijdook gedoeld op de wens om de tweede partij (SI) grotere invloed te verschaffen.

De politieke partijen staan momenteel zeker niet te springen om de immer lastige,. luidruchtige en niet op compromissen uit zijnde vakbeweging te omarmen en daarmee samenwerkingsverbanden aan te gaan, hoe aantrekkelijk en ruim de door de vakbeweging aan te leveren voorkeursstemmen bij een verkiezing ook mogen zijn. Dat betekent, dat de vakbeweging weer op zichzelf wordt teruggeworpen. Maar ook in andere landen blijkt, dat een te grote politieke invloed van de vakbonden stremmend werkt op de uitvoering van veel beleidsplannen. De twee Curacaose vakcentrales, SSK en Kamara Sindikal, worden dus weer oppositie. Maar dat waren zij, goed beschouwd, ook toen ze in de PAR een politiek tehuis hadden gevonden.

Verkoop van vuurwerk minder dan vorige jaren

WILLEMSTAD - De verkoop van vuurwerk ligt aanmerkelijk achter op die uit voorgaande jaren. Dat blijkt uit informatie, die door vuurwerkverkopers is verstrekt.

Een van de redenen is, dat vroeger de hand werd gelicht met het begin van de verkoop. Die was altijd bepaald op 27 december, maar vrijwel alle verkopers openden in vorige jaren eerder de deuren. Dit jaar heeft de politie er evenwel streng op toegezien, dat de verkoop niet eerder dan woensdag begon. Toen bleek al, dat de afzet ditmaal veel minder zou zijn.

Werd vroeger in de laatste twee weken van het jaar vrijwel constant en in alle wijken van het eiland het ontploffen van vuurwerk gehoord, dit jaar is dit slechts sporadisch te constateren. De sterke indruk bestaat, dat de burgers ditmaal minder aan het ontploffend spul uitgeven dan in voorgaande jaren.

Vrijdag, de laatste werkdag van dit jaar, werd in Punda flink wat vuurwerk afgeschoten, maar toch beduidend minder dan vorig jaar.

De verwachting is wel, dat zondag, op Oudjaar, opnieuw veel geknal te horen zal zijn. "Er is wel minder verkocht, maar het is hier nu eenmaal een ingewortelde overtuiging, dat het nieuwe jaar luidruchtig moet worden verwelkomd", zei een vuurwerkhandelaar.

OPINIE

Door Ronnie Rens sr

De jaren snellen,
Leer ze tellen,
Gebruik ze zuinig
Als kostelijk goud.
Kort duren 'uren,
Ras zijt gij oud,
Zorg dat Uw leven,
Uw willen, streven,
Als het wendt ten ende
U niet berouwt

Dit simpele versje, dat een frater van Tilburg in de jaren veertig ons op school leerde, is me daarna decennium na decennium bijgebleven. Misschien omdat er zoveel waarheid in schuilt, misschien om mezelf te blijven herinneren aan het feit dat tijd inderdaad een ontzaglijk groot goed is, snel voorbijgaat en daarom goed dient te worden benut.

Alweer staan wij aan het einde van een kalenderjaar. Velen zullen zeggen: Dat is snel gegaan. Maar dat geldt ook voor andere jaren, die voorbij gingen. Het verleden lijkt een flits en waar we ons in vergissen is te denken, dat de toekomst heel ver weg ligt. Ook die zal voorbijgaan in een zucht en vóór we er erg in hebben, kijken we tegen kleinkinderen aan en babies, die we op de arm droegen en nu ook vaders en moeders zijn geworden.

***

1995 is zowel internationaal als in nationaal opzicht een turbulent jaar geweest. Natuurrampen, zoals aardbevingen en overstromingen, teisterden diverse landen, treinbotsingen en vliegongelukken kwamen natuurlijk ook weer in beeld. Het internationale terrorisme nam af, doordat landen elkaar nu niet meer dreigend aanstaren als ten tijde van de Koude Oorlog. Maar - even erg en gewoon niet te vatten - is het feit, dat nu burgers van eenzelfde land elkaar gewapend te lijf gaan en zelfs uit zijn op uitroeiing van een deel van de eigen landgenoten. Zo plaatste de zich religieus noemende sekte Aum Shinrikyo een zelfgemaakt dodelijk gas in een metrostation in Tokio, waardoor 12 mensen het leven verloren en honderden voor kortere of langere tijd ziek werden. Gelukkig dat de Japanse politie deze gewetenloze bende wist te ontmaskeren. Hierbij werden enorme hoeveelheden van het moordend gas gevonden en chemische stoffen, waarmee het wordt geproduceerd. Rampen van onmetelijke aard zouden zich hebben voorgedaan als de plaatselijke politie er niet in was geslaagd de sekte te ontmantelen.

In Oklahoma City in de Verenigde Staten plaatsten twee blanke Amerikanen een zware, zelfgemaakte bom bij een wolkenkrabber met als resultaat: 169 doden. En tot welke monsterachtige uitwassen onenigheid en haat tussen mensen van hetzelfde land kunnen leiden, werd bewezen door de laffhartige moord op de vredesgezinde Israelische premier Simon Peres.

***

In eigen land werd St. Maarten getroffen door een orkaan, die weinig heel liet van dat welvarende eiland. Maar, zoals gezaghebber Dennis Richardson opmerkte, er zijn nu kansen om op het eiland goed te maken wat in het verleden verkeerd is gedaan.

De verkiezingen in mei brachten op Curacaos niveau na zeven jaar een nieuw bestuur aan de macht, waardoor nu betere synchronisatie van het beleid kan plaats hebben, doordat de twee grote regeringspartijen op landsniveau (PAR en MAN) ook in Eilandsraad en bestuurscollege het voor het zeggen hebben.

Het belangrijkste gevolg is, dat eindelijk de immense financiele en economische problemen zullen worden aangevat, een zaak die al tien jaar geleden bij de horens had moeten zijn genomen.

De zo lang verwaarloosde financiele en economische problemen zullen in de komende jaren het leven van elke inwoner sterk beinvloeden. De tijd van de broekriem aanhalen is aangebroken, omdat bestuurders in het verleden een beleid van roekeloos erop los leven hebben gevoerd.

De komende jaren worden daarom de moeilijkste in de geschiedenis van de Antillen en met name van Curacao. Zijn er nu al enkele maatregelen genomen ter sanering van de financiele situatie en bijsturing van de economie, al in het prille begin van het nieuwe jaar zullen wij merken hoe ernstig de situatie is. Als namelijk de maatregelen die het IMF als medicijn voorschrijft, worden bekend gemaakt, zullen we rillen van schrik. En als bovendien op 22 januari de Van Lennepcommissie met haar rapport op de proppen komt, dan komen er weer maatregelen, die ongekend zijn in de geschiedenis van de Antillen. De verhoging van de benzine-accijns met vijftien cent waarover zoveel te doen is geweest, zinkt daar totaal bij in het niet.

Het worden moeilijke jaren waar wij voor komen te staan en 1996 wordt het eerste uit de reeks, die zeker tot de eeuwwisseling zal voortduren. Dit wordt hier niet gezegd om paniek te

Fatum Unu: Nu alleen hulp aan Fatum-klanten

WILLEMSTAD - Fatum Unu zal vanaf 1 januari slechts Fatum-klanten assisteren bij verkeersongelukken. Personen, die betrokken zijn bij een ongeluk en verzekerd zijn bij een andere maatschappij, zullen doorverwezen worden naar de politie. Dat verklaarde Robert Rosalia, manager Technical Field Force van ING Fatum.

Fatum Unu werd ongeveer twee en een half jaar geleden opgericht als extra service aan Fatum-klanten. Daarvóór moesten personen betrokken bij een verkeersongeluk, soms urenlang wachten tot de politie verscheen. Fatum Unu zorgde dan ook voor veel gemak bij verkeersongevallen.

Fatum Unu assisteerde tijdens haar 2 1/2 jarig bestaan bij elk verkeersongeluk, Fatum-klant of niet. Het afgelopen jaar moesten de twee Fatumwagens ruim 2.800 keer uitrukken. Uit cijfers blijkt echter dat in slechts 60 procent van de verkeersongelukken het om een Fatum-klant ging. "Eigenlijk gaven wij dus service aan klanten van andere verzekeringsmaatschappijen. Fatum-klanten die omstreeks hetzelfde tijdstip ook betrokken waren geraakt bij een verkeersongeluk moesten daardoor wachten", aldus Rosalia. "Vanaf 1 januari komt hierin verandering en trekken we er allen op uit als het Fatum-klanten zijn, of zij nou schuld hebben of niet. De overigen worden doorverwezen naar de polite."

Voor de personeelsbezetting van de afdeling zal de wijziging geen gevolgen hebben. Fatum Unu telt zes personeelsleden. Wel zal één van de twee wagens uit de roulatie worden genomen. Ook Fatum Tres, die Fatumklanten helpt in het geval van diefstal, inbraak of brand, ondergaat een kleine wijziging. Rosalia: " De naam wordt opgeheven, maar de service blijft voortbestaan."

Rosalia verklaarde dat het aantal verkeersongelukken in de afgelopen twee maanden aanzienlijk is toegenomen. "Maar dat is vrij normaal voor deze tijd van het jaar. De vele ongelukken zijn vaak een combinatie van factoren; meer verkeer op de wegen door de vele mensen die hun Sinterklkaas- en kerstinkopen doen, de vele regen waardoor het wegdek glad is en de vele mensen die onder invloed rijden vanwege de vele feesten. Meestal neemt het aantal ongelukken begin januari af om vervolgens in de carnavalsperiode weer te stijgen."

Rosalia deed tot slot een beroep op alle weggebruikers om zo veilig mogelijk te rijden. "Houd je aan de verkeersregels, neem de snelheidslimieten in acht en rijd niet als je een slokje op hebt. Dat geldt niet alleen voor deze periode, maar voor het gehele jaar."

Veel verkopers van vuurwerk houden zich niet aan regels

WILLEMSTAD - De brandweer heeft de afgelopen dagen verscheidene keren moeten optreden tegen de verkopers van vuurwerk. Talloze overtredingen werden geconstateerd, maar in de meeste gevallen hielden de verkopers zich wel aan de regels. Het ergste geval betrof een supermarket, die in het magazijn een container vol met vuurwerk had staan. De eigenaar werd opgedragen onmiddellijk de container te verwijderen om een einde te maken aan de potentieel gevaarlijke situatie. Dat verklaarde de woordvoerder van de brandweer, Edmiro Anita, vrijdagmiddag.

Dit jaar zijn er 220 verkooppunten rondom Curaçao. De brandweer, politie en eilandelijke bewakingsdienst SKS voeren dagelijks controles uit. Deze controles zullen ook dit weekeinde worden voortgezet. Anita verklaarde dat talloze vuurwerkverkopers zich niet houden aan de regels. Zo werd op verscheidene verkooppunten een te grote hoeveelheid vuurwerk aangetroffen. Elke stand mag maximaal 400 kilo vuurwerk in voorraad hebben. Enkele zaken hadden echter het dubbele en sommige zelfs het drievoudige.

Enkele standhouders hadden hun vuurwerk ook niet goed afgesloten. Dit is verplicht om de kans dat een verdwaalde vuurpijl de boel in brand steekt, te voorkomen. Het vuurwerk moet afgesloten worden in ijzeren tonnen, geen karton dat namelijk vrij gemakkelijk vuur kan vatten. Verder is ook gebleken dat vele verkopers te veel vuurwerk uitstalden hetgeen ook een gevaarlijke situatie oplevert. De verkopers mogen slechts één of twee monsters, naar gelang de grootte van het vuurwerk, ten toon stellen. Tijdens de controles bleek ook dat enkele verkopers geen vergunning bij zich hadden. De stands werden voor enige tijd gesloten tot de verkoper kon bewijzen over een geldige vergunning te beschikken. Voorts is gebleken dat enkele verkopers zich niet hielden aan het rookverbod of geen bord met 'verboden te roken' hadden geplaatst. Ook tegen hen werd opgetreden.

Ook de importeurs namen het niet zo nauw met de regels. Velen bleken veel te veel vuurwerk in huis te hebben. Bij het Kruithuis is inmiddels opdracht gegeven om geen vuurwerk meer af te geven totdat gecontroleerd is of de importeurs wel door hun huidige voorraad heen zijn.

De brandweer heeft het tot nu toe nog niet veel meldingen binnen gehad van brandjes die veroorzaakt zijn door vuurwerk. Wel was er sprake van enkele brandjes in de mondi, waaronder vrijdagmiddag aan de Caracasbaaiweg, maar die werden snel geblust door brandweerlieden.

Anita deed een beroep op alle burgers om voorzichtig om te gaan met vuurwerk en alle nodige voorzorgsmaatregelen te nemen. "Indien u uw huis verlaat sluit alle ramen en deuren goed af, zodat een vuurpijl niet naar binnen kan vliegen. Ga bij het verlaten van het huis na of het gasfornuis goed afgesloten is, laat geen ham in de oven terwijl men even inkopen gaat doen. Haal alle stekkers uit de stopcontacten bij het verlaten van het huis. Bewaar vuurwerk in ijzeren, goed afgesloten emmers en bewaar ze niet in de buurt van gasfornuizen, elektrische installaties of nabij stopcontacten. Het liefst in een berghok indien men hierover beschikt."

Verder deed hij een beroep op alle ouders om goed op hun kinderen te letten indien zij vuurwerk afsteken. "Lees de instructies goed door en als je die niet begrijpt, vraag dan aan de verkoper hoe de werking ervan is. Indien zich toch een ongeluk voordoet en er brandwonden opgelopen worden , houdt het lichaamsdeel 15 minuten onder water. Bij ergere ongelukken of brand: bel onmiddellijk het noodnummer 114. hierop zijn zowel brandweer, politie als ambulance bereikbaar."

Eerst rechtspositie regelen

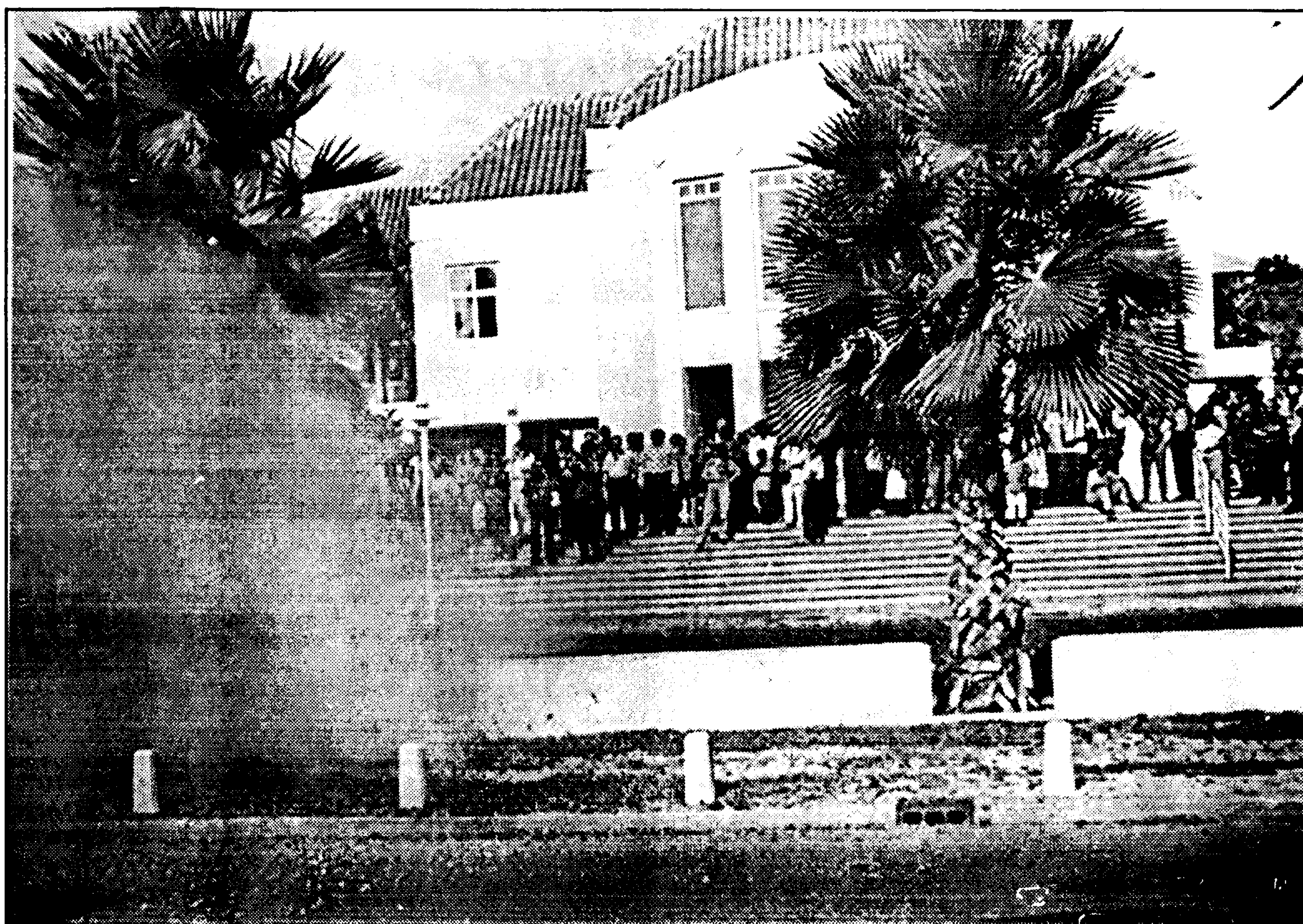
Vakbond ABVO stelt overheid ultimatum

WILLEMSTAD - De ABVO heeft de overheid een ultimatum gesteld. De overheid heeft in een brief aan alle ambtenaren van Landsradio en de Telecommunicatiedienst namelijk meegedeeld dat per 1 januari beide diensten worden geprivatiseerd. De ambtenarenvakbond eist nu dat de overheid het proces stopzet totdat er duidelijkheid is over de rechtspositie van de ambtenaren. De ABVO heeft de overheid tot uiterlijk 2 januari 12.00 uur de tijd gegeven om aan dit verzoek te voldoen, anders stapt zij naar de rechter.

Zoals bekend worden de commerciële taken van Landsradio per 1 januari voortgezet door Antelcom, terwijl de publiekrechtelijke taken worden ondergebracht in de op te richten landsdienst Bureau Telecommunicatie. Dit bureau zal haar eigen inkomsten verkrijgen uit de heffing van concessie- en vergunningsrechten.
De ABVO protesteert met klem tegen deze gang van zaken, omdat de rechtspositie van haar leden in het gedrang lijkt te komen. In een brief, gericht aan gouverneur Jaime Saleh, verklaart advocaat Marius Römer dat de wettelijke voorgeschreven procedure in de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht niet gevolgd is en ook op geen enkele wijze rechtszekerheid is verschaft voor wat betreft de toekomst van de ABVO-leden.
De ABVO is zelfs niet eens officieel op de hoogte gesteld van de gang van zaken. Zij heeft via via vernomen dat de minister van Telecommunicatie, Leo Chance, in een brief aan het personeel van Landsradio heeft meegedeeld dat zij per 1 januari ter beschiking worden gesteld van de nieuwe nv's.
Volgens advocaat Römer handelt de overheid hiermee in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en in strijd met het belang van de ambtenaren. "Men kan volgens het geldend recht niet zomaar ambtenaren ter beschikking stellen van privaatrechtelijke ondernemingen. Zeker niet als de juiste procesgang niet is gevolgd en ook geen rechtszekerheid is verschaft aan het personeel", aldus Römer in de namens ABVO verstuurde en door hem ondertekende brief.
ABVO-voorzitter Bebe Rojer is met name boos, omdat de onderhandelingen tussen de overheid en de ABVO nog aan de gang zijn. "Terwijl ze met ons praten gaan ze rustig door met allerlei besluiten te nemen". Roje r vreest met name dat er ontslagen zullen vallen. "Het personeel van de Landsradio heeft nog geen enkel document ondertekend, dus we staan sterk. Tijdens een algemene vrgadering hebben we besloten om, voordat de privatisering vaste vorm begint te krijgen, een nieuwe cao eruit te slepen. We vertrouwen de overheid niet meer en we gaan de rechtszekerheid van het personeel desnoods via de rechter afdwingen."
De ABVO eist dan ook dat de beslissing om het personeel ter beschikking te stellen van de privaatrechtelijke ondernemingen wordt opgeschorst. Uiterlijk, 2 januari om 12.00 uur wil ABVO een bericht van de overheid hierover, anders stapt zij naar de rechter.

CUROIL schiet oude jaar weg

WILLEMSTAD - Curoil heeft vrijdagmiddag een enorm vuurwerkfestijn gehouden. Een evenement, dat honderden belangstellenden trok. De afgestoken 'pagara' was volgens kenners één van de grootste die er beschikbaar is.

Tevredenheid alom bij Isla over 1995

WILLEMSTAD - "In januari zal nog genoeg gepraat worden over de behaalde resultaten in het afgelopen jaar. Daarom wijd ik daar nu niet over uit", zo begint Isla-directeur Javier Hernandez zijn eindejaarstoespraak voor het personeel. Voor het eten en de borrel blikt hij in het kort tevreden terug. Hij begon dit jaar bij de raffinaderij op Curaçao en sindsdien veranderde al het een en ander. Ook bij het personeel over het algemeen tevreden geluiden.

"Het belangrijkste", vervolgt Hernandez "is dat er in het afgelopen jaar geen ernstige ongelukken zijn gebeurd. Aangezien veiligheid voor alles gaat, kunnen we dus tevreden zijn. De resultaten zijn overigens de beste die de Isla in haar bestaan behaalde. Ook de PdVSA betuigt tevredenheid. *Nos por bira un refinería kampeon* (we worden de beste raffinaderij)".
De bescheiden Isla-directeur leerde in de korte tijd dat hij op het eiland vrijwel vloeiend papiamentu en laat dat weten ook. Tevredenheid ook met het extra geld, dat werd gestort in het pensioenfonds (1 miljoen). Dat werkt motiverend volgens Hernandez. "Ik heb alle vertrouwen in de verdergaande reorganisatie." Hoewel de milieuplannen en de BOO minder snel vorderen dan gewenst, blijft hij ook wat dat betreft optimistisch.
Winst maakt de Isla overigens niet. De voornaamste oorzaak daarvan is het (te) hoge uitgavenpatroon. Teveel materiaal wordt verspild. Daarmee zijn de voornaamste doelen voor volgend jaar duidelijk.
Daarbij moet het prcoes van Antillianisering doorgaan. Momenteel hebben vier Antillianen zitting in de directie en dat aantal zal worden uitgebreid.
"Positief zijn over het afgelopen jaar is terecht, maar", zo eindigt Hernandez, "het is niet meer zoals in het jaar nul., toen de mannen het veld in gingen, een kabritu doodden en tevreden naar huis gingen. Het is nu moeilijker. Maar we moeten in de spiegel blijven kijken. Dan lukt het."

Week van het lofprijzen

WILLEMSTAD — Van 2 tot 7 januari presenteert de Komishon Kòrsou Restourá een week van het lof, met elke avond van 19.00 tot 20.30 uur in het Wilhelminapark een dienst waarin Gods zegen wordt gevraagd.

Jurist Goeloe eist 201.000 gulden schadevergoeding van overheid

WILLEMSTAD - Alex Goeloe heeft een schadeclaim 201.500 gulden ingediend tegen de overheid. De jurist is van menig dat hij in 1993 ten onrechte is aangehouden en als gevolg van zijn verblijf in de gevangenis duizenden guldens aan inkomsten heeft moeten derven.

Goeloe heeft in 1993 45 dagen in de gevangenis doorgebracht. Er waren aanklachten tegen hem ingediend door de zusters Suzy en Peggy Römer, een bewaker van Las Palmas en een Dominicaanse prostituee. Allen verklaarden bedreigd te zijn door de jurist. Rechter-commissaris Koopmans vond dat er te weinig bewijs bestond om Goeloe aan te houden met betrekking tot de aangiften van de Römers en de Las Palmas-bewaker, maar vaardigde wel een bevel tot aanhouding uit voor de bedreiging van de prostituee Ramona Galindez Vargas.
Goeloe zou een bezoek hebben gebracht aan de prostituee, die hem 200 gulden afhandig zou hebben gemaakt. Goeloe verklaart daarna het geld terug te hebben geëist en dat de prostituee het geld uit vrije wil overhandigd heeft. Galindez verklaarde echter dat zij door Goeloe bedreigd was met een pistool. Zij kwam met twee getuigen aandragen, die later hun verklaring introkken.
Goeloe eiste tijdens zijn gevangenschap op grond van artikel 212 van het Wetboek van Strafvordering zijn invrijheidsstelling, hetgeen gehonoreerd werd door rechter Bob Wit. Advocaat-generaal Van Riemsdijk besloot vervolgens de zaak te seponeren wegens gebrek aan bewijs.
Goeloe eist nu schadevergoeding, omdat hij onrechtmatig is aangehouden. De jurist verklaart inkomsten misgelopen te zijn, omdat hij zijn werk als jurist niet kon uitoefenen en daarnaast duizenden guldens misliep, die hij kon verdienen bij de bemiddeling in onroerend goedprojecten, een branche waarin de jurist zich specialiseert.
Hij spande dan ook een civiele zaak aan tegen de overheid, waarbij markant is dat het Openbaar Ministerie het strafdossier van Goeloe opeens niet kon vinden. Het strafdossier is van het allergrootste belang in deze zaak om te bepalen of de vrijheidsbeneming onrechtmatig is. "Voorlopige hechtenis is in beginsel rechtmatig, indien zij wordt gerechtvaardigd door het bestaan van verdenking. Zulks is slechts anders indien uit het strafdossier blijkt dat de verdenking ten onrechte heeft bestaan. De enkele omstandigheid dat een beklaagde is vrijgesproken of niet verder is vervolgd is daarvoor onvoldoende", aldus rechter Duinkerken in een tussenvonnis.
Goeloe plaatst grote vraagtekens bij de zogenaamde 'vermissing' van zijn strafdossier. Tegenover de rechter verklaarde de jurist dat een ambtenaar van het archief van het Openbaar Ministerie hem persoonlijk heeft meegedeeld dat het betrokken strafdossier laatstelijk door de toenmalige advocaat-generaal Van Oven is gelicht.
Volgens Goeloe stelt het strafdossier hem in zijn gelijk op zijn recht van schadevergoeding. Hij verklaart in 1993 met een smoesje naar het politiebureau te zijn gelokt en daar toen te horen kreeg dat hij gezocht werd wegens bedreiging van de toenmalige minister van Justitie, Suzy Römer. Volgens Goeloe was er geen algemeen opsporingsbericht tegen hem uitgevaardigd.
Volgens mr. Peppie Sulvaran, die Goeloe vertegenwoordigt, wil advocaat-generaal Van Riemsdijk opzettelijk het strafdossier niet in het geding brengen. Volgens de advocaat stelt het strafdossier Goeloe duidelijk in het gelijk met betrekking tot zijn recht van schadevergoeding. "Goeloe is onschuldig aan het hem verweten strafbaar feit, namelijk bedreiging. Gezegd kan worden dat Goeloe geen eerlijke behandeling heeft gekregen. Omdat de hechtenis ongefundeerd is is de staat verplicht tot schadevergoeding, want de schade die Goeloe geleden heeft is veroorzaakt door de overheid", aldus Sulvaran.
Het Openbaar Ministerie, dat vertegenwoordigd werd door advocaat-generaal Van Riemsdijk, is het hier niet mee eens. Het OM erkent dat het strafdossier verloren is geraakt. "Het strafdossier blijft onvindbaar, maar met de nodige moeite is wel een kopie van het bij het strafdosssier behorende procesverbaal gevonden bij de politie.. Uit het proces-verbaal blijkt dat er geen sprake kan zijn van het niet bestaan van een verdenking. Integendeel, er zijn twee duidelijke aangiften terzake bedreiging, een misdrijf warvoor voorlopige hechtenis is toegestaan. Uit het proces-verbaal blijkt dat er ten tijde van de aanhouding solide verdenkingen bestonden. De omstandigheid dat de zaak is geseponeerd doet daaraan niet af. Zelfs al zou de zaak wegens gebrek aan bewijs zijn geseponeerd dan nog is er geen sprake van wegvallen van verdenking."

CHRISTMAS PARADISE
A LIGHTING SPECTACLE

1996:
Jaar van aanpassingen en financiële offers

WILLEMSTAD — Het jaar 1996 zal gekenmerkt worden door aanpassingen, om met de woorden van de huidige beleidsmakers te spreken. De financiële problemen zijn groot, dermate groot dat er zelfs gevaar bestaat voor inflatie als er niets wordt gedaan. Gedeputeerde van Financiën, Ettiene Ys, was geschokt toen hij na zijn aantreden de omvang van de tekorten vernam. Dat betekende ook geen geld om salarissen uit te betalen en andere vaste posten te bekostigen.
De hoop van de overheden is in het nieuwe jaar gebaseerd op de medewerking van de bevolking. Het is 'do or die', om het eens populair uit te drukken. Het begrotingstekort op eilandsniveau van 232 miljoen moet terug maar 63 miljoen. Daar zijn veel offers, grote financiële offers voor nodig.
Gedeputeerde en politicus, Ettiene Ys, blikt samen met de Amigoe achteruit én vooruit. Het hoe en waarom van de maatregelen is genoegzaam bekend, zo ook de uitlopende visie. Een miljoenentekort brengt men niet terug door zachte saneringsmaatregelen. Van de maatregelen zijn drie het meest bekend, namelijk de benzineverhoging, de reinigingsheffing voor vuilnisophaal (verzelfstandiging van Selikor) en de verhoging van de tarieven van water en elektriciteit. Met deze drie maatregelen hoopt het eilandgebied vanaf volgend jaar minimaal 41 miljoen gulden binnen te krijgen. Er zijn nog een serie exercities die in de loop van 1996 aangekondigd en uitgevoerd moeten worden. Voor het arme deel van de bevolking komt er met financiële ondersteuning van Nederland een sociaal vangnet. De politicus denkt niet dat de Antillen een deel van haar 'autonomie' zullen verliezen door steun van Nederland te accepteren, ter opvang van de gevolgen van de maatregelen.
Dit gebeurt specifiek voor het arme deel van de bevolking. *Steunend op eigen kracht maar met de wil elkander bij te staan*, zoals dat staat op het Statuut-monument aan het Rijkseenheid Boulevard, pal voor het gebouw van de PAR, zijn partij. Ys heeft de indruk dat de bevolking goed is voorgelicht. De omvang van de financiële crisis begint langzaam maar zeker door te dringen. Men was vroeger gewend aan het gegoochel met cijfers, het verstoppertje spelen. Wij zijn niet weggerend voor onze verantwoordelijkheid en hebben de waarheid gesproken. De gedeputeerde weet niet waar het verhaal vandaan komt dat de caolitie tegen dialoog zou zijn. "We hebben immers zelf het initiatief genomen om met de vakbonden te gaan praten".
Alle beslissingen worden genomen door het voltallige Bestuurscollege volgens het budgettaire enveloppe-systeem. Dit houdt in dat alle zeven gedeputeerden binnen hun budget moeten blijven. Iedereen neemt een deel van de zure appel voor zijn rekening.

=door Sonia Tjin-Kon-Fat=

WILLEMSTAD — Nog even snel voor Nieuwjaar voor de oude prijs tanken......

Straks duurder pompen

WILLEMSTAD — Morgen, 31 december 1995, voor het laatst de auto flink vol tanken. Dan is het ook gedaan met de oude benzineprijs. Met ingang van 1 januari 1996 stijgt de prijs van unleaded benzine met 15 cent per liter. De eilandelijke overheid hoopt hiermee een bedrag van 18 miljoen binnen te halen. Dit bedrag komt via een ingewikkelde constructie weer bij het eilandgebied terecht. Volgens de Eilands Regeling Nederlandse Antillen (ERNA) krijgt het Eilandgebied Curaçao vijftig procent van de opbrengst. De andere helft wordt verkregen in de vorm van financieringssteun van de centrale overheid aan het Eilandgebied.
De heffing geldt uiteraard alleen voor verbruik in het binnenland. De fabricage in de Nederlandse Antillen is daarbij niet relevant. Ook indien op Sint Eustatius gefabriceerde benzine via Curaçao wordt uitgevoerd zal niet onder de heffing vallen. Er is dan sprake van doorvoer. De componenten, die samen de benzineprijs bepalen zijn als volgt samengesteld: a. Kostprijs Maraven 0,2528. b. Marge Curoil 0,0680. Bijzonder invoerrecht 0,4800. Extra marge Eilandgebied 0,1200. e. Marge pomphouders 0,1040. f. Correctiefactor 0,0392. Totaal per liter 1,0640 gulden. Zowel door de Centrale bank van de Nederlandse Antillen als door het Centraal Bureau van de Statistiek is berekend dat het effect op de inflatie 0,6 procent zal bedragen. Over deze percentage bestaan grote verschillen van mening in de diverse sectoren. Volgens oppositiepartijen zal de burger door de maatregelen die per maandag ingaan, minstens honderd gulden in koopkracht erop achteruit gaan.

Gedeputeerde Etienne Ys

IMF doet gewoon zijn werk op ons verzoek

WILLEMSTAD — Het Internationaal Monetaire Fonds staat te vaak en vooral te veel in het negatieve licht. Die mensen doen gewoon hun werk en dragen op ons verzoek, aanbevelingen aan. Dit zegt gedeputeerde Ettiene Ys. Er wordt teveel ophef over gemaakt en gedaan alsof de overheden verplicht zijn de aanbevelingen op te volgen.
Ys geeft het toe: het IMF zag graag fikse veranderingen in de loonstructuren, het liefst op korte termijn. Ys kan niet namens de Landsregering praten. Maar voor wat betreft het eilandgebied denkt hij dat de kerntakenanalyse die volgend jaar mei gereed zal zijn, duidelijkheid zal brengen. Het feit dat het 't eilandgebied gelukt is om de salaris van de ambtenaren uit te betalen is geen reden om victorie te kraaien. Dat zou misplaatst zijn. "Ik zie het niet als een prestatie, als je lonen kunt uitbetalen door leningen en door het niet nakomen van andere verplichtingen."
Het snoeien in de kosten van het personeel ziet Ys in het kader van een wat langere termijn planning. Afslanking van het overheidsapparaat is geen zaak die volgend jaar al resultaten zou kunnen opleveren. De gedeputeerde is van mening dat een overheid bij afvloeien van personeel bovenal zorgvuldig te werk moet gaan. Het bevriezen van lonen heeft meestal een werking achteraf. Personeel dat in dit jaar (1995) in aanmerking komt voor indexering, wordt immers volgend jaar uitbetaald. We dienen ervoor te zorgen dat de kwaliteit van het bestuurlijke apparaat niet wordt geschaad door besnoeiing. Dat is in het verleden gebeurd en het gevolg was een wildgroei van externe consultants. De overheid is het daarom met het IMF eens dat de huidige saneringsvoorstellen niet genoeg zijn om de tekorten te dekken. Daarom ook moeet gezocht worden naar alternatieven.
Het IMF stippelt voor de regering, op verzoek, uit wat er moet gebeuren. Die organisatie drukt je met de neus op de feiten. En wij doen dat ook met de bevolking. We drukken de mensen met de neus op de feiten."
De tijd is voorbij om mensen appels voor citroenen te verkopen. Feit is dat de burger straks veel minder geld in de portemonnee heeft. Met de maatregelen proberen we het lijden op de lange duur minder te doen zijn. Een schrale troost misschien, omdat ze er geen schuld aan hebben. Daartegenover kunnen ze de overheid aan de gemaakte afspraken houden, zoals de verbetering van wegen en binnenkort het schoonhouden van het eiland door Selikor NV en niet in de laatste plaats omdat voor deze dienstverlening belasting geheven is.

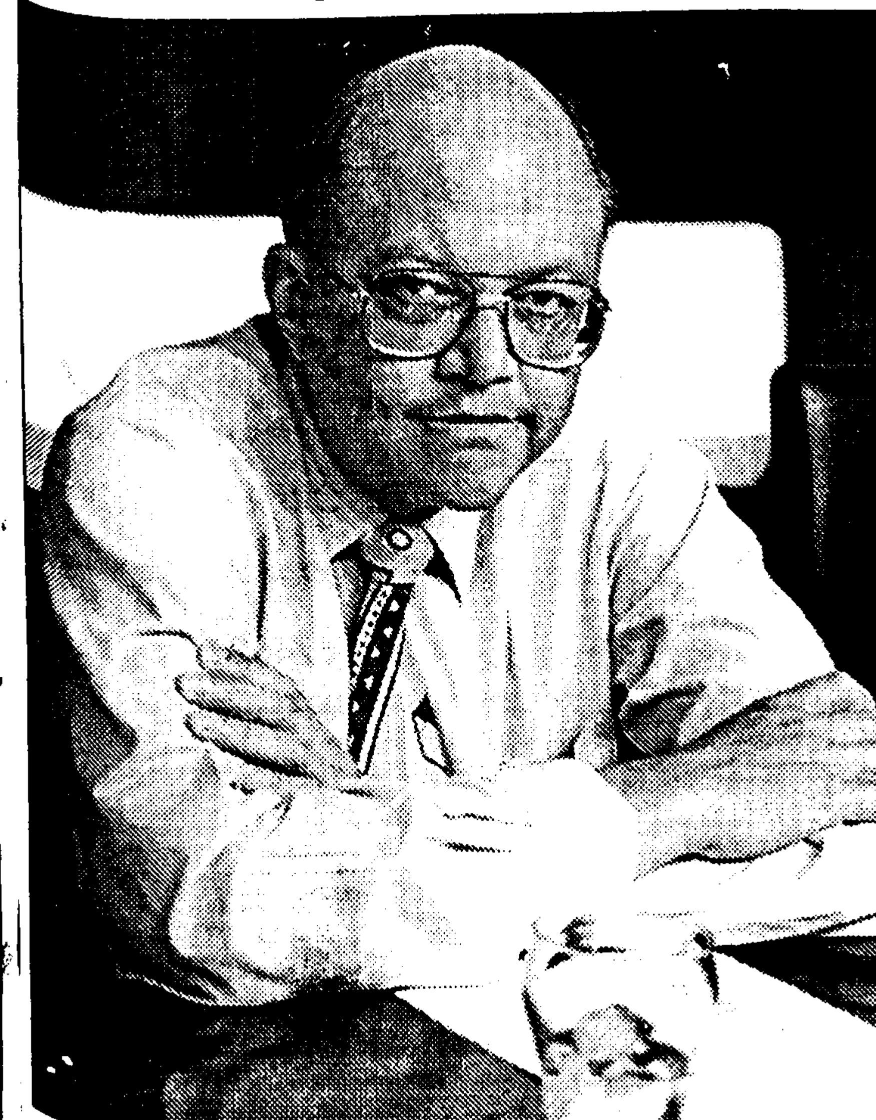

KvK-voorzitter Richard Hart:

Moeilijke maanden voor detail- en kleinhandel

WILLEMSTAD - Richard Hart verwacht dat 1996 een moeilijk jaar zal worden voor iedereen, niet alleen het bedrijfsleven. De voorzitter van de Kamer van Koophandel is echter optimistisch gestemd, omdat de laatste weken de basis is gelegd voor een overeenkomst met het Internationaal Monetair Fonds. "Dat is heel belangrijk. Men heeft zich eindelijk gerealiseerd dat het niet zo kan doorgaan en dat er maatregelen genomen moeten worden om een betere en gezondere toekomst voor ons allen te creëren."
Hart verwacht dat vooral de detail- en kleinhandel het de komende maanden moeilijk zal krijgen. Als de overheid bepaalde maatregelen doorvoert, tast dat het bestedingspatroon van de burgers aan. De mensen hebben minder geld beschikbaar en dat zal zich uiten in minder uitgaven en meer sparen. Vooral in de eerste 6 tot 7 maanden verwacht ik dat het zakenleven een moeilijke tijd tegemoet gaat. Ik hoop dat het daarna wat beter gaat en het vertrouwen bij de burgers terugkeert. Ik hoop dat tegen die tijd de overheid het grootste deel van zijn problemen gesaneerd heeft en de privatisering op gang is gezet. Indien dat gebeurt dan zal het lichtpunt aan het einde van de tunnel wat feller gaan schijnen."
Volgens de voorzitter van de Kamer van Koophandel is Curaçao wel op de goede weg. "De basis is gelegd. We moeten nu gezamenlijk - werkgevers, vakbonden en overheid - gaan bouwen aan een betere toekomst. Onze uitgangspunten zijn verschillend, maar we moeten elkaar vinden in het algemeen belang. We kunen praten over verhoging van de minimumlonen, salarisverhogingen etc., maar we moeten ons realiseren dat een gezonde toekomst het belangrijkste is. Als we daar goed over nadenken moeten we elkaar kunnen vinden, daar ben ik van overtuigd."
Richard Hart is nog steeds van mening dat de overheid het komende jaar haar kosten moet saneren. Maar liefst 62 procent van de uitgaven wordt opgeslokt door de ambtenarensalarissen. Ook het Internationaal Monetair Fonds heeft voorgesteld om deze onkosten te verlagen. "En dat vind ik een goede zaak. Daarom is het ook zo belangrijk dat er een overeenkomst gesloten wordt met het IMF om vooral te garanderen dat de waarde van de gulden niet in gevaar komt."

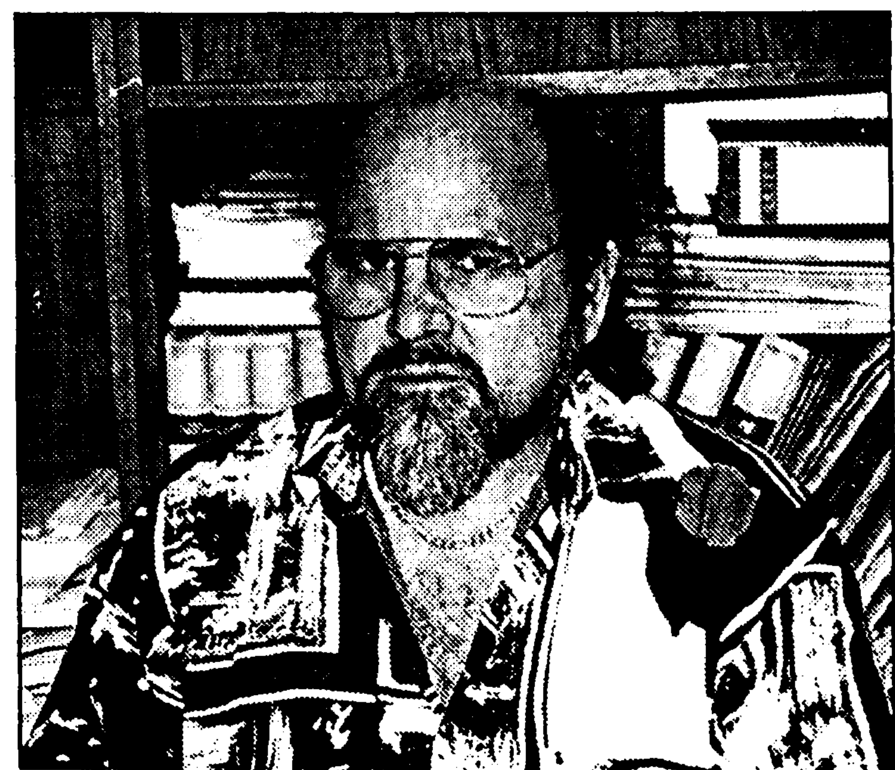

"Na feestdagen en carnaval barst de bom"

Vakbonden: Acceptatie van de maatregelen alleen maar schijn

WILLEMSTAD — Kruistocht is niet de juiste naam. Maar de acties van de vakbonden, door vakbondsleider Errol Cova *Krusada Popular* genoemd, is er om te blijven en zeker als de maatregelen niet van tafel gaan. Cova en gevolg vonden in de laatste maanden gehoor voor de kruistocht. De groep sprak met alle lagen van de bevolking, ze drong door tot in de Eilandsraad en de Staten, kreeg 'auditie' bij de gouverneur, had een gewichtige bespreking met de directeur van de Centrale Bank en de bevolking bedrieglijk zijn. Het is weer de spreekwoordelijke stilte voor de storm. Na de euforie van de feestdagen en carnaval barst de bom. De maatregelen zijn anti-werknemer. Tot overmaat van ramp gooien hotelmanagers nog olie op het vuur door opheffing van de ontslagwet voor te stellen. Semerel doelt op de verklaring van Maynard hierover. Volgens de vakbondsleider is juist de hotelsector fragiel en teer. Lokale werknemers moeten beschermd worden, vooral omdat in deze sector veel

met de op bezoek gekomen vertegenwoordigers van het IMF. Uit de laatste actie van dit jaar, het bijwonen van de laatste vergadering van de Statenvergadering waarop de benzineprijsverhoging werd doorgevoerd, ontaardde in verwijdering van de vakbondsaanhang van de publieke tribune.
Voor Oscar Semerel, voorzitter van de grote vakbondscentrale GTC en deelnemer aan de Krusada Popular, heeft het publieke debat een nare smaak achtergelaten. Hij vindt het beeld van "het drop-etende Statenlid", Edgar Leito, in het parlement gewoonweg schandalig. "Ik ben toen uit pure ergernis weggegaan".
Semerel wil niet al te negatief klinken. Maar hij denkt dat de stilte, en de schijn van acceptatie door illegalen werkzaam zijn. Het klinkt misschien tegenstrijdig, maar we moeten Miguel Pourier op de één of andere manier steunen en meehelpen om de stroom van illegalen in te dammen. Het gaat hierbij om alle nationaliteiten, Nederlanders, Haitianen, Dominicanen die het eiland overstromen op zoek naar werk ten koste van banen voor onze eigen kinderen. Ik heb niets tegen buitenlanders, maar de situatie is tegenwoordig wel echt scheef". Er is daarom het komende jaar veel werk aan de winkel voor de vakbonden. Op straat, op de werkvloer, in de regeringsgebouwen. De Krusada Popular is overal.

Certificaten van CC UNA uitgereikt

WILLEMSTAD — Het Computer Centrum van de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) heeft op 16 december voor de elfde maal certificaten uitgereikt, waarbij zo'n tweehonderd cursisten hun certificaat kregen overhandigd.
Ook hebben 3 cursisten die zijn geslaagd voor de Hogere opleiding Bedrijfsinformatica het diploma in ontvangst mogen nemen: Nelson Martis, Edward Parker en Rolando Granville.

Miss-P.S.H. verkiezing

WILLEMSTAD — Op 12 januari wordt de Miss-P.S.H.-verkiezing gehouden, in het Festival Center. Het geheel wordt muzikaal omlijst door Era Autentiko, Doble R en Gibi i Orkesta.
De miss zal op de wagen van P.S.H. in de carnavalsoptocht staan en ze zal meegaan naar het carnaval in Brazilië.
Voor inschrijvingen gelieve Jessy (623719) te bellen of Hermanito bij Radio Tropical.

Extra-bijdrage oplossing problemen

Minister breekt lans voor sociaal akkoord

WILLEMSTAD — De regering van de Nederlandse Antillen kan niet tegemoet komen aan het verzoek van de politieke fracties om de effecten van de benzineverhoging niet in de consumentenprijsindex op te nemen. Hij geeft de werkgevers en de werknemers in overweging een sociaal akkoord hierover te sluiten.
Op deze manier wordt een extra bijdrage geleverd aan de oplossing van de financiële problematiek. Maar indien een dergelijk akkoord niet wordt bereikt en het algemeen belang niettemin ingrijpen vereist, zal de regering niet moeten schromen de daartoe geëigende maatregelen te treffen.
In het eindverslag aan de Staten staat expliciet vermeld dat de regering recentelijk het CBS heeft verzocht om een zogenaamde afgeleide consumentenprijsindex op te stellen., waarin de effecten van de prijsverhogende maatregelen niet worden meegenomen. In verband met internationale verplichtingen kan deze afgeleide index niet de 'normale' consumentenprijsindex vervangen. Deze laatste blijft noodzakelijk.
De minister is evenwel van mening dat de minder draagkrachtigen, die immers geen auto hebben en aangewezen zijn op het openbaar vervoer, niet getroffen worden door de benzineverhoging. Het openbaar vervoer geschiedt grotendeels met vervoermiddelen die door dieselmotoren worden aangedreven.

In slotfase behandeling van begroting 9 moties ingediend

ORANJESTAD — In de slotfase van de behandeling van de algemene begroting voor het dienstjaar 1996 werden donderdagnacht een 9-tal moties ingediend. Van de 7 moties van de oppositie werden 6 verworpen en één aangenomen. De coalitiepartijen presenteerden 2 moties die beiden aangenomen werden. De behandeling van de algemene begroting voor het dienstjaar 1996 kwam tegen 04.30 uur ten einde en werd aangenomen met 11 stemmen voor (coalitie van AVP en OLA) en 7 stemmen tegen (MEP).

De enige oppositie-motie, die door alle fracties met het stemmenresultaat van 18 stemmen voor en geen enkele stem tegen werd aanvaard, was die waarin de regering wordt uitgenodigd fondsen beschikbaar te stellen om de renovatie van de katholieke Santa Teresita kerk van San Nicolas af te kunnen ronden. In de motie wordt overigens geen bedrag genoemd.

De overige 6 moties van de MEP sneuvelden met de stemmenverhouding van 11 stemmen tegen (coalitiepartijen) en 8 of 7 stemmen voor (oppositie). Deze moties die het niet haalden, hadden betrekking op 6 tot 9 miljoen florin als extra fondsen op de begroting plaatsen voor de financiering van restauratie/innovatie-projecten van de onderwijssystemen. Deze fondsen zijn bestemd voor het EPB-project, de modernisering van het basisonderwijs, vervanging van verouderd meubilair, een *upgrading* van de MTS en een opvoedkundig televisie.

13e MAAND

Verder werd een motie ingediend om een dertiende maand toe te kennen aan de medewerkers van het parlement, waaronder ook de koffieserveersters. Per onmiddellijk zou een administrateur moeten worden benoemd die de administratieve/financiële werkzaamheden voor het parlement kan doen. Ook moeten de nodige middelen beschikbaar worden gesteld voor de restauratie van het gebouw waarin momenteel het Bevolkingsbureau is gevestigd, zodat het parlement meer ruimte tot zijn beschikking krijgt.

Een andere motie betrof het met onmiddellijke ingang intrekken van het accijns op alcoholvrij bier, waardoor de consument alcoholvrij bier tegen een aantrekkelijker prijs kan krijgen. Dit ter voorkoming van alcoholmisbruik. De bevolking zou middels bewustwordingsprogramma's gewezen moeten worden op de tragedie van alcoholmisbruik.

De laatste MEP-motie die het niet heeft gehaald, had betrekking op de uitkering van een bonus van 200 florin bij wijze van pensioen aan pensioengerechtigde ambtenaren.

ZWEMBAD

De eerste motie van de coalitiepartijen werd door alle fracties goedgekeurd. Hierin wordt de regering dringen verzocht om zo spoedig mogelijk te beginnen met het Project Olympisch Zwembad te Savaneta.

De tweede motie werd met 11 stemmen voor (coalitie) en geen stemmen tegen eveneens goedgekeurd. In deze motie besluit het parlement het project 'San Nicolas Health Park' te steunen. Dit project houdt in het bouwen van een algemeen ziekenhuis met een beddencapaciteit van 60 en een psychiatrisch ziekenhuis met een beddencapaciteit van 80. De twee ziekenhuizen moeten naar internationale maatstaven worden gebouwd in het district ten oosten van de brug.

OHRA verhoogt premie in 1996 met 10 procent

Ziektekosten rijzen de pan uit door 'free for all' in de gezondheidszorg

ORANJESTAD — Het is een *'free for all'* en een *'wild west'* in de gezondheidszorg. De prijzen en tarieven van huisartsen, specialisten, operaties in het ziekenhuis en medicijnen nemen alsmaar toe, zonder dat daar enige controle van overheidswege tegenover lijkt te staan. Dat is de voornaamste klacht van verzekeringsmaatschappijen en ook assurantiekantoren, die nu aan hun cliënten moeten verdedigen en uitleggen waarom de premies alweer stijgen. De *Amigoe* deed wat navraag naar aanleiding van een recente ledencirculaire van OHRA-Verzekeringen dat de premie voor de Algemene Ziektekostenverzekering per 1 januari 1996 met maar liefst 10 procent verhoogd zal worden.

Het is niet voor het eerst dat OHRA-Verzekeringen de premies voor de ziektekostenverzekering verhoogt. Directeur A. Lambrousis van OHRA-Aruba legt uit dat de 'premieverhogingen gebaseerd zijn op het schadeverloop' en dat de schade – in dit geval de ziektekosten – alsmaar toenemen op Aruba. OHRA-Aruba, anders dan OHRA-Curaçao omdat daar de hoofdrolspelers in de gezondheidszorg door de overheid iets beter gecontroleerd worden, kende de afgelopen jaren de volgende premieverhogingen:

In juli 1992 een stijging van 10 procent, in 1993 bleven de premies gelijk, per 1 januari 1994 een verhoging van 10 procent en per 1 januari 1995 nogmaals 15 procent. Dat is in ruim drie jaar tijd een premiestijging van 35 procent en mèt de aanstaande verhoging per 1 januari 1996 is de ziektekostenverzekering van OHRA 45 procent duurder dan die van vóór juli 1992.

HOSPITAAL

Die premie-verhoging van juli 1992 was overigens het gevolg van een verhoging van de tarieven door het Dr. Horacio Oduber Hospitaal met 24 procent, waarvoor het ziekenhuis toen toestemming had gekregen van de overheid. Als antwoord op de tariefsverhoging van het hospitaal begin 1992 verhoogde marktleider op het gebied van de ziektekostenverzekeringen ING Fatum de premies in mei 1992 met 20 procent. Sindsdien was er geen premieverhoging.

Een medewerkster van een van de grotere assurantiekantoren laat weten dat zij kennis heeft genomen van de OHRA-verhoging per 1 januari 1996, maar dat zij nog niets gehoord heeft van de voornemens van de andere verzekeraars, zoals onder meer ING Fatum, Ennia Caribe en Empire Insurance. "Dat wil niet zeggen dat er geen premieverhogingen gedurende het volgende jaar mogelijk zijn," zegt zij.

ARTSEN

Deze medewerkster wijst erop dat het basistarief voor een consult bij de huisarts nog steeds niet gereglementeerd is. "Terwijl een huisarts twee jaar geleden nog tussen de 25 en 27 florin vroeg voor een consult, brengt menig huisarts vandaag de dag al snel 37 florin per bezoek in rekening."

Hetzelfde zou gelden voor de specialisten: "Soms komt het voor dat één en dezelfde operatie bij de ene specialist 1.000 florin kost en bij een andere het drievoudige van 3.000 florin". Prijzen van medicijnen verschillen per botica, zoals ook onlangs bleek uit een onderzoekje van de consumentenbond CAS (Consumidornan Arubano Solidario).

"De ziektekostenverzekeringen vormen inderdaad geen vetpot voor ons," zo zegt ook D. Frankel, assistent general-manager van ING Fatum Aruba. Het is daarom niet uitgesloten dat ook deze grote verzekeraar in 1996 de premies voor ziektekosten moet verhogen. Met welk percentage is nog moeilijk te zeggen. Ook Frankel zegt dat er nauwelijks sprake is van een beheerste kostenontwikkeling in de gezondheidszorg.

Directeur Lambrousis van OHRA-Aruba maakt zich eveneens ernstig zorgen. "Het is een *wild west* en een *free for all* in de gezondheidzorg. Dát is de kern van het probleem." Zij wijst erop dat in tegenstelling tot Curaçao er op Aruba geen wettelijk vastgestelde en goedgekeurde tarieven bestaan.

DISCUSSIE

De discussie tussen de ministers Lili Beke van Volksgezondheid (zelf is zij arts en eigenaar van het Centro Medico Carabobo) en Robertico Croes van Economische Zaken met de huisartsen, heeft kennelijk geen resultaat opgeleverd. Ook het advies van de Sociaal Economische Raad (SER) over wat 'een redelijk basisconsulttarief' zou zijn is in de wind geslagen.

Minister Croes van Economische Zaken verklaarde eerder bij meerdere gelegenheden de strijd aan te binden tegen de inflatie. Maar met een premiestijging van 10 procent – als gevolg van het feit dat de kosten van de gezondheidszorg de pan uit rijzen – en sterker nog, van 45 procent in drie jaar tijd, lijkt dat voor wat betreft de ziektekostenpremies vooralsnog een verloren zaak. Bovendien zullen weinig werknemers een jaarlijkse loonstijging van die omvang kennen.

FTA-voorzitter Pontilius:

Meer eenheid tussen de vakbonden nodig

SAN NICOLAS — De ondertekening van het Fabela-contract noemde Anselmo Pontilius tijdens de FTA-persconferentie 'de fout van het jaar', die veel problemen heeft veroorzaakt en tijd heeft gekost. Wanneer behoorlijk overleg was gepleegd had dit voorkomen kunnen worden.

Aruba dat in het koninkrijk op eigen benen wil staan, moet dit soort fouten erkennen. Het wordt niet geaccepteerd wanneer de overheid, die de fouten begaat, beweert dat men goed gehandeld heeft. Wat de overheid niet kan laten is de politieke patronage, waarbij vele personen in overheidsdienst worden benoemd in een functie waarvoor zij niet geschikt zijn.

Dit wordt gezien als een politieke beloning. In dit verband hiermee noemde Pontilius de benoeming van commissarissen in overheidsnv's van personen die op een politieke lijst stonden. Hoewel er een goed contact bestaat met de regering ontkomt de FTA niet aan de indruk dat vele bestuurders de democratie vergeten in contact met de sociale partners.

Ten aanzien van 10 jaar status aparte is Pontilius de mening toegedaan dat de laatste tijd in de Staten geen debatten op niveau worden gevoerd. De gevoerde debatten voeden de jeugd, de toekomst van Aruba, niet op zoals het moet.

De FTA-voorzitter merkte ten aanzien van het vakbondswezen op dat er meer eenheid dient te komen. Er zijn op Aruba 11 vakbondsorganisaties, maar jammer genoeg bestaat er geen eenheid, aldus Pontilius. Zeven vakbonden vormen de Sindicato den Union (SdU). In maart 1996 wordt een symposium gehouden waarop alle vakbonden worden uitgenodigd en getracht wordt één blok te vormen hetgeen uiteindelijk voor de toekomst van de werknemers een belangrijke zaak is.

Jose Bastien Damkampioen

ORANJESTAD — Jose Bastien is afgelopen donderdag damkampioen van Aruba geworden door in de derde finalepartij remise te spelen tegen de kampioen van 1993 en 1994, Delbert Alexander. De eindstand kwam hierdoor op 4-2, nadat de eerste partij eveneens in remise was geëindigd en de tweede partij door Bastien in winst was omgezet.

'Veel klap voor weinig'

ORANJESTAD — Wie een kijkje neemt in de schappen bij Certified Groceries in de Italiëstraat (foto) ziet dat het pagara-aanbod ieder jaar groter lijkt te worden. Er zijn van allerlei soorten te koop, variërend van een pagara van enkele florins tot een pagara met maar liefst 3 miljoen klappers voor 3.500 florin. Niet alleen particulieren steken dit luidruchtige vuurwerk af om op traditionele wijze de boze geesten te verdrijven; veel bedrijven op Aruba steken in het bijzijn van alle werknemers op de laatste werkdag van het jaar op straat een pagara af. Vandaag om 13.00 uur steekt onder andere Meta Corporation, die dit jaar 75 jaar lang bestaat, een pagara van maar liefst 4,2 miljoen klapper af. Deze enorme pagara begint op de Smith Boulevard tegenover Crystal Casino en eindigt bij de verkeerslichten tegenover Sonesta Suites.

Funeraria Zepp Wever

Caya G.F. Betico Croes 218 Tel. 21612 / 37428

Agencia Funeraria Zepp Wever ta anuncia fayecimento di:

sr. Joseph Lauriano Wever

" Zepp "

Na bida welo di e propietario sr. Rowald M. Wever

Acto di entiero cual lo tuma lugar Diarazon 3 di Januari 1996 pa 3.30'or di atardi saliendo for di Agencia Funeraria Zepp Wever den Caya G.F. (Betico) Croes # 218 y pa misa Fatima y despues pa santana catolico den Caya Ernesto Petronia.

"Cu Padu tin Paz serca Señor"

Funeraria Zepp Wever

Caya G.F. Betico Croes 218 Tel. 21612 / 37428

"Dios ta mi wardador, pues mi'n tin falta di nada."

Cu honda pena pero agradecido pa tur loke ela haci y nifica pa nos y conforme cu Dios su Santa Boluntad, nos ta anuncia fayecimento cristianamente di:

Joseph Lauriano Wever
mihor conoci como (ZEPP)
di Funeraria Zepp Wever

Na nomber di su esposa:
Eutina Maria Wever-Charles

su yuinan:
Titichi, Chica y famia
Chonai, Mary y famia
Rigo, Alicia y famia
Yolanda y yui

su yuinan di crianza:
Elfi y Frans Thieleman y famia
Carmen y Jenny Koolman
Celia Watkins y famia na Merca
Francis Lugay y yuinan na Merca
Patsy Gerards y famia na Hulanda
Clifton Lugay y famia
Juny Lugay y yuinan na Hulanda
Emilia Gray y famia na Merca
John Lugay y famia
Lona Martis y famia

su ruman:
Noonchi Arendsz-Wever y famia

su cuñanan:
Maria Wever-Arendsz y famia
Sally Wever-Rojer y famia na Merca

su suegra:
Magritan Harriette na Dominica

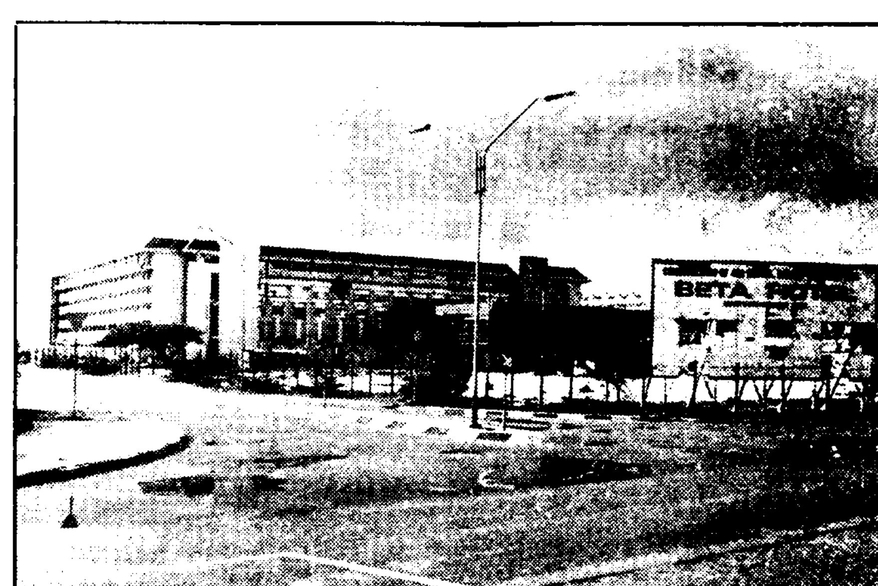
su cuñanan na Inglatera, Dominica y Canada.
su ihanan, comer y compernan, nieto y nietanan, primo y primanan, bisanieto, bisanietanan y demas famianan
ta invita tur amigonan, bisiñanan y conocirnan pa asisti na e acto di entiero cual lo tuma lugar Diarazon 3 di Januari 1996 pa 3.30'or di atardi saliendo for di Mortuarium Zepp Wever despues pa Misa Fatima na Dakota. Despues pa santana catolico den Caya Ernesto O. Petronia.
For di 11'or di mainta e restonan mortal di **Zepp Wever** lo ta reposa den Mortuarium Zepp Wever den Caya G.F. Betico Croes # 218.

Minister-president Wim Kok van Nederland voor het eerst op Aruba. Op de foto loopt hij naast secretaris Alice van Romondt voor het parlementsgebouw in Oranjestad.

Aankomst op de luchthaven van de eerste jeugdige slachtoffers van de vernietigende orkaan Luis die over de Bovenwinden en met name Sint Maarten raasde. Ook de Arubaanse regering en bevolking stond onmiddellijk klaar om getroffen familie en vrienden op te vangen. Diverse vliegtuigen werden ingezet om een soort luchtbrug naar de ABC-eilanden te onderhouden.

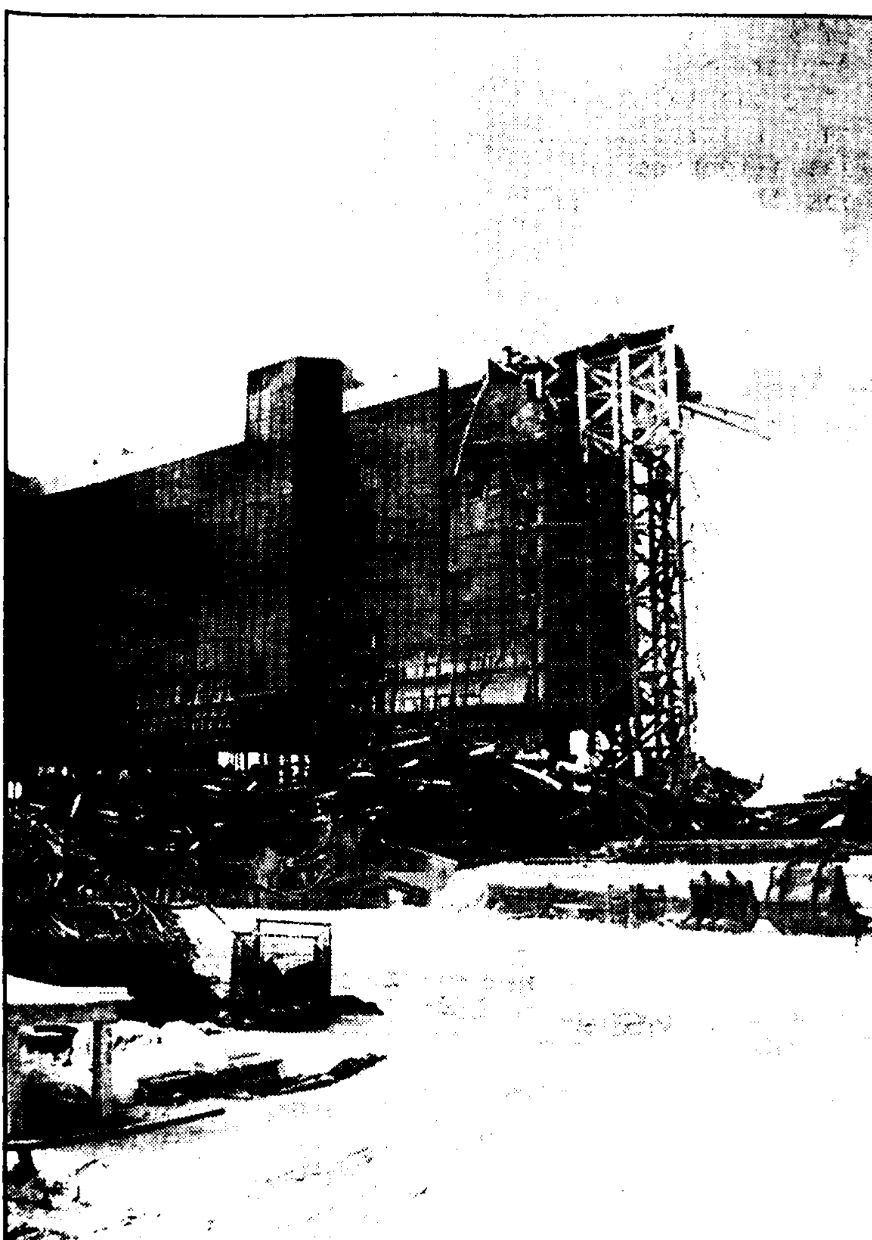
Om het Beta Hotel is in 1995 veel te doen geweest. De regering trof met Citco een schikking voor 13,4 miljoen dollar en Marriott zegde toe het pand voor 7 miljoen dollar te zullen kopen om er een timeshare-hotel van te maken. Het Beta Hotel kreeg ook in een ander opzicht aandacht. Het openbaar ministerie dagvaarde vier lokale verdachten en eiste zware straffen, maar op 23 december vonniste de rechter laag. Slechts één verdachte kreeg gevangenisstraf.

Ondanks een verlies in het laatst afgesloten boekjaar, gaat het beter met de lokale luchtvaartmaatschappij Air Aruba. In het afgelopen jaar werd een nieuw toestel de 'Jamanota' in gebruik genomen. Verder nam Air Aruba Tampa in Florida als nieuwe bestemming op in het vliegschema.

City-inspector Marlon Pieters is belast met het signaleren van rotzooi op het eiland. Hij lanceerde een ambitieuze campagne tegen de alsmaar toenemende vervuiling van Aruba, maar wees er terecht op dat hij daarbij mede rekent op de hulp van de autoriteiten en de bevolking.

Arbeidsonrust was er ook enkele weken bij Coastal-raffinaderij in San Nicolas. De landsbemiddelaar en de rechter moesten er aan te pas komen om de gemoederen te sussen en weer aan het werk te gaan.

De sloop van wat ooit het Ramada Renaissance Hotel had moeten worden, leverde een van de meest spectaculaire beelden op. Misschien niet zo spectaculair als velen vooraf gedacht hadden – sommigen dachten dat het bouwwerk met explosieven met de grond gelijk zou worden gemaakt – maar toch indrukwekkend genoeg om te zien dat de velen tonnen staal en beton stukje bij beetje verdwenen.

Aruba is een vijf-sterren-hotel rijker: het Aruba Marriott & Stellaris Casino Hotel. Dit hotel, wat ooit het Plantation Bay Hotel had moeten worden, is een absolute aanwinst op het eiland dat voor bijna 60 procent van de inkomsten afhankelijk is van het toerisme.

Een uitslaande brand verwoest in een paar uur tijd vier bedrijven, waaronder de bekende nachtclub Visage, aan de Smith Boulevard tegenover het Bushiri Hotel. De brandweer heeft de grootste moeite de vuurzee te bedwingen en heeft hulp nodig van Coastal en de luchthaven. In één klap hebben ruim 200 personen (tijdelijk) geen werk.

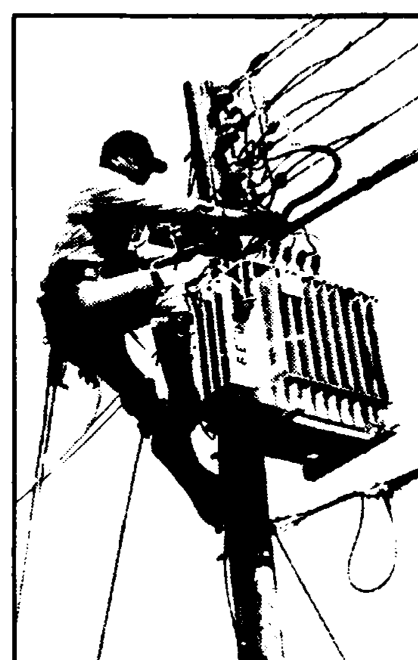
Het Dansfestival, dat eens in de twee jaar wordt georganiseerd, was ook in 1995 weer een groot succes. In het Cas di Cultura kon het publiek genieten van onder andere Forces of Nature.

In jaren zijn er niet zoveel verkeersdoden geweest als in 1995. Maar liefst 24 mensen verloren het leven als gevolg van het onveilige verkeer. Een campgane Veilig Verkeer tracht de automobilisten en andere weggebruikers bewust te maken van de gevaren.

In het afgelopen jaar kwam het gebruik van de indrukwekkende golfbaan Tierra del Sol nabij Westpunt goed op gang. De golfbaan is een trekpleister voor een specifieke groep toeristen en daarom zeker een aanwinst voor Aruba.

De Elektriciteits Maatschappij Aruba (Elmar) vierde afgelopen jaar haar 45-jarig bestaan. In die jaren, en met name de laatste jaren, groeide de vraag naar electriciteit sterk. Op de foto Elmar-medewerker Sherman de Windt.

Een terugblik op de strijd voor Status Aparte

Op 1 januari 1996 herdenkt men op Aruba tien jaar status aparte binnen het Koninkrijk. Deze politieke gebeurtenis kan nu in historisch perspectief geplaatst worden. In de jaren 1945-1980 voelden de Nederlandse politici niets voor een aparte positie van Aruba binnen de staatkundige Antilliaanse constellatie. In de jaren 1954-1972 werkte de PPA als regeringspartij loyaal mee aan de Antilliaanse federatieve opbouw en raakte het hoofddoel van de Arubaanse gemeenschap in verdrukking. Met de oprichting en sterke groei van de MEP na 1971 kreeg de realisering van de status aparte onder leiding van Betico Croes in de jaren 1972-1983 duidelijker contouren. Maar juist in deze periode was de tegenstand van de Nederlandse regering en sommige Antilliaanse en Arubaanse politici het felst. Uiteindelijk werd op de Ronde Tafelconferentie van 1983 te Den Haag het langgekoesterde streven van de Arubanen officieel geaccordeerd. Dit akkoord hield echter tevens in dat Aruba op 1 januari 1996 uit het Koninkrijk zou moeten treden.

Het is goed in dit artikel een paar vragen naar aanleiding van de ontwikkelingen tussen 1930 en 1996 de revue te laten passeren:

1 aan wie hebben de Arubanen het te danken dat zij de status aparte binnen konden halen?

2 waarom heeft de strijd voor een aparte status zo lang geduurd?

3 heeft Betico Croes als strijder voor de Arubaanse vrijheid meer succes gehad dan zijn voorgangers Henny Eman en Juancho Irausquin?

4 hebben de twijfelaars en pessimisten achteraf gezien gelijk gekregen? Is het met Aruba slecht gegaan sinds het onthechtingsproces van Curaçao?

5 kunnen de Arubanen wel op eigen benen blijven staan?

= door Ronald Donk =

De Lago als katalysator van de Arubaanse zelfbewustwording.

Tot de komst van de Lago was Aruba een gesloten agrarisch-ambachtelijke samenleving. De inwoners van het eiland voelden zich bepaald nog geen aparte en hechte natie. De tegenstelling tussen Oranjestad en het platteland was sociaal en cultureel gezien erg groot. Mensen uit de kunuku werden door de stadselite als onbeschaafd beschouwd. De bemoeienis van de op Curaçao gevestigde koloniale ambtenaren was weleens het mikpunt van Arubaanse kritiek, maar de wens tot zelfstandigheid had door de toenmalige armoede en economische afhankelijkheid nog niet eens een embryonale fase bereikt.

De vestiging van de Amerikaanse olieraffinaderij moderniseerde vanuit het dorpje San Nicolaas de oorspronkelijke samenleving in een vrij snel tempo. De Arubaanse maatschappij moest de ontwikkelde traditionele gewoonten aanpassen aan de westerse moderniteiten. Amerikaanse apparatuur, buitenlandse voedselgewoonten, gemotoriseerd verkeer, internationale communicatiemedia en andere arbeidsverhoudingen vroegen een moeizame mentaliteitsomslag van de toenmalige Arubanen. Er ontstond langzaamaan een dynamische maatschappij die cultureel en etnisch ook danig door elkaar geschud werd door de instroom van duizenden immigranten.

Dit alomvattende moderniseringsproces heeft politiek en cultureel meerdere gevolgen voor de verhouding tussen Aruba en Curaçao gehad. Het onbewuste natiegevoel van de autochtone Arubanen nam na 1930 toe. Zij zagen hun oorspronkelijke cultuur bedreigd door de immigratie van buiten. Hun geordende denk-en leefwereld kwam onder sterke druk te staan door andere culturen en nieuwe ideeën. De oorspronkelijke Arubanen van toen ervoeren dat zij een onderwijsachterstand op de nieuwkomers hadden. De betergeschoolde banen gingen aan hun neus voorbij. Ook werden zij zich ervan bewust dat de politieke macht van het eiland door de oliedollars ten opzichte van de vier dunbevolkte eilanden en de grote rivaal Curaçao was toegenomen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was Aruba erg belangrijk voor de Geallieerden. Dit versterkte eveneens het Arubaanse zelfbewustzijn. Pas bij de doorbraak van dit gevoel konden volksleiders als Eman en Irausquin zich profileren en sterk maken voor de Arubaanse belangen.

De helden van de strijd voor de Status aparte.

De geschiedenis van het eiland beslaat al eeuwen, maar die van het Arubaanse volk is relatief jong. Algemeen aanvaarde volkshelden uit de periode van voor 1945 zijn er daarom niet. Arubanen konden slechts terugvallen op een onbekend Indiaans verleden van vrijheid en eigenheid. Bij de sterkere bewustwording van het natiegevoel na 1930 bood het mythische Indiaanse verleden onvoldoende basis. De Arubanen hadden nieuwe ijkpunten nodig om hun eigenheid tegenover de buitenwereld en Curaçao te benadrukken.

Door politieke leiders als Henny Eman, Juancho Irausquin en Betico Croes is het Aruba na jaren gelukt de status aparte te bereiken. De eerste was een man van het Arubaanse wij-gevoel, de tweede een man van evenwichtige economische stapjes naar zelfstandigheid en de derde een politieke strateeg. Ondanks allerlei verschillende emotionele gedachten in de huidige Arubaanse samenleving over deze drie mannen verwacht ik dat zij in de 21e eeuw als nationale volkshelden erkend zullen worden. Nu zijn zij dat nog niet, omdat zij politiek verpacht zijn aan respectievelijk de AVP, PPA en de MEP.

Duidelijk is dat het Arubaanse bewustwordingsproces in tijd en tempo anders gelopen is dan dat van Curaçao. In de woelige jaren zestig en zeventig "ontdekten" de Curaçaoënaars Tula en "Doctor" Da Costa Gomez naast Piar en Brion. De twee laatsten hebben gevochten voor de vrijheid van Venezuela, Tula voor de vrijheid van de onderdrukte slaven en "Doctor" voor de zelfbeschikking van het eiland. Da Costa Gomez heeft zijn plein en standbeeld lang geleden gekregen. De historisch oudste volksheld heeft nog geen "gepast" standbeeld, maar leeft wel in het collectieve bewustzijn van veel eilandbewoners.

Het bovengenoemde Arubaanse driemanschap staat op een sokkel in Oranjestad binnen een straal van drie kilometer. Vanwege hun strijd voor de Arubaanse autonomie zijn zij dein steen of metaal vereeuwigd, maar vervullen zij nog geen samenbindende functie in de identiteitsontwikkeling van de bevolking.

De lange weg tot de status aparte.

Betico Croes staat bekend als de radicaalste Arubaanse politicus. Veel mensen hebben zich in de jaren zeventig en tachtig verbaasd of geërgerd aan zijn optreden. Hij riep emoties op en mobiliseerde het volk. Hij had charisma. Zijn aanhang ging voor hem door het vuur.

Shon Henny Eman had soortgelijke eigenschappen, maar ging uit van de redelijkheid van Nederland en Curaçao. Hij verwachtte dat met de steun van Da Costa Gomez en door overleg en verzoening uiteindelijk de doelen van de AVP bereikt zouden worden. Door de scheuring van de partij in 1949, de sterke positie van de rivaliserende PPA en hechte landelijke regeringscoalities van DP en PPA schoof de separaciongedachte in de periode 1954-1967 naar de achtergrond. De zelfstandigheid van de eilandgebieden sinds 1951, het Statuut van 1954 en de economische stabiliteit susten de gemoederen op Aruba.

In 1967 verloor de PPA haar absolute meerderheid in de Arubaanse eilandsraad en kon de AVP weer op de separaciontamboer slaan. Al voor de gebeurtenissen van mei 1969 drong het versterkte AVP weer aan op een zelfstandige positie buiten Antilliaans verband.

De afsplitsing van de groep Betico Croes in 1971 (MEP) verzwakte weliswaar de AVP maar betekende een doorbraak voor de status aparte- gedachte. Het knappe van Betico was het feit dat hij door een goede partijorganisatie via de bario's krachten in de stedelijke kernen en met name in de kunuku wist te bundelen. Hij gaf de gewone Arubaan het gevoel dat zij hun eigen lot konden bepalen. Croes gaf in de jaren 1971-1983 zijn strijd tevens een internationaal karakter. Door te hameren op het recht van insularistische zelfbeschikking, zijn charismatisch leiderschap, zijn rol als "lider di pueblo" en "luchador pa libertat" en zijn "gave" uit politieke drama's winst te halen, heeft juist hij de Arubaanse strijd tot een succesvol einde kunnen brengen. Zijn 'los van Curaçao'-beleid boekte succes, omdat zijn Curaçaose politieke tegenstrevers onder leiding van Evertsz en Rozendal niet het vermogen en de politieke wil hadden in goed overleg een oplossing voor "het Arubaanse probleem" te zoeken.

Wie de politieke geschiedenis van de zes eilanden bestudeert, moet constateren dat de wensen van Aruba na december 1931 vaak genegeerd zijn. Ondanks allerlei rapporten van commissies, tientallen aangenomen moties in de eilandsraad en de Antilliaanse Staten hebben verantwoordelijke politici in Nederland zeker tot 1980 hun ogen en oren gesloten voor het onvervreemdbaar recht tot zelfbeschikking. Bepaalde Curaçaose politici hadden veel baat bij deze Nederlandse struisvogelpolitiek en wisten heel lang het politieke verlangen van Aruba tot een zelfstandige of autonome status van de politieke agenda af te houden.

Na een lange strijd voor staatsrechtelijke autonomie kon door het krachtige leiderschap van Betico Croes, de steun van andere Arubaanse politieke partijen en door het gegroeide ongeduld onder vele Arubanen op de Ronde Tafel Conferentie van 1983 te Den Haag de politieke oogst binnengehaald worden.

Betico de 'lider maximo' van de status aparte?

Mensen met weinig historisch gevoel zien het bereikte akkoord van 1983 als een overwinning voor de MEP en Betico Croes. Natuurlijk kan niet ontkend worden dat Betico een zeer belangrijke rol in de Arubaanse strijd heeft gespeeld. Vergelijken we zijn ideeën met die van zijn voorgangers dan moeten we tot de conclusie komen dat hij voortbouwde op het gedachtengoed van de AVP. Dit was ook logisch want de AVP was de moederpartij van het Arubaanse politieke toneel waar de PPA (1949) en de MEP (1971) uit voort zijn gekomen.

Henny Eman heeft als grondlegger van de AVP in de jaren 1945-1954 in andere omstandigheden de strijd moeten voeren. In de jaren 1945-1949 had Nederland door de verwikkelingen in het huidige Indonesië geen aandacht voor de wensen van het kleine eiland Aruba. De Afrikaanse en Aziatische strijd voor dekolonisatie was nauwelijks op gang gekomen zodat Eman geen gebruik kon maken van uitgekristalliseerde nationalistische opvattingen. Op bijna alle terreinen (ambtenarij, media, cultuur) was Aruba te afhankelijk van Nederland om tot het uiterste te gaan in de strijd voor autonomie. De verbondenheid met Nederland was toen vanzelfsprekend. Politiek zag het er naar uit dat door het 'Rapport van Poelje' (1948) en de steun van de Curaçaose NVP van Doctoor da Costa Gomez Henny Eman sr. wel succes zou boeken. Maar net in die jaren ontstond er een politieke breuk tussen Eman en Irausquin. Achteraf kunnen we concluderen dat Nederland met de Eilandenregeling (1951) en het Statuut (1954) het vertrouwen van Eman misbruikt heeft.

Betico Croes heeft uit de geschiedenis van 1945-1971 zijn lessen kunnen trekken. Ook had hij als voordeel dat de Arubanisering in de sectoren van overheid en commercie al aardig was gevorderd. Hij kon midden- en hoger kader voor de "lucha sacrado" inzetten. Tevens was een belangrijk verschil met de tijd van Eman dat veel Arubanen ervoeren dat de bestuurslaag van de centrale Antilliaanse overheid veel geld opslokte maar weinig meerwaarde had.

In de jaren 1972-1983 werd Betico door zijn toenmalige Nederlandse, Antilliaanse en Arubaanse tegenstanders gedwongen tot een meer radicale koers. Gesteund door de economische voorsprong van Aruba t.o.v. van de andere eilanden en de wetenschap dat Nederland internationaal niet als koloniale mogendheid bestempeld wenste te worden, kon Betico tot het uiterste gaan. In de centrale regering en de Staten had de MEP in deze periode de spilfunctie om zand in de politieke machine te gooien. Deze obstructie (soort ontploffingsdoelstelling) van Betico Croes leverde uiteindelijk vruchten af. Betico kan dan ook gezien worden als de politieke leider die met andere (in de ogen van zijn tegenstanders extreme) middelen het gedachtengoed van Eman en Irausquin tot een goed einde heeft gebracht. Vanwege zijn totale krachtsinspanning en het bereikte resultaat zal hij in de volgende generatie een volksheld van alle Arubanen worden. In historisch perspectief moet hij echter gezien worden als de man die de ideeën van zijn illustere voorgangers heeft afgemaakt.

Tien jaar status aparte gewikt en gewogen.

Een onpartijdig toeschouwer zal moeten toegeven dat het land Aruba het op dit ogenblik economisch veel beter doet dan tien tot vijftien jaar geleden. Aruba heeft op het gebied van cultuur, architectuur, flora en fauna de toerist misschien wel minder te bieden. Door door de liefde en inzet voor hun eiland en een goede reclamecampagne weten de meeste Arubanen zich goed aan de toerist te verkopen. Een toerist zoekt gemak, geborgenheid, veiligheid, rust en vertier. Aruba kan dit aan de toerist bieden. In de bewuste en onbewuste concurrentie met de andere eilanden buit het eiland haar kansen beter uit.

Dit betekent niet dat het eiland geen economische problemen kent. De schuldenlast is erg hoog; de economische basis is erg smal; de zorg voor de armsten en ongeschoolde migranten staat op een laag pitje en het beleid in de hotelbouwsector heeft bijna tot een bankroet geleid. Maar er is veel bedrijvigheid, weinig werkloosheid en een grote vraag naar externe en goedkope arbeidskrachten. Om onverklaarbare redenen lijkt Aruba het veel beter te doen dan Curaçao waar de werkloosheid extreem hoog is en de sociale armoede duidelijk zichtbaar.

Het lijkt wel of de drie Arubaanse kabinetten van 1986-1996 ondanks de sluiting van de Lago een beleid hebben gevoerd dat voordelig was voor een meerderheid van de bevolking. Of misschien anders gezegd: de kabinetten Eman en Oduber hebben het zakenleven de mogelijkheid gegeven te investeren en winsten te maken. Dit is op korte termijn goed voor de economie en de werkgelegenheid geweest.

Arubanen hoeven sinds 1986 hun energie niet meer te investeren in anti-Curaçao gedrag. Binnen de kaders van het Koninkrijk kunnen zij zich zonder de vroegere U-bocht naar Den Haag via Willemstad direct inzetten voor hun eigen belangen. Mijns inziens had het met een nog constructiever beleid zelfs beter kunnen gaan. De getrokken financiële wissel op de komende generaties had dan geringer kunnen zijn.

Politiek is het eiland zelfstandig geworden. De dreigende onafhankelijkheid van 1996 kon met medewerking van Nederland ongedaan worden gemaakt. Het politieke bedrijf van na 1986 is niet anders dan daarvoor. Patronage is nog altijd de leidende (bij-) gedachte van vele politici en hun achterban. Wat wel veranderd is, is de band met Nederland. In directe contacten kunnen Arubaanse regeringsfuntionarissen beter en sneller zaken doen. De financiële en technische afhankelijkheid van Nederland dreigt hierdoor wel groter te worden.

Cultureel gezien loopt Aruba achter bij Curaçao. Geen schrijvers van formaat als Tip Marugg, Boeli van Leeuwen, Frank Martinus Arion en de jeugdschrijfster Diana Lebacs. Geen tot de verbeelding sprekende kunstenaars als Ocalia. Geen historicus als Yandi Paula. Op het gebied van muziek, poëzie en misschien dans kon of kan Aruba Curaçao ongetwijfeld nog bijbenen. Maar waar blijven de opvolgers van de dichtende vijftigplussers als Henry Habibe, Philomena Wong en Frederico Oduber? Dat er zo weinig culturele prestaties van niveau worden verricht kan aan het intellectuele en culturele klimaat liggen, maar waarschijnlijk was de situatie van voor 1986 niet gunstiger dan de tegenwoordige.

Conclusie

Na een lange strijd (1931-1983) heeft het eiland Aruba door de inzet van haar politieke leiders en de bevolking het uiteindelijke doel van een aparte status bereikt. In deze strijd moeten de politieke activiteiten van wijlen Henny Eman, Yuancho Irausquin en Betico Croes als één geheel worden gezien.

Tien jaar Status aparte heeft ondanks de sluiting van de Lago en het fiasco in de hotelbouw op korte termijn een gunstige werking gehad op de Arubaanse economie en de identiteit van de bevolking. Het zal van het politieke gedrag van de huidige navolgers en de nakomelingen van de vroegere politieke leiders afhangen of deze lijn minimaal voortgezet kan worden. Het is te hopen dat toekomstige Arubaanse regeringen naast een politiek van "brood en spelen" ook de geestelijke en culturele ontwikkeling van het volk een hoge (re) prioriteit zullen toekennen.

AGENDA

Aidslijn
(ma.+di. 19.00-20.00 uur): 7055
Bejaardentehuis: 8350
Brandweer: 110
Hospitaal: 114
Informatie: 119
Politie: 110
Storing: 120
Taxicentrale: 8845
Telbo/Landsradio: 7000
Telegram: 121
WEB nv: 115

* * * * * * * * *

OPENBARE BIBLIOTHEEK
openingstijden voor het publiek:
Kralendijk:
ma. van 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; vri. van 08.00-12.00/14.00-17.30 uur.
Rincon:
wo. van 14.00-18.00 uur en vri. van 14.00-17.30 uur.

* * * * * * * * *

POSTKANTOOR
(openingstijden)
zegelverkoop:
Kralendijk (tel.: 8508): ma. t/m do. van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; vri. van 07.30-12.00/13.30-16.00 uur.
Rincon (tel.: 6214): ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.

* * * * * * * * *

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel (tel. 8896).
Rotary: wo. 12.30 uur - Restaurant Jardin Tropical (Shopping Center La Terraza).

* * * * * * * * *

SLACHTHUIS LVV
(tel. 4393)
open van ma. t/m vri. van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

* * * * * * * * *

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol, naast Dierenasiel)
spreekuren ma., wo. en vri. van 13.30-14.30 uur en volgens afspraak.
Voor spoedgevallen gelieve tel. 4255 te bellen (A. Binksma, J.R. Jansen, R.J.M. van Gent en A.W. Jorna).

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel. 4989)
openingstijden ma. t/m za. van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

* * * * * * * * *

ZONDAG

ATLETIEK
(Comcabon)
16.30 uur aanvang loopwedstrijd bij stadion Kralendijk naar het eindpunt bij Ons HoekjeKaya Abechi Cecilia, Nikiboko).

TV-11
(kanaal 11)

ZATERDAG: 16.00 Super Atardi Felis; 18.00 On Pits Road; 18.30 European Journal; 19.00 Kome pa Bida; 19.30 European Semanal; 20.00 Sevcec; 21.00 Kontakto: Hubentut; 22.00 Sine den bo kas; 23.30 Journal.

ZONDAG: 16.00 Super Atardi Felis; 18.00 WCW Pro Wrestling; 19.30 Revista di Djadumingu; 21.00 Ku bista riba; 21.30 Caché; 22.00 Sine den bo kas; 23.30 Journal.

MAANDAG: 16.00 Super Atardi Felis; 19.00 Magazin; 19.30 Informador 11; 20.00 Ocurrió así; 21.00 Sevcec; 22.00 Sine den bo Kas; 23.30 Journal; 24.00 Sluiting.

President beledigd

Krantemensen veroordeeld in Ivoorkust

NAIROBI/ABIDJAN - De uitgever en een journalist van de in Ivoorkust verschijnende krant *La Voie* zijn tot twee jaar gevangenisstraf veroordeeld.
Het tweetal is verantwoordelijk voor artikel waarin president Bedie is beledigd, zo werd vrijdag bekendgemaakt. De krant schreef dat het bijwonen door de president van de finale om de Afrika cup deze maand de voetbalkampioen van Ivoorkust ongeluk had gebracht. De club *Asec Mimosa Abidjan* verloor en de beker ging naar het Zuidafrikaanse *Orlando Pirates*. La Voie, een uitgave van het oppositionele Volksfront, mag van de rechter drie maanden lang niet verschijnen.

Pecs jaagt op wolf

BOEDAPEST - Inwoners van de stad Pecs in het zuiden van Hongarije hebben het dringende advies gekregen binnen te blijven, nadat een ontsnapte wolf een bejaarde vrouw heeft gedood. Ook drie kinderen zijn ernstig verwond door de wolf, die uit de plaatselijke dierentuin is ontkomen. De wegen naar de dierentuin zijn door de politie afgezet. Jagers uit de stad maken jacht op het bloeddorstige dier.

Bestuurscollege wil klantvriendelijk functioneren van overheid

KRALENDIJK - In het bestuursprogramma van de Partido Democratico Boneriano (PDB) wordt duidelijk gesteld, dat het bestuurscollege gevormd is dankzij een uitgesproken wens van het kiezersvolk. Het bestuurscollege is er om het publiek te dienen en niet andersom. Daarom wordt de klantvriendelijkheid door de PDB hoog in het vaandel gedragen.

De klantvriendelijkheid en het functioneren van de ambtenaar vallen onder het project herstructurering van het bestuursapparaat. Dat project is al in oktober 1992 begonnen, hoewel de klantvriendelijkheid nog niet opvallend uit de verf is gekomen. Belangrijk is de verbetering van de dienstverlening naar de bevolking toe. Dat is in de loop van de jaren veel complexer geworden dankzij de versnelde economische groei.
Het gevolg is dat er hogere eisen gesteld gaan worden aan het bestuur en het bestuursapparaat dat het bestuur ten dienste staat. Een van de voorwaarden tot succes is dat van de twintig bestaande diensten er elf gemaakt worden. Daardoor zal er een betere ondersteuning zijn voor het Bestuurscollege, dat dan derhalve de taak aanzienlijk deskundiger kan volbrengen.
Behalve de bijscholing aan kennis van de ambtenaren, zal het streven dus gericht zijn op het verhogen van de klantvriendelijkheid. Dat laatste veronderstelt een personeelsbeleid dat er op gericht zal zijn medewerkers gemotiveerd te houden voor het verrichten van hun werk. Dat kan bij voorbeeld bereikt worden door functionerings-beoordelingsgesprekken en de functiewaardering. De verhoging van de deskundigheid van het ambtenarenapparaat zal echter wel met zich meebrengen dat er meer kaderpersoneel wordt aangetrokken.
Zoals bekend is dat al zichtbaar geworden in het huidige bestuursapparaat, waar vier eilandssecretarissen, van wie drie als adjunct, zijn aangetrokken en de gezaghebber en de drie gedeputeerden over zes secretaressen beschikken. Er moet wel voor gewaakt worden dat er geen overheidsapparaat wordt gecreeerd dat op den duur niet meer te betalen is, zegt het bestuursprogramma van de PDB. Er zal dus een gulden middenweg gezocht moeten worden tussen kwaliteit en beschikbare financiële middelen.

KRALENDIJK.- Donderdag bracht het passagiersschip Maasdam van de Holland Amerika Lijn voor de eerste maal een bezoek aan Bonaire. Aan gezagvoerder Kees Buckers werden enkele geschenken overhandigd, waaronder de Bonaireaanse vlag. De vlag werd aangeboden door de derde adjunct eilandssecretaris mr Bunchi Soliano.

PDB wil meer verantwoordelijkheid bij overheidsuitgaven

KRALENDIJK - Het PDB-bestuurscollege streeft naar het bereiken van een zo gezond mogelijke financiële huishouding, waarbij het begrotingstekort zoveel mogelijk kan worden teruggebracht. Dat betekent verantwoordelijker omgaan met de overheidsgelden dan tot nog toe het geval is geweest.

Er wordt nog op diverse terreinen onverantwoord veel geld uitgegeven. Met name op Volksgezondheid, Onderwijs en de dienst LVV. Er zal bezuinigd worden op de structurele uitgaven en niet in de laatste plaats op de personeelslasten die bijna 50% van de begroting innemen. Dat zegt het bestuursprogramma dat de PDB voor de komende vier jaar voor ogen staat. Overigens zal er bijzondere aandacht verleend worden aan overheids-nv's en door de overheid gesubsidieerde instellingen. Het beleid van de overheid ten aanzien van die instellingen wordt drastisch bijgesteld.
In het kader van de financiële herstructurering van de Nederlandse Antillen, wordt gesproken over de schuldenlast bij de APNA en de SVB van ettelijke tientallen miljoenen guldens. De bedoeling van het PDB-bestuur is om die schulden te laten overnemen door de landsregering, want in het licht van de ERNA-bepalingen ook een logische zaak is.

Heeft ruim 2,5 ton schuld

Overheid wil zaak aanspannen tegen Hamsa n.v.

KRALENDIJK <m> Het Bestuurscollege vroeg donderdag in de vergadering van de Eilandsraad toestemming een zaak te mogen beginnen tegen Hamsa n.v. Dat bedrijf begon in september 1992 met het ledigen van beerputten. Dat was het eerste gedeelte van de Selibon dat werd geprivatiseerd. Selibon n.v. stootte zelf de dienst af. De overheid stelde zelfs de eerder door Selibon gebruikte truck met een D-nummer ter beschikking van Hamsa n.v. De afspraken die het toenmalige UPB-bestuur maakte met het bedrijf, bleken niet waterdicht.
Er werd in feite nooit een ondertekend akkoord gesloten. Wel werden er afspraken gemaakt dat Hamsa n.v. een deel van de inkomsten aan de overheid zou betalen. Dat was vanwege het feit dat Hamsa gebruik mocht maken van de overheidstruck, maar ook omdat Hamsa eigenlijk een monopoliepositie zou krijgen doordat de overheid het legen van beerputten had afgestoten. Hamsa n.v. werd geacht daarvoor per maand een bedrag van 5275,00 gulden op tafel te leggen.
Nu drie jaar later, blijkt Hamsa n.v. nog nooit het maandelijkse bedrag afgedragen te hebben, waardoor de schuld van het bedrijf nu is opgelopen tot 265.345,69 gulden. Op 20 oktober berichtte de overheid Hamsa, dat de eerder gesloten mondelinge overeenkomst verbroken zou worden, aangezien het bedrijf niet aan de gestelde verplichtingen voldeed. Hamsa kreeg tot 3 november de gelegenheid om het achterstallige bedrag te betalen, omdat anders gerechtelijke stappen ondernomen zouden worden om de schuld betaald en de truck terug te krijgen.

Aartsbisschop van Wenen haakt in op actie:

Onderdak in kerken voor de asielzoekers

WENEN - De aartsbisschop van Wenen, Christoph Schonborn, wil asielzoekers opvangen in zijn bisschoppelijk paleis. Hij roept de Oostenrijkers op tot "een grotere bereidwilligheid offers te brengen en te delen". De aartsbisschop zegt dat in een interview met een Oostenrijks dagblad.
"Degenen die werkelijk op straat staan bieden we in de parochies noodopvang aan. Ik wil ook mijn ontvangstruimte ter beschikking stellen", aldus Schonborn. De uitlatingen van de aartsbisschop houden verband met een hulpactie van Caritas en de Evangelische diakonie. Die helpen vluchtelingen die asiel hebben aangevraagd aan tijdelijke woonruimte.
Vlak voor Kerstmis riep Schonborn de toekomstige regering op de asielwetgeving in Oostenrijk aan te passen aan Europese afspraken. Op grond van de huidige asielwetgeving in Oostenrijk hebben asielzoekers die op een erkenning van hun vluchtelingenstatus wachten vaak geen onderdak. De afgelopen winters bivakkeerden vluchtelingen geregeld bij Weense kerken.

Watersnood in Zuid Afrika:

Pretoria: 200 doden

PIETERMARITZBURG - Zuid-Afrika is deze week getroffen door de zwaarste overstromingen in zijn geschiedenis die volgens hulpverleners mogelijk meer dan tweehonderd mensenlevens hebben geeist. Woensdagavond waarschuwden de autoriteiten voor nieuwe zware regenval en hagelbuien die de situatie verder dreigen te verergeren.

Tot de zwaarst getroffen gebieden behoort de krottenwijk Edendale, op 10 kilometer van Pietermaritzburg, de hoofdstad van de provincie Kwazulu-Natal. De bewoners zijn opgeroepen zich gereed te houden om op korte termijn naar hoger gelegen gebied te vluchten als het water van de rivier Umsindusi blijft stijgen.
Door de nieuwe regenval kon woensdag in Edendale niet verder naar de slachtoffers van de overstroming tijdens de Kerstdagen worden gezocht. De chef van de Zuidafrikaanse politie, George Fivaz, heeft alle beschikbare helikopters en duikers naar het rampgebied gestuurd. Volgens de hulpverleners zijn al 148 stoffelijke overschotten geborgen, waarvan een zestig kilometer stroomafwaarts. Hele gezinnen zijn weggespoeld door het kolkende water, hele huizen vernield. Meer dan duizend mensen zijn dakloos.
Vice-president Thabo Mbeke, die woensdag de plek des onheils bezocht, heeft de zone tot rampgebied verklaard en overheidssteun ter waarde van meer dan vier ton aangekondigd. De schade wordt op enkele miljoenen guldens geschat.

Compuserve censureert Internet

MUNCHEN/COLUMBUS/WASHINGTON — De online-informatiedienst Compuserve heeft voor zijn klanten de toegang afgesloten tot 200 Internet-nieuwsgroepen, die kinderporno en afbeeldingen van seks met dieren aanboden. Het Amerikaanse bedrijf nam die maatregel op verzoek van de Beierse justitie, die een onderzoek tegen zijn Duitse dochter is begonnen wegens verspreiding van pornografie.
Compuserve is naar eigen zeggen over de gehele wereld de grootste online-informatiedienst met meer dan vier miljoen abonnees in 140 landen. Het is technisch niet mogelijk de 200 nieuwsgroepen in kwestie alleen voor gebruikers in Duitsland af te sluiten, daarom is er een blokkade voor de gehele wereld ingesteld.
De maatregel van Compuserve is de meest vergaande maatregel van censuur tot nu toe op Internet. De meeste aanbieders van een toegang tot Internet staan op het standpunt dat zij niet verantwoordelijk zijn voor de inhoud van documenten die anderen invoeren.

In januari neemt Jeltsin beslissing

Kozyrev blijft nog aan

MOSKOU - Andrej Kozyrev blijft vooralsnog aan als minister van Buitenlandse zaken van de Russische federatie.
In een gesprek kwamen Kozyrev en president Jeltsin woensdag overeen dat een beslissing over de toekomst van de minister pas zal worden genomen als Jeltsin, die herstellende is van een hartaanval, al zijn functies weer op zich heeft genomen. Verwacht wordt dat dat pas in de loop van januari is. De 44-jarige Kozyrev moet voor half januari beslissen of hij aanblijft, dan wel zijn onlangs veroverde zetel in het parlement inneemt. Volgens de grondwet kan hij niet beide functies tegelijk uitoefenen.
Kozyrev won in de verkiezingen van 17 december een zetel als onafhankelijke kandidaat namens het district Moermansk. De communisten, die een grote overwinning behaalden, hebben grote kritiek op zijn functioneren als minister van Buitenlandse zaken, omdat hij teveel een pro-westerse koers zou varen. Ook Jeltsin uitte eerder openlijke kritiek op zijn minister. Eerder werd gespeculeerd dat Kozyrev zijn zetel zou aangrijpen om zonder veel gezichtsverlies het kabinet te verlaten.
Geruchten over Kozyrevs aanstaande aftreden werden woensdag versterkt door de aankondiging van de vorming van een "raad voor buitenlands beleid". Dit besluit van Jeltsin werd gezien als een uitholling van de bevoegdheden van Kozyrev. Die ontkende later echter dat daarvan sprake was. Volgens hem heeft de vorming van de raad geen gevolgen voor de taken van het ministerie. Wel heeft Jeltsin daarmee een nieuw intrument geschapen om persoonlijk invloed te kunnen uitoefenen op het gebied van de buitenlandse politiek, aldus de minister.

KLACHTEN/BEZORGING :
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel. 8204 (na 18.00 uur: 8342).

Wenen: Ultra-rechts 2 zetels achteruit

WENEN - De extreem-rechtse Freiheitlichen (FPO) van Jorg Haider hebben bij de parlementsverkiezingen van 17 december niet een, maar twee zetels verloren.

Dat blijkt uit het tellen van de ongeveer 300.000 stemkaarten dat dinsdag werd afgerond. Vergeleken met de voorlopige uitslag gaan zowel de groenen als de liberalen (LIF) een zetel vooruit. Dit gaat verder ten koste van de sociaal-democraten (SPO), die wel de sterkste fractie in de 183 zetels tellende Nationalrat ('Tweede Kamer') blijft. De conservatieven (OVP) blijven op het aantal zetels dat hun op de avond van de verkiezingen werd voorspeld.
De einduitslag van de Oostenrijkse verkiezingen is hiermee als volgt:
SPO: 38,1 procent (1994: 34,9 procent) 71 zetels (+ 6) OVP: 28,327,753 (+1) FPO: 21,922,540 (-2) LIF 5,5 6,010 (-1) Groenen 4,8 7,3 9 (-4) overigen 1,4 1,6 0 (0) De opkomst bedroeg 86,0 procent (1994: 81,9 procent)

AGÉNDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
Tel. 376620/376626)
zwembad:
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): ma. t/m vri. van 10.00-14.00 uur; wo. gesloten; za. en zo. van 14.00-17.00 uur.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor **publiek-zwemmen** (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWE
dammen:
do. van 15.00-18.00 uur les en training voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur les en training voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGIA
(Tel. 612573)
lessen:
di. van 19.30-23.00 uur - Sentro di Bario Janwé
za. van 09.00-12.00 uur - IPK-gebouw (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

PAROCHIEHUIS STA. FAMIA
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **damlessen** o.l.v. S. Riedel.

KURA DI SHON FIL
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **voetballen** o.l.v. S. 'Papi' de Windt.
****

Roller-hockey op het kerkplein van Janwe

- door Marius Noort -

WILLEMSTAD - Op het kerkplein staan sinds augustus niet alleen meer auto's van vromen geparkeerd, of mensen de blijde boodschap na te bespreken na de mis. Vrijdagsmiddags is het terrein sindsdien van The Predators.
"The Predators is eigenlijk geen officiële vereniging", zo vertelt de oudste speler Camillo Abbad. "We spelen gewoon roller-hockey op het kerkplein met een aantal jongens al vanaf de grote vakantie. Het gaat steeds beter." Meestal spelen de jongens vijf tegen vijf. Er zijn wel meer, maar die dienen dan een beetje te gaan oefenen of toe te kijken.
De plannen voor volgend jaar zijn groots. Camillo: "We willen meer wedstrijden spelen en de club officieel maken." Er zijn al sponsors, veelal moeders van de 'rollende' jongens. "Van het geld zijn inmiddels jerseys besteld in Amerika."
Als enige echte tegenstander op Curaçao heeft The Predators The Hornets. The Hornets zijn een aantal jongens van 13/14 jaar uit Barber. Niet echt naast de deur dus. "Onze jongens komen allemaal uit Janwe en omgeving. Daarom spelen we nu de oude groep tegen de nieuwe groep een best-of-seven serie tegen elkaar", aldus de 16-jarige Camillo.Gevaarlijk? "Och het gaat eigenlijk steeds beter, er gebeuren steeds minder ongelukken. En iedereen draagt beschermers."
Met puck, stick en elleboog- en kniebeschermers ziet het kerkplein er bijdetijds uit.

....'The Predators' in actie.....

Nieuwjaarsduik met oliebollen

WILLEMSTAD - Het jaar begint bij Coral Cliff met de traditionele Nieuwjaarsduik. Voor de sport, traditie en de vriendschap. Iedereen, bewoners en toeristen, op Curaçao wordt uitgenodigd mee te duiken. Het hebben van een brevet en uitrusting is de enige voorwaarde. Ook biedt Marlies Feijts van Coral Cliff Diving een bootduik aan. Daarvoor moet men wel telefonisch reserveren. Na de duik is er een gratis drankje en hapje om het duikjaar feestelijk in te luiden.

L'Eequipe: Jonathan Edwards kampioen der kampioenen

PARIJS - De Franse sportkrant l'Equipe heeft Jonathan Edwards uitgeroepen tot beste sporter van 1995. De Britse hinkstapspringer overbrugde tijdens de WK in Göteborg in augustus 18,29 meter. Hij was de eerste atleet die de grens van achttien meter overschreed. Eerder sprong Edwards op de WK 18,16 meter.

De amerikaanse atleet Michael Johnson, winnaar op de 200 en 400 meter in Göteborg, werd tweede. Miguel Indurain eindigde op de derde plaats. De Spanjaard won dit jaar voor de vijfde achtereenvolgende maal de Tour de France. Tennisster Steffi Graf is met haar dertiende plaats in het klassement de hoogst geklasseerde vrouw.

Trainerspositie Utrecht besmet verklaard

UTRECHT - De vereniging van oefenmeesters in Nederland (VVON) heeft vrijdag de trainerspositie bij FC Utrecht besmet verklaard. In een brief aan het bestuur van de club heeft zij laten weten dat de functie als oefenmeester niet kan worden ingenomen alvorens Utrecht aan de verplichtingen ten opzichte van Simon Kistemaker heeft voldaan.
De op 22 december ontslagen Kistemaker en zijn raadsman mr. Eric Vile hadden er bij de VVON op aangedrongen de trainerspositie van FC Utrecht voorlopig besmet te verklaren. Het bestuur van FC Utrecht ontsloeg Kistemaker na een dienstverband van een half jaar. Kistemaker is ontevreden over de afhandeling van de zaak.
Volgens Vile zijn er van het bestuur van FC Utrecht geen officiële mededelingen ontvangen over het ontslag en is er ook geen enkele overeenstemming over de financiële afwikkeling. Kistemaker had nog een contract tot medio 1997.
Veldtrainer Henk Vonk, niet in het bezit van een A-diploma, neemt voorlopig de coaching waar. De spelers van de eredivisieclub beginnen dinsdag 2 januari weer met de training. De eerste competitiewedstrijd van FC Utrecht is 14 januari tegen Volendam uit.

Sport in het kort

VOETBAL - De Angolese aanvaller Quinzinho heeft een driejarig contract getekend bij FC Porto. De 21-jarige spits trainde donderdag al mee bij de Portugese topploeg, die onder leiding staat van oud-PSV-coach Bobby Robson. Quinzinho meldt zich na de jaarwisseling bij de Angolese selectie, die vanaf 13 januari meedoet aan het Afrikaans kampioenschap.
******

VOETBAL - Manchester City heeft een vijfde buitenlandse voetballer in dienst genomen, verdediger Eduardo Abazaj. De Albanese international speelde bij Benfica. Bij City staan Immel, Rosler (beiden Duitsland), Kinkladse (Georgië) en Ekelund (Denemarken) al onder contract. Na de uitspraak van het Europese hof in Luxemburg in de kwestie-Bosman is Manchester City van plan zaterdag tegen Southampton alle vijf buitenlanders op te stellen.
*****

ALGEMEEN - Rotterdam Topsport heeft per 1 januari de vijfde en laatste 'silver sponsor' binnengehaald. Het is de regionale arbodienst RBGD, die ongeveer 900 bedrijven met in totaal meer dan 100.000 werknemers adviseert op het gebied van arbeidsomstandigheden. Het contract heeft een looptijd van twee jaar met een optie voor nog twee jaar.
*****

HONKBAL - De honkbalclub New York Yankees heeft outfielder Tim Raines van de Chicago White Sox overgenomen. Hij kreeg een tweejarig contract.
De 36-jarige Raines is aan zijn zestiende seizoen in de **Major League** toe. Hij staat met een totaal van 777 gestolen honken op de vierde plaats in de Amerikaanse honkbalhistorie.
*****

BOKSEN - De Amerikaanse bokstrainer Joey Fariello is op 58-jarige leeftijd overleden. Hij begeleidde verscheidene wereldkampioenen zoals Mark Breland, Junior Jones en Tom Johnson. Fariello stond eerder deze maand ook Buster Mathis jr. Terzijde in diens verloren gevecht met Mike Tyson.
*****

SCHAKEN - **De tweekamp om de FIDE-wereldtitel schaken tussen de Rus Anatoli Karpov en de Amerikaan Gata Kamsky begint 16 mei 1996 in Montreal. Dat meldt de krant Sowjetski Sport. Het prijzenbedrag is een miljoen dollar, waarvan de winnaar zestig procent ontvangt. De tweekamp gaat over maximaal 24 partijen. De beide spelers hebben nog tot eind januari de tijd het eens te worden over het definitieve speelschema.**
******

VOETBAL - **Rudi Völler beëindigd na dit seizoen zijn voetbalcarriere bij Bayer Leverkusen. De voormalige spits van het Duits nationaal elftal is dan 36 jaar en krijgt waarschijnlijk een managementfunctie bij Bayer Leverkusen. Völler kwam negentig maal in actie voor het Duitse team en speelde bij AS Roma en Olympique Marseille.**

MOSKOU - De Russische torenspringster Jelena Mirosjina is onder mysterieuze omstandigheden overleden. Dat meldt het persbureau ITAR-TASS vrijdag.

Het lichaam van de 21-jarige Mirosjina lag voor de ingang van het flatgebouw waar ze op de negende verdieping woonde. Het is niet bekend hoe en wanneer ze is overleden. Mirosjina was tweede bij de Olympische Spelen in 1992 in Barcelona en bij de wereldkampioenschappen in 1991.

ALGEMEEN - De Italiaanse sportkrant *Gazzetta dello Sport* heeft de atleten Haile Gebrselassie uit Ethiopië en de Amerikaanse Gwen Torrence uitgeroepen tot sporters van het jaar. Bij de mannen werd de Amerikaanse sprinter Michael Johnson tweede voor de Britse hinkstapspringer Jonathan Edwards. Torrence ging de Duitse zwemster Franziska van Almsick en de cubaanse atlete Ana Fidelia Quirot vooraf.

Rijkaard gestopt

Rijkaard sloot na het behalen van de landstitel met Ajax zijn glanzende carriere buitengewoon succesvol af. Bij Ajax heeft men zijn verlies zonder echte opvolger opgevangen. In Oranje lijkt Clarence Seedorf zijn plaats over te gaan nemen. Rijkaard werd geen trainer, maar verkoopt tegenwoordig zijn eigen ondergoed-lijn.

Sportoverzicht lokaal op een rij

WILLEMSTAD - In de belangrijkste sportcompetities op lokaal niveau behaalden de volgende teams of individuele spelers de titel

Baseballkampioen
Wild Cats
Voetbalkampioen
geen
(Centro Dominguito of Sithoc)
Softballkampioen
Pichingolo
Volleybal
Shuatanari(d)

Watakeli(h)
Schaakkampioen
Gerard Chin-A-Lien

Maria Diaz
Damkampioen
Raoul Alias

Sportoverzicht Internationaal op een rij

In de belangrijkste sporten behaalden de volgend personen het afgelopen jaar de titel.

Voetbal

(landstitel)
Engeland
Blackburn Rovers
Spanje
Real Madrid
Italië
Juventus
Duitsland
Borussia Dortmund
België
Anderlecht
Frankrijk
Nantes
Brazilië
Botafogo
Argentinië
Velez Sarsfield
Nederland
Ajax
(Europa)
Champions Leugue
Ajax
Europa Cup (bekerw.) Real Zaragoza
UEFA Cup
Parma

Tennis

Australian Open
Andre Agassi

Steffi Graf
Roland Garros
Thomas Muster

Steffi Graf
Wimbledon
Pete Sampras

Conchita Martinez
Flushing Meadows
Pete Sampras

Steffi Graf
Grand Slam Cup
Goran Ivanisevic

Davis Cup
Verenigde Staten

Baseball

Major League
Atlanta Braves

Basketbal

NBA
Houston Rockets

Wielrennen

Tour de France
Miguel Indurain

Formule I

Wereldkampioen
Michael Schumacher

Schaken

PCA-wereldkampioen,
Kasparov

Jaaroverzicht Internationale sport 1995:

Het Jaar van afscheid, terugkeer en Amsterdam

Het sportjaar 1995. Voor de populairste sport ter wereld springt één naam er duidelijk uit: Ajax. Een oneven jaar, zonder Europees of wereldkampioenschap en daarom voor clubteams een grotere kans om zich te onderscheiden. Denkend aan terugkeer komt meteen de naam van Micheal Jordan op de basketbalvelden in beeld. Baseball beviel de megaster toch niet en zijn vroegere club Chicago Bulls ontving de verloren zoon weer met open armen. In het damestennis keerde de tot Amerikaanse genaturaliseerde Monica Seles terug op de baan na twee jaar afwezigheid. Nog een andere terugkeer was dichterbij huis. De Koninkrijksspelen keerden terug als evenement en werden een groot succes op Aruba. Na ruim een jaar van hoop en vooral onzekerheid viel voor Marco van Basten dit jaar het doek. In augustus haakte de bij Ajax begonnen en bij AC Milan tot wereldtopper uitgegroeide spits de knoop door. De enkel is te kwetsbaar voor het spelen van topvoetbal.

Na jarenlange afwezigheid voerden de drie sportbewindsvrouwen van het koninkrijk Lili Beke, Martha Dijkhoff en Erica Terpstra het evenement Koninkrijksspelen met succes weer in. Sporters uit Aruba, Nederland en de Nederlandse Antillen kwamen in juli tegen elkaar uit voor competitie en vooral verbroedering. De Spelen bleken zo'n groot succes dat meteen werd afgesproken het in 1997 op Curaçao of Sint Maarten te herhalen. De beslissing daarover valt aanstaande februari.

Uit de nor vrijgelaten, keerde Mike Tyson terug in de ring. Tot moslim bekeerd probeert hij weer zijn oude niveau te bereiken. Hij bokste twee wedstrijden en won ze beide.

Diego Maradona keerde voor de tweede keer in zijn bonte loopbaan terug na een schorsing wegens doping op het WK 1994. Bij Boca Juniors in eigen land speelt hij wel en vindt hij trainen nog steeds niet nodig. Een ander flamboyante voetballer, Eric Cantona, speelt sinds september ook weer voor zijn Club Manchester United nadat hij verplicht acht maanden zijn karatetrap tegen een vervelende supporter moest overdenken.

Romario keerde terug naar Brazilië (Flamengo), Ronald Koeman naar Feyenoord. De clubs waar deze ex-spelers van Barcelona nu spelen, presteren maar matig.

Naast Van Basten (zie elders deze pagina) besloten ook Frank Rijkaard en Jack Charlton uit de voetbalsport stappen. Negen jaar trainde deze JC het Ierse nationale elftal. De levensgenieter haalde het maximale uit zijn 'Army', dat momenteel toe is aan een sterke verjonging.

Maar weinig topsporters stoppen op hun hoogtepunt. Misschien maakte dat Frank Rijkaard wel zo bijzonder. Hij vrijwel alles ennam afscheid waar hij begon, bij Ajax, met een landstitel, en met een Europa Cup. Er is echter meer in het leven dan voetbal. Tegenwoordig zit hij in de ondergoed-mode.

Ajax, wat valt er nog over te melden. Ongeslagen kampioen in de Nederlandse competitie in 1995, waarin het ook in de eerste helft van het nieuwe seizoen niet verloor en weer met afstand de ranglijst aanvoert. Het moet gezegd PSV voetbalt na een aantal magere jaren ook weer. De Amsterdammers wonnen eveneens ongeslagen de Champions League en anderhalve maand geleden zelfs de wereldtitel ten koste van het Braziliaanse Gremio. Een positieve trend is dat het samba-voetbal na wereldkampioen Brazilië in 1994 weer resultaat oplevert. De twee hoofddoelen, publiek vermaken en winnen blijken daarmee te kunnen samengaan.

TENNIS

Stefan Edberg tennist nog een jaar. De Zweedse serve-en volleyspecialist wint niet zoveel meer, heeft een vrouw en een kind en daarom behoefte aan een rustiger leven. Kenmerkend voor het tennis afgelopen jaar was de machtsstrijd om de nummer 1-positie tussen de Amerikanen Pete Sampras en Andre Agassi en daarnaast de revival van Boris Becker. Begin dit jaar bleek gravelbijter Thomas Muster door niemand te verslaan. Dat leverde hem een derde positie op de ATP-ranglijst op, nog voor Becker. Voor Nederland en zeker wat de mannelijke tennissers betreft was het nooit eerder zo'n goed jaar. Vier tennissers staan in de top -30. Van laag naar hoog zijn dat Jacco Eltingh, Jan Siemerink, Paul Haarhuis en Richard Krajicek. Nederlands beste tennisser voldeed trouwens niet aan de verwachtingen. Vooral in de Grand Slam-toernooien lag hij er vroegtijdig uit. Brenda Schultz staat eveneens hoger genoteerd; tegen een top 10 - plaats aan.

De geboren Servische en voormalig nummer 1 van het damestennis heeft weer plezier in het tennis. Iets steviger, iets Amerikaanser staat Monica Seles sinds september co-nummer-1 naast Steffi Graf. Het eerste toernooi dat ze speelde, de Canadian Open, won ze. Komend jaar zal het echte gevecht om de aanvoering van de ranglijst losbarsten. Hopelijk heeft Graf dan minder privé-beslommeringen.

In de NBA, de belangrijkste basketbalcompetitie ter wereld, prolongeerde Houston Rockets zijn titel ten koste van Orlando Magic. Anders gezegd het gevecht van Hakeem Olajuwon tegen Shaquille O'Neal, de nieuwe groothelden in de basketbalsport. De Nederlandse center Rik Smits speelt in het team uit Indianapolis een belangrijke rol.

De Amerikaanse baseballcompetitie, ook de sterkste, begon acht maanden later dan normaal door een spelersstaking. Aan het eind van het seizoen eindigde Atlanta Braves als eerste. In de World Series werd Cleveland Indians verslagen. Garry Maddux won voor de vierde maal op rij de Cy Young Award. Cal Ripken jr. Vestigde een nieuw record door meer dan dan 1700 wedstrijden aaneen te spelen. Er was ook goed nieuws voor het thuisfront. De Antilliaan Andrew Jones werd gekozen tot Minor Leugue Player of the Year.

FORMULE 1

Damon Hill kon het dit jaar zijn sportieve vijand Michael Schumacher niet zo moeilijk maken als het jaar daarvoor. De Duitse wereldkampioen die voor veel miljoenen van Benetton naar Ferrari verhuist, greep onbedreigd met tien Grand Prix-overwinningen zijn tweede wereldtitel op rij. De Nederlander Jos Verstappen kwam niet verder dan testrijden. Komend jaar naar verwachting wel. Best mogelijk dat wonderkind Schumacher het in '96 moeilijker gaat krijgen, want het Benetton-team van Flavio Briattore is op alle fronten het beste.

Op eenzame hoogte in de schaakwereld heerste Gary Kasparov. In de door hemzelf opgerichte schaakassociatie PCA behield hij moeiteloos zijn wereldtitel ten koste van uitdager Viswanathan Anand. De tweekamp tussen de Indiër en de Azerbeidzjaan werd beslist na de eerste overwinning van de kampioen. Anand was vervolgens zo van slag dat hij in de resterende partijen nog driemaal verloor. Voor komend jaar staat de tweekamp tussen FIDE-schakers Gata Kamsky en Anatoli Karpov op het programma. De vraag is of de FIDE- en de PCA-kampioen daarna zoals bedoeld was tegen elkaar uitkomen. Sponsoring voor dat prestigeduel wil nog niet zo lukken.

Tenslotte wielrennen. Miguel Indurain heerste net als de voorgaande vier jaar in de Tour de France. Hij was de eerste die dat achter elkaar presteerde. Behalve in Frankrijk deed hij ook in Colombia in de wereldtitelstrijd van zich spreken. Met veel machtsvertoon won hij zelf de tijdrit en liet een onbekende landgenoot als eerste over de streep gaan. Voor 1996 zit het er vooralsnog niet uit dat iets anders dan een externe oorzaak de sympathieke Spanjaard van zijn zesde Tourzege af kan houden, wat een absolut record zou betekenen. Nederlanders speelden in de fietssport ook in '95 een ondergeschikte rol. Op Danny Nelissen na. Hij greep bij de amateurs de wereldtitel, eveneens in Colombia.

1996

Vooruitkijkend kan men stellen dat 1996 een heuglijker sportjaar zal worden dan het afgelopen jaar. In de eerste plaats zullen in Atlanta komende zomer de Olympische Spelen plaatsvinden. Voorbereidingen daarop zijn in volle gang. Dit jaar zullen weer nieuwe sporten zijn toegevoegd, meer landen en ook meer sporters deelnemen

Na vier jaar is er ook weer een Europees Kampioenschap voetbal, ditmaal in Engeland. Overigens spelen steeds meer Nederlanders aan de andere kant van de Noordzee. Na Brian Roy en Glenn Helder vorig seizoen volgden uit Italië ook Ruud Gullit en Dennis Bergkamp. Denemarken verdedigt de Europese titel. Oranje, karakteristiek op het nippertje geplaatst geldt bij de bookmakers wel als favoriet. De laatste twee wedstrijden tegen Noorwegen (3-0) en Ierland (2-0) speelde Oranje namelijk [illegible] weer [illegible] Dit is te [illegible] en het systeem van Europa Cuphouder en wereldkampioen Ajax. Het kleurrijke Nederlandse team wordt verder aangevuld met Clarence Seedorf, Glenn Helder, Dennis Bergkamp en Aron Winter.

Clarence Seedorf, negentien jaar jong is bezig uit te groeien tot spelbepaler. Glenn Helder kan als buitenspeler belangrijk zijn nu Marc Overmars voor lange tijd is uitgeschakeld. Patrick Kluivert ontwikkeld zich buitengewoon als spits die scoort als het moet. Hij dat dat enkele minuten voor tijd tegen AC Milan in de finale van de Champions League en herhaalde dat nog eens in de alles of niets-wedstrijd tegen de Ieren.

Ajax zal in 1996 de titelrace voortzetten. Via Borussia Dortmund menen kenners dat de finale van de *Champions League* dit jaar zal gaan tussen de Amsterdammers en Italiaans kampioen Juventus. Gevaarlijke outsider is Spartak Moskou dat de poulewedstrijden zonder puntverlies doorkwam.

Bij Ajax dat bijna alle denkbare records brak, lijken zich nu toch steeds meer problemen voor te gaan doen. Behalve de zware blessures van Overmars en Reuser mist de club begin volgend jaar de Nigerianen Kanu en Finidi die voor hun land uit moeten komen.

Mogelijk krijgen ze in Holland in het begin van 1996 waar ze ieder jaar op hopen: een elfstedentocht.

Tien miljoen voor een gezonde enkel is niet genoeg

Bijna was Marco van Basten de afgelopen zomer nog meegegaan naar de wereldtitelstrijd in de Verenigde Staten. Hoewel hij in feite anderhalf jaar niet meer had gespeeld, wilde hij het onmogelijke. Van Basten wilde weer voetballen.

De luchtballon, opgeblazen door de toenmalige bondscoach Advocaat, knapte al snel uiteen. De medische staf van AC Milan verbood het domweg. Met recht. Korte tijd later werd Van Basten opnieuw aan de rechterenkel geopereerd. Voor de vierde, en laatste, keer. Metalen steundelen (apparaat van Ilizarov) werden aangelegd, om het kraakbeen gelegenheid te geven aan te groeien. Met onvoldoende succes.

Advocaat had het aangedurfd de speler zonder enig ritme mee te nemen. Weliswaar als 22e man, als vervanger van de plotseling verdwenen Gullit. "Een speler van zijn niveau heeft geen ritme nodig. Hij kan er staan, zo maar, ineens." Soms komen dromen uit, moet Advocaat hebben gedacht. Zoals in 1988. Van Basten had in het seizoen, zijn eerste bij AC Milan, drie wedstrijden gespeeld. Hij was in 1987 voor de eerste keer aan de betreffende enkel geopereerd. Hij had geen ritme. Van Basten begon als reserve aan de Europese titelstrijd.

Oranje verloor het openingsduel van de Sovjetunie en bondscoach Michels kreeg een ingeving. Hij stelde Van Basten op. Deze scoorde drie keer tegen Engeland, maakte het beslissende doelpunt tegen de Duitsers en schoot de bal in de finale tegen -opnieuw- de Sovjetunie met een even wonderbaarlijke als onmogelijke volley langs doelman Dassajev. Heel mooi was het spandoek, op die historische dag in het Olympisch Stadion van München. "Op de achtste dag schiep God Van Basten."

CRUIJFF

Op zondag 4 april 1982 debuteerde 'San Marco' voor Ajax in de wedstrijd tegen NEC. Hij kwam in het veld als vervanger van Johan Cruijff. Hij scoorde meteen. De successen volgden elkaar op. Van Basten won Europa cups, bekers, wereldtitels en landstitels met Ajax en AC Milan. Hij won eigenlijk alles, werd drie keer uitgeroepen tot Europees voetballer van het jaar, gekozen als de beste van de wereld. Hij speelde 58 keer voor het Nederlands elftal, maakte als international 24 doelpunten. Van Basten groeide uit tot een speler in wiens tijdperk hooguit Diego Maradona beter was.

Zelf zag hij dat niet altijd zo. "Ik denk dat ik goed ben. Als ik honderd procent gemotiveerd ben, op scherp sta. Ik heb echter niet het niveau dat Pele had, of Cruijff, zeg maar de allergrootsten. Mijn kwaliteiten zijn vergelijkbaar met de grote Europese voetballers van dit moment. Meer niet." Aan de andere kant staat in zijn jongenskamer aan de Surinamestraat in Utrecht, door vader Joop intact gehouden, op een vloeiblad in kinderschrift nog steeds te lezen: "Ik ben de beste, op mezelf na."

Sinds eind 1992 verhinderde de blessure aan de rechterenkel dat Van Basten nog serieus in actie kwam. Hij speelde, stijf van de pijnstillers, half 1993 nog wel 85 minuten in de (verloren) Europa Cup-finale tegen Olympique Marseille. Daarmee was het boek gesloten, hoewel het lang heeft geduurd voordat hij het wilde geloven. Saillant detail is dat dokter Strikwerda al vijftien jaar eerder een lijdensweg voor de speler had voorspeld. Marco had last van platvoeten, die de stabiliteit van de enkels ondermijnen.

Zijn mooiste periode? "Het laatste jaar bij Ajax, onder Cruijff", heeft hij vaker gezegd. "We speelden goed, wonnen de Europa Cup II. Het was prachtig: Voetballen in Nederland, in Amsterdam, veel vrienden, na afloop stappen. Johan zei ook dat hij nog nooit zoiets had meegemaakt."

In die periode belde Berlusconi. "Ik dacht: Zo, zo, Berlusconi. Leuk. Of ik wilde komen voetballen bij Milan. Ik dacht: Waarom niet?"

De loopbaan van Van Basten bestond niet alleen uit hoogtepunten. Op zijn 20e, terwijl hij een interland tegen België speelde, werd zijn moeder getroffen door een dubbele hartinfarct, later gevolgd door een dubbele herseninfarct. "Van Basten, je moeder is gek geworden", zongen zogenaamde supporters van de tegenpartij drie dagen later in het stadion.

"Marco is daar helemaal kapot van geweest", zegt zijn vader in de onlangs gepubliceerde biografie van Bert Voskuil.

MENS

Met Oranje wilde het na 1988 nooit meer zo vlotten. Bijvoorbeeld niet bij het EK 1992, uitgeschakeld door de Denen, na een gemiste strafschop van Van Basten. "Zie je nou dat ik ook maar een mens ben", zei hij naderhand. Dat heeft hij altijd gezegd. Overdreven waardering wilde hij niet, voelde hij ook niet. "Ik word behandeld als een goede voetballer. Niet meer en niet minder. Tenminste, zo zie ik dat."

Hij is gestopt zonder wereldkampioen geweest te zijn. Hij had dat moeten worden in 1990, in 'zijn' Italië. Oranje ging als grote favoriet. Maar vooraf was er de rel. Libregts ging, Cruijff kwam niet, Beenhakker wel. Van Basten wilde wel, maar leek niet te kunnen. De beste voetballer van het toernooi raakte geen bal. Waarom heeft hij nooit kunnen verklaren. Wrang was het spandoek, uitgerekend in het San Siro van Milaan, waar de Duitsers in de achtste finales het vonnis voltrokken. "Marco kan barsten."

De kans op revanche heeft hij nooit gekregen. Toen Oranje actief was in Orlando (WK vorig jaar) zei hij eens: "Ik heb het gevoel dat ik iets moet afmaken." Maar over zijn ambities heeft hij nooit zo overdreven moeilijk gedaan. Een verloren wedstrijd, een gemiste kans, een mislukt kampioenschap, weer een schop op zijn kwetsbare enkel, soms leek hij slechts de schouders op te halen en zich te richten op de volgende opdracht.

Vraag: Wat zou je er voor over hebben om weer topvoetbal te kunnen spelen? Van Basten: "Alles, alles. Stel: Ik heb tien miljoen op zak. Die zou ik zo neerleggen voor een gezonde enkel." In de biografie van Voslkuil zegt zijn vriend Alfons Peeters: "De roem zal hij niet missen. Vanwege die enkel mist hij gewoon de lol om met vrienden een balletje te kunnen trappen."

Over zijn grootste ambitie is Van Basten altijd heel duidelijk geweest. "Ik wil gewoon lekker voetballen."

LONDEN - Het ijzige weer in Engeland heeft er niet voor gezorgd dat de gokkers op paardekoersen thuisblijven. Nadat in de laatste drie weken negentien koersen werden geannuleerd bedachten de bookmakers iets anders. In de wedkantoren in Engeland werd donderdag gegokt op een wedstrijd in het Zuidafrikaanse Vaal. Op een scherm werden live-opnamen vertoond van de koersen.

Dagelijks wagen vier miljoen Engelsen een gokje. Door het niet doorgaan van de paardenkoersen, waaronder de inmiddels naar 6 januari verschoven King George VI in Kempton, daalde de omzet met 90 procent.

INTERNATIONAAL EN INTEREILANDELIJK TELEFOON TARIEVEN 1996

Bestemmingen	Land nummer	Tarief Groep	Tarief Vol	Tarief Verlaagd	Extra Verlaagd	Tijd Zones
Afganistan	93	6	7.50	6.00	6.00	D
Alaska	1	6	7.50	6.00	6.00	D
Albanie	355	6	7.50	6.00	6.00	B
Algeria	213	6	7.50	6.00	6.00	B
American Samoa	684	6	7.50	6.00	6.00	D
Angola	244	6	7.50	6.00	6.00	B
Anguilla *	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Antigua *	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Argentina	54	6	7.50	6.00	6.00	B
Ascencion Isl	291	6	7.50	6.00	6.00	B
Australia	61	6	7.50	6.00	6.00	D
Austria	43	6	7.50	6.00	6.00	B
Bahamas	1-809	5	5.50	4.40	4.40	A
Bahrain	973	6	7.50	6.00	6.00	C
Bangladesh	880	6	7.50	6.00	6.00	D
Barbados	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Belgium	32	5	5.50	4.40	4.40	B
Belize	501	5	5.50	4.40	4.40	A
Benin, People Rep of	229	6	7.50	6.00	6.00	D
Bermuda	1-809	6	7.50	6.00	6.00	A
Bolivia	591	6	7.50	6.00	6.00	A
Botswana	267	6	7.50	6.00	6.00	B
Brazil	55	5	5.50	4.40	4.40	A
Brunei	673	6	7.50	6.00	6.00	D
Bulgaria	359	6	7.50	6.00	6.00	B
Burkina Faso	226	6	7.50	6.00	6.00	B
Burma	95	6	7.50	6.00	6.00	D
Burundi	257	6	7.50	6.00	6.00	B
Cameroon	237	6	7.50	6.00	6.00	B
Canada	1	2	2.90	2.35	2.05	A
Cape Verde Isl.	238	6	7.50	6.00	6.00	B
Cayman Island	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Central Africa Rep.	236	6	7.50	6.00	6.00	B
Chad	235	6	7.50	6.00	6.00	B
Chili	56	6	7.50	6.00	6.00	A
China	86	6	7.50	6.00	6.00	D
Chrismas & Cocos Isl	1-303	6	7.50	6.00	6.00	D
Colombia	57	3	2.90	2.35	2.35	A
Comoros, F&I Rep.	269	6	7.50	6.00	6.00	D
Congo	242	6	7.50	6.00	6.00	B
Cook Island	682	6	7.50	6.00	6.00	D
Costa Rica	506	5	5.50	4.40	4.40	A
Cuba	53	5	5.50	4.40	4.40	A
Cyprus	357	6	7.50	6.00	6.00	B
Czechoslovakia	42	6	7.50	6.00	6.00	B
Denmark	45	5	5.50	4.40	4.40	B
Djibouti	253	6	7.50	6.00	6.00	B
Dom. Republic	1-809	2	2.90	2.35	2.05	A
Dominica	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Ecuador	593	5	5.50	4.40	4.40	A
Egypt	20	6	7.50	6.00	6.00	B
El Salvador	503	5	5.50	4.40	4.40	A
Equatorial Guinea	240	6	7.50	6.00	6.00	B
Ethiopia	251	6	7.50	6.00	6.00	D
Falkland Islands	500	6	7.50	6.00	6.00	A
Finland	358	6	7.50	6.00	6.00	B
France-Monaco	33	5	5.50	4.40	4.40	B
French Guyana	594	6	7.50	6.00	6.00	A
French Polynesia	689	6	7.50	6.00	6.00	D
French St.Maarten *	590	3	2.90	2.35	2.35	A
Fuji Islands	679	6	7.50	6.00	6.00	D
Gabon	241	6	7.50	6.00	6.00	C
Gambia	220	6	7.50	6.00	6.00	B
Germany	49	5	5.50	4.40	4.40	B
Ghana	233	6	7.50	6.00	6.00	B
Gibraltar	350	6	7.50	6.00	6.00	B
Greece	30	6	7.50	6.00	6.00	B
Greenland	299	6	7.50	6.00	6.00	A
Grenada	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Guadeloupe *	590	3	2.90	2.35	2.35	A
Guam	671	6	7.50	6.00	6.00	D
Guatemala	502	5	5.50	4.40	4.40	A
Guinea	224	6	7.50	6.00	6.00	B
Guinea-Bissau	245	6	7.50	6.00	6.00	B
Guyana	592	3	2.90	2.35	2.35	A
Haiti	509	3	2.90	2.35	2.35	A
Hawaii	1-808	6	7.50	6.00	6.00	D
Honduras	504	5	5.50	4.40	4.40	A
Hong Kong	852	6	7.50	6.00	6.00	D
Hungary	36	6	7.50	6.00	6.00	B
Ice land	354	6	7.50	6.00	6.00	B
India	91	6	7.50	6.00	6.00	D
Indonesia	62	6	7.50	6.00	6.00	D
Inmarsat Pacific Ocean	872	7	18.00	18.00	18.00	
Inmarsat Atlantic O. Est	871	7	18.00	18.00	18.00	
Inmarsat Pacific O.Wst	874	7	18.00	18.00	18.00	
Inmarsat Indian Ocean	873	7	18.00	18.00	18.00	
Iran	98	6	7.50	6.00	6.00	C
Iraq	964	6	7.50	6.00	6.00	D
Ireland	353	6	7.50	6.00	6.00	B
Israel	972	6	7.50	6.00	6.00	C
Italy	39	5	5.50	4.40	4.40	B
Ivory Coast	225	6	7.50	6.00	6.00	B
Jamaica	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Japan	81	6	7.50	6.00	6.00	D
Jordan	962	6	7.50	6.00	6.00	C
Kampuchea (Khmer)	855	6	7.50	6.00	6.00	D
Kenya	254	6	7.50	6.00	6.00	B
Kiribati	686	6	7.50	6.00	6.00	D
Korea South	850	6	7.50	6.00	6.00	D
Kuwait	965	6	7.50	6.00	6.00	D
Laos	856	6	7.50	6.00	6.00	D
Lebanon	961	6	7.50	6.00	6.00	C
Les Saintes	596	3	2.90	2.35	2.35	A
Lesotho	266	6	7.50	6.00	6.00	B
Liberia	231	6	7.50	6.00	6.00	B
Libya	218	6	7.50	6.00	6.00	B
Luxembourg	352	6	7.50	6.00	6.00	B
Macao	853	6	7.50	6.00	6.00	D
Madagascar	261	6	7.50	6.00	6.00	B
Malawi	265	6	7.50	6.00	6.00	B
Malaysa	60	6	7.50	6.00	6.00	D
Maldives	960	6	7.50	6.00	6.00	D
Mali	223	6	7.50	6.00	6.00	B
Malta	356	6	7.50	6.00	6.00	B
Marie Galante *	590	3	2.90	2.35	2.35	B
Marshal Isl	1-808	6	7.50	6.00	6.00	D
Martinique	590	3	2.90	2.35	2.35	A
Mauritana	222	6	7.50	6.00	6.00	B
Mauritius	230	6	7.50	6.00	6.00	B
Mexico	52	5	5.50	4.40	4.40	A
Midway	1-808	6	7.50	6.00	6.00	D
Monaco	33	6	7.50	6.00	6.00	B
Mongolian People'sR.	976	6	7.50	6.00	6.00	D
Montserat *	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Morocco	212	6	7.50	6.00	6.00	B
Mozambique	258	6	7.50	6.00	6.00	B
Namibia	264	6	7.50	6.00	6.00	B
Nauru	674	6	7.50	6.00	6.00	D
Nepal	977	6	7.50	6.00	6.00	D
Netherlands The	31	4	4.50	3.60	3.15	B
Nevis *	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
New Caledonia	687	6	7.50	6.00	6.00	D
New Zealand	64	6	7.50	6.00	6.00	D
Nicaragua	505	6	7.50	6.00	6.00	A
Niger	227	6	7.50	6.00	6.00	B
Norway	47	6	7.50	6.00	6.00	B
Oman Muscat	968	6	7.50	6.00	6.00	C
Pakistan	92	6	7.50	6.00	6.00	D
Panama	507	5	5.50	4.40	4.40	A
Papua New Guinea	675	6	7.50	6.00	6.00	D
Paraguay	595	6	7.50	6.00	6.00	A
Peru	51	6	7.50	6.00	6.00	A
Phillipines	63	6	7.50	6.00	6.00	D
Poland	48	6	7.50	6.00	6.00	B
Portugal	351	5	5.50	4.40	4.40	B
Principe	239	6	7.50	6.00	6.00	B
Puerto Rico	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Qatar	974	6	7.50	6.00	6.00	C
Reunion Islands	262	6	7.50	6.00	6.00	C
Roumania	40	6	7.50	6.00	6.00	B
Rwanda	250	6	7.50	6.00	6.00	B
Saipan	670	6	7.50	6.00	6.00	D
Sao Tome	239	6	7.50	6.00	6.00	B
Saudi Arabia	968	6	7.50	6.00	6.00	C
Senegal	221	6	7.50	6.00	6.00	B
Seychelles	248	6	7.50	6.00	6.00	C
Sierra Leone	232	6	7.50	6.00	6.00	B
Singapore	65	6	7.50	6.00	6.00	D
Solomon Island	677	6	7.50	6.00	6.00	D
Somalia	252	6	7.50	6.00	6.00	B
South African Rep.	27	6	7.50	6.00	6.00	B
South Yemen Rep.						
Spain	34	5	5.50	4.40	4.40	B
Sri Lanka	94	6	7.50	6.00	6.00	D
St. Barths *	590	3	2.90	2.35	2.35	A
St. Kitts *	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
St. Lucia	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
St. Vincent	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Sudan	249	6	7.50	6.00	6.00	D
Suriname	597	4	4.50	3.60	3.15	A
Swaziland	268	6	7.50	6.00	6.00	B
Sweden	46	5	5.50	4.40	4.40	B
Switserland	41	5	5.50	4.40	4.40	B
Syrian Arab Rep.	963	6	7.50	6.00	6.00	B
Taiwan	886	6	7.50	6.00	6.00	D
Tanzania	255	6	7.50	6.00	6.00	B
Thailand	66	6	7.50	6.00	6.00	D
Togo, Republic of	228	6	7.50	6.00	6.00	B
Tonga Islands	676	6	7.50	6.00	6.00	D
Trinidad & Tobago	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Tunisia	216	6	7.50	6.00	6.00	B
Turkey	90	6	7.50	6.00	6.00	B
Turks & Caicos Isl.	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Tuvalu	688	6	7.50	6.00	6.00	D
U.S.A.	1	2	2.90	2.35	2.05	A
U.S.S.R.	7	6	7.50	6.00	6.00	B
Uganda	256	6	7.50	6.00	6.00	B
United Arab Emirates	971	6	7.50	6.00	6.00	C
United Kingdom	44	5	5.50	4.40	4.40	B
Uruguay	598	6	7.50	6.00	6.00	A
USA 300 SPRINT	1-300	2	2.90	2.35	2.05	A
Vanuatu	678	6	7.50	6.00	6.00	D
Venezuela	060	1	2.00	1.60	1.60	A
Vietnam South	84	6	7.50	6.00	6.00	D
Virgin Isl. Br *	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Virgin Isl. US *	1-809	3	2.90	2.35	2.35	A
Wake Isl. (Hawaii)	1-808	6	7.50	6.00	6.00	D
Wallis & Futuna	681	6	7.50	6.00	6.00	D
Western Samoa	685	6	7.50	6.00	6.00	D
Yemen Arab Rep.	967	6	7.50	6.00	6.00	C
Yemen People D. Rep.	969	6	7.50	6.00	6.00	C
Yugoslavia	38	6	7.50	6.00	6.00	B
Zaire (Kinshasa)	243	6	7.50	6.00	6.00	B
Zambia	260	6	7.50	6.00	6.00	B
Zanzibar	259	6	7.50	6.00	6.00	B
Zimbabwe	263	6	7.50	6.00	6.00	B

*Vanuit de bovenwindse eilanden gelden afwijkende tarieven

*Vanuit de bovenwindse eilanden gelden afwijkende tarieven

Tarieven voor telefoongesprekken uitgaande van St. Maarten, Saba en St. Eustatius, naar onderstaande bestemmingen.

Bestemmingen	Vanuit	Tarief Vol	Tarief Verlaagd	Extra Verlaagd	Tijd Zones
Anguilla		2.00	1.60	1.60	A
Antigua		2.00	1.60	1.60	A
Frans St. Maarten	St. Maarten	0.60	0.60	0.60	A
Frans St. Maarten	St. Eustatius	1.00	0.75	0.75	A
Frans St. Maarten	Saba	1.00	0.75	0.75	A
Guadeloupe		2.00	1.60	1.60	A
Marie Galante		2.00	1.60	1.60	A
Montserat		2.00	1.60	1.60	A
Nevis		2.00	1.60	1.60	A
St. Barths		1.00	1.00	1.00	A
St. Kitts		2.00	1.60	1.60	A
Virgin Isl. Br		2.00	1.60	1.60	A
Virgin Isl. US		2.00	1.60	1.60	A

Gesprekken via de telefoniste

Voor de gesprekken via de telefoniste zijn dezelfde tarieven van toepassing als voor het automatisch telefoonverkeer.
De gespreksduur wordt afgerond op hele minuten. Daarboven worden op de gesprekken via de telefoniste de volgende toeslagen per gesprek in rekening gebracht:

Voor station to station gesprekken
Nafl. 4,50 pergesprek

Voor persoonlijke gesprekken
Nafl. 9,00 per gesprek

Voor collect gesprekken
Nafl. 9,00 per gesprek

Tijd Zones		Vol Tarief	Verlaagd Tarief	Extra Verlaagd
A	Same Time Zones	07.00-17.00	17.00-23.00	23.00-07.00
B	Europe (West/East)	06.00-16.00	16.00-19.00	19.00-06.00
C	Middle East	13.00-02.00	07.00-13.00	02.00-07.00
D	Far East	17.00-24.00	07.00-17.00	24.00-07.00

Op zaterdag en zondag geldt in plaats van het volle tarief het verlaagde tarief.
Het extra verlaagde tarief blijft op deze dagen gedurende de vermelde uren gelden.

Tarieven voor intereilandelijke telefoongesprekken.

Bestemmingen	Land nummer	Tarief Groep	Tarief Vol	Tarief Verlaagd	Extra Verlaagd	Tijd Zones
Aruba	297-8	0	1.00	0.75	0.75	A
Bonaire	599-7	0	1.00	0.75	0.75	A
Curaçao	599-9	0	1.00	0.75	0.75	A
Saba	599-4	0	1.00	0.75	0.75	A
St. Eustatius	599-3	0	1.00	0.75	0.75	A
St. Maarten	599-5	0	1.00	0.75	0.75	A

Antelecom P.O. Box 103 - Schouwburgweg 22 • Curaçao, Nederlandse Antillen • Tel: 631111 • Fax. 631321

Nederlandse aandeel aan NAVO-operatie in Bosnië:

Eerste taak: vrede handhaven

DEN HAAG - De ongeveer 2100 Nederlandse militairen die voor de NAVO in Bosnië onder Brits commando gaan opereren komen voor het merendeel terecht ten noordwesten van de plaats Vitez. Die bevindt zich vlakbij de frontlijn tussen de Bosnische Serviërs aan de ene kant en de Kroaten en moslims van de Bosnische federatie aan de andere kant. Bekendere plaatsen rondom zijn onder meer Busovaca, Travnik en Jajce.

Het is een heuvelachtig gebied met doorgaande wegen die over het algemeen in redelijke staat zijn. Eenmaal naast de weg is het gevaar van mijnen levensgroot. Ten westen van Jajce ligt een omvangrijk gebied dat volgens het Dayton-akkoord moet worden overgedragen aan de Bosnische Serviërs. Ten noorden van Jajce is een aanzienlijk kleiner gebiedje dat weer in handen komt van de Bosnische federatie.

NIEUWE MISSIE

De soldaten gaan in wisselende teams patrouilles lopen in het gebied langs de front- of bestandslijn. Zij zullen zonodig wel onderweg in het veld overnachten. Verkenningseenheden moeten het terrein en de precieze loop van de bestandslijn nog precies in kaart brengen.

Over het werken onder Brits commando is volgens Defensie nog niets te zeggen; Nederlandse en Britse militairen hebben al regelmatig samen geoefend in de zogenoemde multinationale divisie van de NAVO. Maar dit is een nieuwe missie en onder heel nieuwe omstandigheden. Pas over een paar weken zal blijken hoe de samenwerking in de praktijk loopt.

GUERRILLA-ACTIES

Het feit dat de militairen in een heuvelachtig gebied terechtkomen dat zich uitstekend leent voor guerrilla-acties, heeft niet tot speciale aanpassingen van de trainingen op het laatste moment geleid. Er was bij de voorbereiding al rekening mee gehouden dat de eenheden op moeilijk begaanbaar, heuvelachtig terrein moeten opereren. Ook de aanwezighend van ongeregelde troepen en verzetsstrijders komt niet echt als een verrassing, vindt defensie.

De training van de militairen is in vergelijking met de eerdere uitzendingen naar Bosnië vooral aangepast op het verschil tussen Blauw (Als verdeshandhaver namens de Verenigde Naties) en Groen (militair namens de NAVO) optreden. Een van de grootste verschillen is dat Blauwhelmen juist zichtbaar moeten zijn, terwijl Groenhelmen per definitie graag minder in de kijker lopen.

IFOR VOOROP

Ook op het vlak van contact met de plaatselijke bevolking gelden andere regels. Zo liepen de Nederlandse militairen tijdens de VN-missie wel eens "sociale patrouilles". Dan gingen zij in het dorp na of er problemen bestonden die zij op konden lossen. Ook zetten zij waterprojecten op om de bevolking te helpen. Dat is in IFOR van de baan. Volgens het akkoord van Dayton zijn de militairen vooral om de strijdende partijen uit elkaar te houden. Contacten met de plaatselijke bevolking moeten juist waar mogelijk vermeden worden, luidt het parool. Eventueel krijgen hulporganisaties als de vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties UNHCR wel een helpende hand toegestoken, maar IFOR komt eerst. Ook het logistiek bataljon bevoorraadt in eerste instantie de "eigen" troepen en kan alleen aanvullend ook hand en spandiensten verlenen aan UNHCR.

Lille
Lesquin
PARIJS
Lesquin op 5 km van Lille
Snelweg A1
1 Gepantserde auto verlaat snelweg
2 Doorgang door auto versperd.
3 Andere auto staat achter de vrachtauto
4 Zo'n 10 mannen beschieten de vrachtauto met zware wapens: bewaker wordt gedood en anderen verwond
5 Een vrachtwagen die de bestelauto benaderde wordt tot stilstand gedwongen. De chaffeur ontkomt
LILLE LESQUIN
AFP infografia - Philippe Landry

Bloedige overval in Frankrijk

Zwaarbewapende mannen hebben een gepantserde wagen overvallen bij een Franse snelweg die geld en andere waardevolle goederen vervoerde, De wagen werd beroofd. De waarde van de buit was nog niet becijferd. Bij de overval viel een dode en raakten twee bewakers gewond.

13 Volhouders trotseren nachtelijke kou

Vasthouder wint auto

ARNHEM - Het autospel in Arnhem heeft in de nacht van donderdag op vrijdag de eerste slachtoffers geëist. Het merendeel van de deelnemers bleek echter bestand tegen de ijzige kou.

Slechts zeven deelnemers lieten de auto op de Korenmarkt los. Dertien deelnemers strijden verder tegen kou en slaap. Zij hebben nog steeds hun hand op het voertuig. "Dat is boven verwachting. We hadden op tien doorzetters gerekend," aldus Kees van Maren van de organisatie *Handen vast*, "Zeker met deze kou."

Deelnemers aan de actie legden duizend gulden in om een auto te winnen. Degene die het voertuig het langst vasthoudt, mag hem meenemen. Instituut *'s Koonings jagt* organiseerde het spel om een draaimolen te kunnen kopen voor zijn geestelijk gehandicapte bewoners.

WEGKIJKEN

De deelnemers hebben elkaar de nacht van donderdag op vrijdag doorgeholpen door te zingen en elkaar grappen te vertellen. "Maar nu is de vrolijkheid er wel een beetje af," meldde Van Maren vrijdagmorgen. "De overgebleven dertien staan elkaar weg te kijken."

De kou was intens. Familieleden en vrienden stonden te verkleumen. Om het uur mochten de deelnemers tien minuten "vrij" en werden ze aangemoedigd en verzorgd. Niemand is tegen de auto in slaap gevallen. De organisatie verwacht dat het de komende nacht een afvalrace wordt. Daarop zijn vele weddenschappen afgesloten.

Den Haag:

Geen wapens voor Taiwan

DEN HAAG - Nederland zal geen onderzeeërs leveren aan Taiwan, als dat land belangstelling heeft voor de schepen. Den Haag heeft China in 1984 toegezegd geen wapens en materieel aan Taiwan te verkopen en die afspraak geldt nog steeds, aldus een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse zaken.

De Taiwanese krant United Daily News meldde eerder dat Taipeh twee gebruikte onderzeeers van Nederland zou willen overnemen. De marine van Taiwan kan moeilijk aan onderzeeërs komen, omdat het rivaliserende communistisch China westerse landen onder druk zet geen militair materieel aan Taipeh te verkopen. China en Nederland bepaalden in 1984 in een gemeenschappelijk communique dat Den Haag de verkoop van militair materieel aan Taiwan niet zou toestaan. Dat houdt in dat Nederlandse bedrijven geen exportvergunning krijgen voor de leverantie daarvan, aldus de woordvoerder van het ministerie. Bij het ministerie van Defensie in Den Haag is overigens niet bekend dat Taiwan serieuze belangstelling heeft voor de schepen, verklaarde een woordvoerder desgevraagd. In de catalogus van overtollig militair materieel dat doorverkocht kan worden aan derde landen staan twee onderzeeërs van de Zwaardvisklasse, die door Nederland uit de vaart zijn genomen.

ACCRA - De Ghanese president Jerry Rawlings heeft vice-president Kow Nkensen Arkaah tijdens een kabinetszitting tegen de grond geslagen. Hij was woedend over kleinerende opmerkingen van zijn plaatsvervanger.

De 49-jarige Rawlings sloeg de 68-jarige Arkaah tegen de grond en ontzegde hem verdere deelname aan kabinetsvergaderingen. Arkaah heeft aangifte gedaan bij de politie.

Zapatisten in feeststemming

OVENTIC - Zapatisten van het Mexicaanse plaatsje Ocentic bespelen hun traditionele muziekinstrumenten bij gelegenheid van de ingebruikstelling van een van de vier indiaanse culturele centra. Daarmee begon de herdenking van de tweede verjaardag van de actie van de Zapatisten met Nieuwjaar 1994. Toen namen zij de wapens op tegen het gevestigde gezag in Mexicostad om een einde te maken aan het onderdrukken van de indianen en de vriendjespolitiek. (AFP-foto)

Aantal beroepsprocedures aanzienlijk minder

VS: Meer executies

WASHINGTON - Een recordaantal terdoodveroordeelden is dit jaar in de Verenigde Staten geëxecuteerd. In 24 staten zijn in totaal 56 mensen terechtgesteld, zo hebben organisaties die zich inzetten voor afschaffing van de doodstraf bekendgemaakt. Vorig jaar zijn 31 mensen geëxecuteerd, tegen 38 in 1993.

De organisaties vrezen dat het aantal voltrekkingen van de doodstraf volgend jaar opnieuw toeneemt. In Amerikaanse dodencellen wachten meer dan drieduizend veroordeelden op hun executie. Sinds het "eerherstel" van de doodstraf in 1976 hebben 38 staten de zwaarst mogelijk straf opnieuw ingevoerd. Enkele maanden geleden nog besloot New York tot herinvoering van de doodstraf.

"We stevenen af op honderd executies per jaar", meent Steve Hawkins, directeur van de Nationale coalitie voor afschaffing van de doodstraf. De afgelopen jaren is het aantal beroepsprocedures waarmee veroordeelden hun executie kunnen aanvechten en uitstellen, aanzienlijk afgenomen.

Opgedragen door Grieks-ortodoxe patriarch:

Arafat beheerder kerken

BETHLEHEM - De Grieks-orthodoxe patriarch van het Heilige land, Deodorus Ri, heeft het beheer van de christelijke kerken in Jeruzalem overgedragen aan PLO-leider Yasser Arafat.

"Toen Arafat de geboortekerk betrad", vertelde een PLO-woordvoerder, verklaarde de patriarch: "Ik ben de erfgenaam van Sofronius en ik overhandig de sleutels (van de heilige christelijke plaatsen in Jeruzalem) aan de erfgenaam van Omar Ibn al-Khattab". De Islamitische kalief Omar veroverde Jeruzalem in 638 zonder geweld, dankzij het optreden van patriarch Sofronius. De patriarch kreeg toen van Omar het beheer over de heilige plaatsen.

YASSER ARAFAT

Door deze overdracht vallen heilige plaatsen als de Heilige Grafkerk onder het symbolische gezag van Arafat, een moslim. Daarmee versterkt hij zijn aanspraken op het Arabische oost-Jeruzalem als hoofdstad van een toekomstige Palestijnse staat.

"Morgen zullen we bijeenkomen en bidden in Jeruzalem bij de Al-Aqsa moskee en de Heilige Grafkerk", zei Arafat eerder op de dag tijdens een bijeenkomst op het Kribbeplein in het centrum van de stad. Israël heeft gezworen dat het de in 1967 veroverde stad niet zal opgeven. Krachtens het vredesakkoord van 1993 moeten in mei 1996 besprekingen beginnen over de status van Jeruzalem.

Chinese justitie gaat schoonmaken

Politie en rovers mogen geen familie gaan vormen

PEKING - De topman van de justitie in China wil de bezem door het justitiële apparaat halen. Hij heeft hiertoe besloten omdat in de eerste elf maanden van dit jaar al meer dan 3500 politieagenten en anderen die met de opsporing en vervolging van wetsovertredingen zijn belast, zelf voor het gerecht zijn gedaagd.

Dat meldt de Chinese krant Business Times. Zhang Siqing heeft volgens de krant gezworen "allen die op de achtergrond misdadigers helpen" voor de rechter te brengen. Hij wil zo voorkomen dat politie en rovers "een familie" worden. Het aantal medewerkers van de justitie dat zich aan misdaden schuldig maakt, is de laatste jaren enorm gestegen. De eerste elf maanden van dit jaar zijn meer dan 3500 van hen aangeklaagd. De krant meldt niets over de aard van de beschuldigingen.

De communisten, die in 1949 aan de macht kwamen, roeiden de corruptie vrijwel geheel uit, maar die is de laatste jaren weer opgedoken in samenhang met de liberalisering van de Chinese economie.

Jaar na hotelbrand Antwerpen: Geen groot feest voor Lee Towers

DEN HAAG — Geen groot oudejaarsfeest dit jaar voor Leen Huijzer, alias Lee Towers. De zanger wist vorig jaar even voor de jaarwisseling samen met zijn vrouw Laura tenauwernood te ontsnappen uit het inferno in hotel Switel in Antwerpen. Door de brand kwamen uiteindelijk twaalf mensen om, onder wie twee Nederlanders. "Het is niet simpel," zegt Towers over vooral het vergeten van de ramp. De artiest treedt op oudejaarsavond op in het Curaçao Caribbean Hotel & Casino.

Op het moment dat de ongeveer 450 gasten op oudejaarsavond 1994 in de Tenerife-zaal het dessert krijgen opgediend, ongeveer een uur voor de jaarwisseling, slaat het noodlot toe. Twee kurkdroge kerstbomen met kunstsneeuw vliegen in brand doordat er twee kaarsen te dicht bij staan. Direct vatten met gas gevulde balonnen vlam en is de ramp compleet. In een mum van tijd staat de feestzaal in lichterlaaie.

In de paniek die ontstaat, weet de vrij lange Huijzer zich een weg naar buiten te banen. Buiten de feestzaal kan hij zijn vrouw nergens vinden en probeert hij twee keer tevergeefs de rampzaal weer in te komen. De derde poging slaagt. Tussen de mensen die over elkaar heen liggen, ontdekt hij tot zijn grote opluchting zijn vrouw. "Dat we er nog zijn, is een wonder," zou hij later in het Antwerpse Stuivenberg ziekenhuis zeggen.

Vijf mensen overlijden in de vlammenzee. In de weken en maanden daarna bezwijken nog eens zeven slachtoffers aan hun verwondingen. Ruim 140 mensen raken gewond.

Lee Towers is het praten over de Switeltragedie eigenlijk meer dan beu. "We doen er alles aan om het te vergeten. Maar het is moeilijk. Je wordt er mee beziggehouden. Het hele jaar door word ik er mee geconfronteerd. Ik heb in veel programma's gezeten. Als mensen mij zien, beginnen zij er vaak over. Het is begrijpelijk maar op den duur moet je er toch afscheid van nemen. Ik heb daarbij nog eens talloze vragen van journalisten beantwoord. De zaak is uitgemolken."

Afgezien van de gesprekken die hij, gedwongen of niet, voert over de brand, wordt de zanger er ook op andere manieren aan herinnerd. "We waren in Antwerpen met een bevriend echtpaar. De man heeft verwondingen aan zijn handen opgelopen. Hij moet handschoenen dragen. Ik zie hem regelmatig en dan zie ik de handschoenen."

Huijzer trekt er dit jaar samen met zijn vrouw op uit om met gemengde gevoelens de jaarwisseling te vieren. Geen feest, geen groot gezelschap dit jaar. "We gaan lekker met z'n tweeën weg en dan zien we wel hoe we de jaarwisseling doorkomen," zegt hij.

De huijzers ontvingen dezer dagen een briefje van de hoteldirectie met volgens de artiest "enkele overdenkingen". Een gebaar waarmee de Belgen de pijn van de herinnering voor de slachtoffers zover mogelijk proberen te verzachten. "Een sympathiek gebaar," zegt Huijzer.

In het Switel staat de maand december in het teken van soberheid. Geen kerstboom, geen versierselen, geen vrolijkheid. "Er is dit jaar geen nieuwjaarsfeest uit respect voor de slachtoffers," zegt woordvoerder Fred Int Panis van het hotel. "Er komt een groepje Duitsers dat hier de jaarwisseling wil meemaken. We hebben hen verteld wat er is gebeurd en dat het hier vorig jaar minder gezellig was. Ze wilden toch komen maar het wordt een diner zonder toeters en bellen."

Behalve de gevoelens voor de slachtoffers, is er ook een praktisch probleem dat een nieuwjaarsfeest blokkeert. De door brand verwoeste zaal ligt volgens Int Panis nog steeds in puin. Pas enkele maanden geleden werd de ruimte door de verzekeringsmaatschappijen vrijgegeven. De Britse eigenaars van Switel beraden zich nog over de bestemming die de zaal krijgt.

Net als Leen Huijzer, wordt Int Panis in deze tijd aan de lopende band geconfronteerd met de tragedie van vorig jaar. "De brand is in het hotel het gesprek van de dag. We hebben er met de directie ook over gesproken dat we daar in december mee te maken zouden krijgen. Daar ontkom je niet aan."

Lee Towers treedt op ouderjaarsavond op in het Curaçao Caribbean Hotel & Casino.

WILLEMSTAD - Een sensationele bankroof, uitgeleverde drugsbazen, vele ontsnappingspogingen, moorden, gewapende overvallen: de criminaliteit beheerste het afgelopen jaar wederom de krantepagina's. Toch is er ook enige reden tot optimisme. De voorlopige cijfers over 1995 laten namelijk een lichte daling van de criminaliteit zien.

door Ronny Rens jr

WILLEMSTAD - Politieagenten slepen een gewonde bankrover weg uit de mondi bij Seru Domi. Vijf Venezolanen werden onmiddellijk na de bankoverval gearresteerd en één kwam om het leven tijdens een schietpartij met de politie. Minstens twee bankrovers wisten te ontkomen met ongeveer 160.000 gulden.

Criminaliteit minder maar de verharding baart grote zorgen

Het jaar begon met een knal, letterlijk en figuurlijk. Een bende onder leiding van Pitu Christiaan verschafte zich via het dak toegang tot de McLaughlin Bank en ging er vandoor met ruim één miljoen gulden. Door het vele vuurwerk dat rond de jaarwisseling werd afgestoken reageerde de bewakingsdienst niet en werden de misdadigers niet gestoord in hun werkzaamheden, die enkele uren in beslag namen. Na de kluis van de bank met lasapparatuur open te hebben gemaakt, ging de bende er met een aanzienlijke buit vandoor.

Al gauw bleek dat ook andere grote bedrijven, zoals Hector Henriquez B. en Jan G. Nieuwenhuijzen, in de voorgaande dagen door dezelfde bende beroofd waren. Na enkele weken wist de politie een groot deel van de bendeleden aan te houden. De hoofdverdachte Christiaan is echter tot de dag van vandaag spoorloos. De op Bonaire geboren Christiaan wordt reeds enkele jaren door de politie gezocht. De politie heeft het sterke vermoeden dat de meesterinbreker in het buitenland woont, Curaçao periodiek binnensluipt, zijn slag slaat en dan weer met de noorderzon verdwijnt.

De McLaughlin Bank was niet de enige bank die dit jaar het slachtoffer werd van duistere lieden. Ook de Banco di Caribe kon dit jaar een onaangenaam hoofdstuk toevoegen aan haar geschiedenis. Een Venezolaanse bende overviel op 29 september het hoofdkantoor en ging er vandoor met ruim één miljoen gulden. Door attent ingrijpen van de politie was de bankoverval reeds in een vroeg stadium tot mislukken gedoemd. Ter hoogte van Seru Domi, op de hielen gezeten door een politiepatrouille, sloeg de vluchtwagen over de kop. De overvallers vluchtten de mondi in en na een schietpartij, waarbij één Venezolaan om het leven kwam, werden de meeste bendeleden gearresteerd. Hoewel de politie ineen mum van tijd het gehele gebied hermetisch afsloot, wisten minstens twee bendeleden te ontkomen. Zij moeten er vandoor zijn gegaan met ongeveer 160.000 gulden, het gedeelte van de buit dat nooit is gevonden.

Uit het onderzoek bleek dat de bende afkomstig is uit de Venezolaanse staat Falcon. Allen staan bij de Venezolaanse politie bekend als doorwinterde criminelen, die niet voor een moord terugschrikken. Later bleek ook dat de komst van de bende eigenlijk tweeledig was. Ze wilden niet alleen de bank overvallen, maar ook enkele compagnons die een lange gevangenisstraf uitzitten vanwege hun aandeel in de bankoverval op het filiaal van Banko Maduro te Salinja enige jaren geleden, uit de gevangenis te Koraal Specht bevrijden.

MOORDEN

Ook dit jaar vond er weer een aantal moorden plaats: elf om precies te zijn. Frappant is dat het jaar erg rustig begon. In de eerste drie maanden was er geen vuiltje aan de lucht. De eerste moord vond pas op 5 april plaats, toen een Haitiaanse vrouw te Papaya vermoord werd door haar jaloerse vriend. De man vermoedde dat de vrouw een buitenechtelijke relatie onderhield en in een vlaag van woede mishandelde hij de vrouw met een schaar waardoor ze kwam te overlijden.

De tweede moordzaak vond op 30 april plaats toen Enrique Hoyer na een felle ruzie met een kapmes bewerkt werd door L.M. Het hevig bloedende lichaam werd door een politiepatrouille gevonden in de buurt van het kerkhof te Domi Abou. Vier weken later kwam het slachtoffer te overlijden.

Op 28 mei sloeg G.C. zijn drugsverslaafde broer Edwin met een hamer dood. De choller had net zijn moeder bedreigd, die hem weigerde geld te geven om aan zijn drugsbehoeften te voldoen. Het slachtoffer stond bekend als een zeer agressief persoon, die alles stal uit de woning van zijn moeder om base te kopen. Op een ochtend begaf hij zich naar de woning van zijn moeder, duidelijk onder invloed van drugs en alcohol. Hij eiste geld, dreigde de moeder te vermoorden, waarna de broer zijn moeder te hulp schoot en de drugsverslaafde twee keer met een hamer op het hoofd sloeg. De broer zit nog steeds vast in afwachting van zijn vonnis. Jammerlijk was dat de familie het ettelijke malen de politie heeft gebeld, maar die kwam pas opdagen toen het onheil al geschied was.

Op 24 juli werd het lijk van Rudsel Doran gevonden te Vergenoeging. Het slachtoffer bleek met een ijspik gemarteld te zijn alvorens zijn hoofd met een steen werd ingeslagen. Uit het onderzoek bleek dat Rudsel Doran enkele Colombianen had opgelicht. In plaats van drugs was suiker in plastic zakken naar Nederland verstuurd. De Colombianen pikten dit niet. Zij togen naar de Baraltwijk waar het tot een schietpartij kwam tussen de bewoners en de Colombianen. Doran werd vervolgens door de Zuidamerikanen ontvoerd en vermoord. De politie heeft twee Colombianen aangehouden. Om onduidelijke redenen is de Haitiaan, die aan het hoofd van de drugszwendel zat en tijdens de schietpartij gewond raakte, nooit aangehouden. Hij verbleef enkele dagen in het ziekenhuis, werd ontslagen door de dokoren en is vanaf die dag spoorloos.

Op 26 augustus werd Sherman Victorina door zijn Trinidadiaanse zwager doodgeschoten. De dader woonde te Bandabou in een woning in de tuin van zijn schoonouders. Reeds geruime tijd liep het huwelijk niet. Op een gegeven moment gebood de schoonvader de man de woning te verlaten. Hij reed weg, maar keerde even later terug en schoot zijn zwager, die op een stoel op de veranda zat, dood. De dader pleegde later een mislukte poging tot zelfmoord in een politiecel.

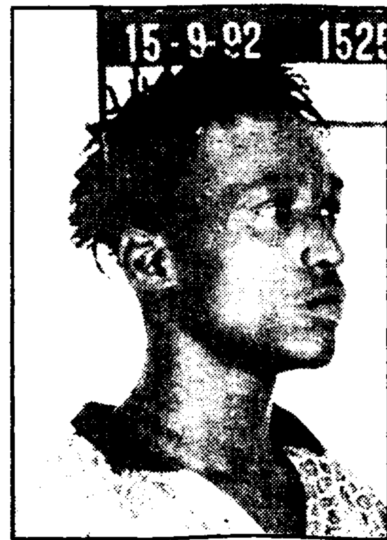
Op 27 september werd de jonge Mariana doodgeschoten terwijl hij op de hoek van een straat zat te Mundo Nobo. Hij leefde reeds geruime tijd in onmin met de dader. De moord kreeg nog een eng vervolg toen vrienden van het slachtoffer probeerden het recht in eigen hand te nemen en al schietend over het eiland op zoek gingen naar de dader. De politie was hen echter te vlug af. Ook de begrafenis van Mariana ging toentertijd met veel problemen gepaard waarbij de politie in grote getale moest ingrijpen om te voorkomen dat de situatie in Otrabanda volledig uit de hand liep. Schoten werden in de lucht afgevuurd en de agenten werden getracteerd op een regen van stenen en flessen. Toch wisten de manschappen van Hermandad de orde te handhaven.

ZWARTE PERIODE

In de periode van 30 oktober tot en met 12 november kende Curaçao vervolgens de zwartste periode van het jaar. Op 30 oktober werd Randy Buitenzorg te Souax doodgestoken door een jongen waarmee hij reeds geruime tijd ruzie had. Enige weken ervoor was het reeds tot een fikse vechtpartij tussen beiden gekomen. Ditmaal probeerde Buitenzorg weg te lopen, maar werd achtervolgd door de dader die met een mes toestak. Omstanders grepen de dader vast en droegen hem over aan de politie.

Op 1 november werd Pietje Medford op koelbloedige wijze vermoord tijdens een gewapende overval op een snack te Palu Blanku. Drie gemaskerde mannen overvielen die snack, waar Medford ook aanwezig was. Zij namen van alle klanten geld en sieraden af, maar de verkoopster weigerde de kassa af te staan. Medford schoot haar vervolgens te hulp toen de overvallers hardhandig te werk wilden gaan. Toen hij zag dat hij het onderspit zou delven rende Medford de keuken in en verborg zich. Eén van de overvallers liep om het gebouw heen, stak zijn hand door het geopende raam en schoot koelbloedig de oude man neer. Twee dagen later vond Angelo Riley de dood toen hij te Kura Piedra werd doodgeschoten. Beide jongens hadden al een maandenlange vete.

Op 12 november werd Edsel Doran vermoord vlak voor de ingang van de discotheek New Avenue te Salinja. Enkele overvallers probeerden de gouden ketting van Doran weg te rukken. Toen Doran weg wou rijden werd hij doodgeschoten.

WILLEMSTAD - Aron Pieter is nog steeds voortvluchtig. De levensgevaarlijke crimineel wist te ontvluchten toen hij naar het Stadhuis vervoerd werd om voor de rechter te verschijnen. De 21-jarige Pieter, die twee moorden heeft gepleegd, schoot tijdens de ontsnapping een agent neer.

De laatste moordzaak van dit jaar vond plaats op 17 december toen de anderhalf jaar oude Fransiska in het St. Elisabeth hospitaal overleed aan ernstig hersenletsel. De kleine jongen was door zijn moeder hardhandig tegen een muur geduwd, waardoor zijn schedel openbarstte. In zorgwekkende toestand werd hij door familieleden naar het ziekenhuis vervoerd, waar de artsen niets anders konden doen dan de dood vaststellen.

Alle moordzaken, met uitzondering van die van Edsel Doran, zijn door de politie opgelost. In de Doran-zaak heeft de politie enkele aanhoudingen verricht en is onder meer een 16-jarige jongen in arrest. Deze zaak liep nog bijna op een bloedbad uit toen vrienden van Doran het recht in eigen handen wilden nemen, naar de woning van de 16-jarige trokken en het huis met kogels doorzeefden. Een oude vrouw die zich in het huis bevond, raakte toen licht gewond.

DRUGS

Ook dit jaar deed de politie veel drugsvangsten. Het meeste nieuws werd echter besteed aan de drie drugsbazen, van wie twee aan de Verenigde Staten en één aan Nederland werden uitgeleverd. De Venezolaanse drugsbaron Blanco, die door de Amerikaanse drugsbestrijdingsdienst DEA wordt verdacht van het smokkelen van gemiddeld duizend kilo cocaïne per maand naar de Verenigde Staten, werd door Amerikaanse under-cover agenten naar Curaçao gelokt. Hij probeerde door een reeks rechtszaken zijn uitlevering aan de VS te voorkomen. Dat lukte hem niet. In het allergrootste geheim werd Blanco vervolgens met een speciaal DEA-vliegtuig naar de VS vervoerd.

Ook de Duitser Andres Geson werd uitgeleverd aan de VS. Geson probeerde samen met zijn moeder een deal te sluiten in het Caribbean Hotel voor de smokkel van een grote hoeveelheid drugs naar Amerika. Het tweetal wist echter niet dat de Amerikanen, waarmee gehandeld werd, in dienst waren van de DEA. Geson werd opgepakt en uitgeleverd aan de VS. Zijn Antilliaanse moeder ging bij afwezigheid van een uitleveringsverdrag vrijuit. Met ingang van 1 januari zal dat niet meer mogelijk zijn. Dan wordt namelijk de wet van kracht die het mogelijk maakt ook Antillianen uit te leveren die zich schuldig hebben gemaakt aan strafbare feiten in het buitenland of aan grensoverschrijdende criminaliteit, zoals internationale drugshandel.

De derde grote zaak kwam op initiatief van de Nederlandse jusititie in de openbaarheid. De penshonado Van Geelen en zijn echtgenote werden opgepakt in hun luxueuze en zwaar beveiligde woning te Cas Grandi. Het tweetal wordt verdacht van drugssmokkel en het op grote schaal witwassen van criminele gelden. Het tweetal is naar Nederland overgebracht evenals een andere penshonado, Joe Krul, die verdacht wordt van betrokkenheid bij deze drugslijn. De officiële reden die is opgegeven is vooralsnog dat Krul elke medewerking weigert aan zijn faillisement.

Een andere zaak die de Curaçaose samenleving aan het einde van het jaar nog bezighield was de aanhouding van Y.V., de echtgenoot van een bekende hotelmagnaat. Zij wordt door de politie gezien als het brein achter een drugslijn tussen Curaçao enNederland. De politie zat al geruime tijd achter de voormalige Miss Curaçao aan. Op 30 september werd een drugskoerier opgepakt op de luchthaven en in Nederland vond een tweede aanhouding plaats. Op grond van de verklaringen van het tweetal, dat verklaarde de drugs van Y.V. gehad te hebben, ging de politie tot haar aanhouding over. Ook een goede vriend van Y.V. werd enkele dagen later aangehouden. De in verzekeringstelling van Y.V. is inmiddels verlengd en zij is overgebracht naar het Huis vanBewaring te Koraal Specht. Daarvoor verbleef zij in een politiecel te Barber.

ONTSNAPPINGEN

Dit jaar lukte het een groot aantal gedetineerden te ontvluchten uit de gevangenis te Koraal Specht, het Gouvernements Opvoedingsgesticht en de politiecellen te Barber. Voor de volledigheid is het goed te vermelden dat bijna allen na korte tijd weer opgepakt werden of zich vrijwillig bij de politie aanmeldden.

De spectaculairste ontsnapping vond midden dit jaar plaats toen Aron Pieter en Rudley Kirindongo wisten te ontkomen. Op het binnenplein van het Stadhuis, waar ze die dag voor de rechter moesten verschijnen, sprong Pieter met een vuurwapen uit de politiewagen. Zijn handboeien had hij in de wagen losgemaakt. Tijdens de ontsnappingspoging raakte een agent licht gewond toen hij door een kogel in zijn arm werd geraakt. Het is nog steeds onduidelijk hoe Pieter zijn handboeien heeft losgemaakt en hoe hij aan het vuurwapen is gekomen. Ook de autoriteiten weigeren angstvallig hierover uit te wijden.

Kirindongo meldde zich na enkele dagen bij de politie aan, Pieter is tot de dag van vandaag niet gegrepen. Pieter, die twee moorden heeft gepleegd, wordt als levensgevaarlijk door de politie gekenmerkt. De politie ontving verschillende tips als zou Pieter zich te Montanja schuil houden. Onderzoeken ter plaatse leverden echter niets op. Tot heden wist hij echter buiten de lange arm van justitie te blijven.

POLITIE

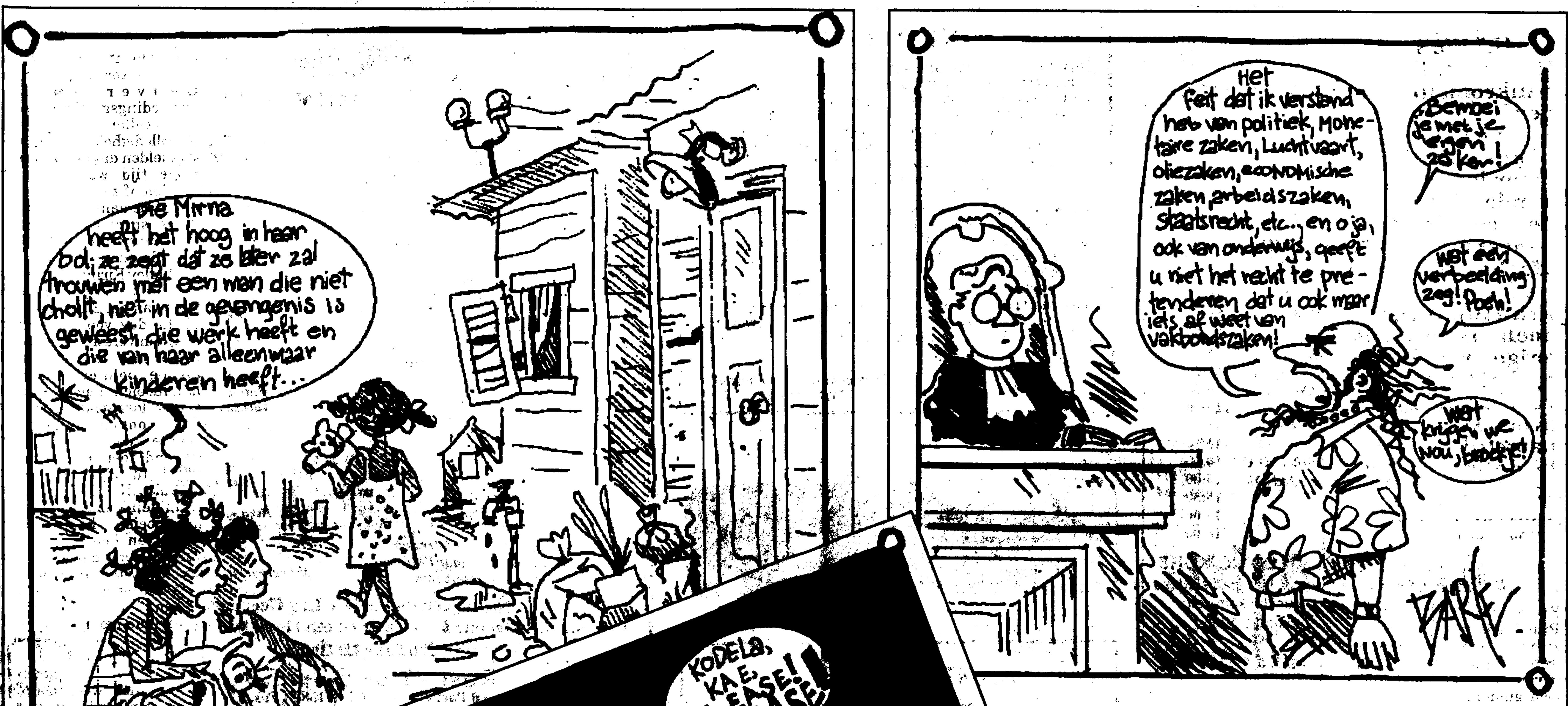
Het zou niet goed zijn om tijdens dit jaaroverzicht het goede werk van de politie onbeschreven te laten. Ondanks de zware onderbezetting en het gebrek aan voldoende materiaal en hulpmiddelen wist de politie bijna alle geweldsmisdrijven op te lossen. Met de invoeringvan Raspa, die in haar bestaan van amper zes maanden meer dan 7.000 automobilisten op de bon wierp, en het Arrestatieteam, voor de aanhouding van vuurwapengevaarlijke verdachten, was het korps ook veelvuldig positief in het nieuws.

Het is trouwens anno 1995 erg triest dat het politiekorps nog steeds niet geautomatiseerd is, hetgeen een ernstige belemmering vormt voor de agenten om effectief de criminaliteit te bestrijden.

Ook het cellentekort begint angstaanjagende vormen aan te nemen. Agenten verspillen elke dag veel tijd om een plaats in het Huis van Bewaring voor een misdadiger te vinden. Reeds moeten prioriteiten gesteld worden. Personen die zich schuldig hebben gemaakt aan lichte vergrijpen worden zelfs op vrije voeten gesteld. Dit betekent geenszins dat ze niet voor de rechter hoeven te verschijnen. Echter: in afwachting van hun berechting mogen ze zich vrijelijk bewegen.

Ook de erbarmelijke en onmenselijke toestanden in de gevangenis baren zorgen. De gevangenisdirectie heeft er reeds meerdere malen op gewezen dat de situatie rijp is voor een opstand. Door de slechte financiële situatie van de overheid is er echter doodgewoon geen geld beschikbaar voor het bouwen van een nieuwe gevangenis of uitbreiding van de huidige. Een tweede onaangekondigd bezoek van de Europese Anti-Folteringscommissie zal funest zijn. Curaçao komt dan internationaal weer zeer negatief in het nieuws.

Tot slot is het ook goed om even stil te blijven staan bij de verharding van de criminaliteit. Steeds meer misdadigers gebruiken vuurwapens, hetgeen erg benauwend moet zijn voor de agenten die elk dag gevaar lopen. Verontrustend is ook dat steeds meer jongeren (tussen de 16 en 19 jaar) bij geweldsmisdrijven betrokken raken. Eens te meer een bewijs dat de problemen structureel aangepakt moeten worden. Vooral door het hoge percentage aan drop outs (46 procent) in het onderwijs gaan veel jongeren het criminele pad op. Een benauwend gegeven, aan de oplossing waarvan hard gewerkt zal moeten worden!

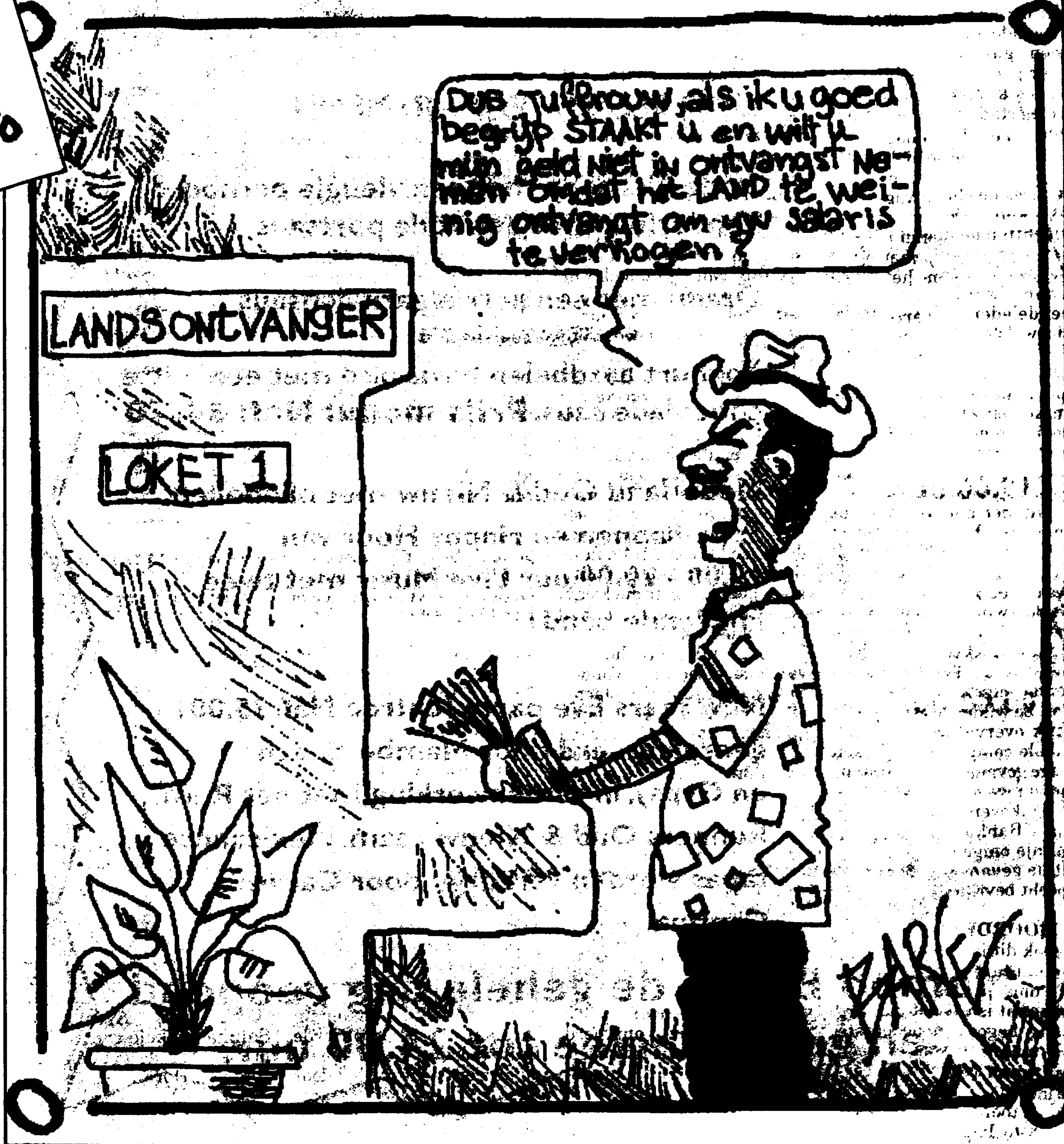

1995 EEN JAAR OM TE LACHEN, EEN JAAR OM TE HUILEN

PARTISIPASHON

En konekshon ku selebrashon di fiestanan di fin di aña, nos busnan lo stòp di kore mas tempran.

ORA DI SALIDA DI E ÚLTIMO BUS BISPU DI AÑA 1995:

PUNDA - HATO SOUAX	16:15
SOUAX HATO - PUNDA	16:10
OTROBANDA - HATO SOUAX	16:30
PUNDA - SERU FORTUNA - PUNDA	16:30
PUNDA - MONTAÑA - PUNDA	16:30
PUNDA - MONTAÑA ABOU - PUNDA	16:30
PUNDA - BONAM - PUNDA	16:30
OTROBANDA - JANDORET/BOKA - OTROBANDA	16:30
OTROBANDA - WESTPUNT - OTROBANDA	16:00
OTROBANDA - BÁNDABOU - OTROBANDA	16:00
PUNDA - FUIK - PUNDA	16:30
PUNDA - WETO - PUNDA	16:00
PUNDA - LAGUN	16:00

Dia 1e di yanüari 1996 BUSNAN LO NO KORE

Gerensha di Autobus Bedrijf Curaçao n.v. kier gradisí tur su kolaboradornan, patrosinadornan i komunidat kompleto kendenan a hasi uso di su servisionan durante 1995 i alabes ta deseá henter pueblo di Kòrsou,

******* UN FELIS I PROSPERO AÑA 1996 *******

Aan alle medische instanties

De Directeur van het Departement van Financiën maakt hierbij bekend dat de thans in gebruik zijnde **garantiekaarten (kleur wit)** per 1 januari 1996 komen te **vervallen**.

De **nieuwe garantiekaarten** voor het jaar 1996 zullen **'groen'** van kleur zijn en ingaande bovenvermelde datum van kracht zijn.

Gelieve hiermee rekening te houden.

De Directeur

AANKONDIGING

Bij exploit van de **18de december 1995**, waarvan afschrift is gelaten aan de Ambtenaar van het Openbare Ministerie, bij het Gerecht in Eerste Aanleg op het eiland Curaçao, heb ik, Wendell Juan MARIA, deurwaarder voor burgerlijke zaken bij het Gerecht op Curaçao, ten verzoeke van **de naamloze vennootschap MADURO & CURIEL'S BANK N.V.**, gevestigd op Curaçao, te dezer zake domicilie kiezende op Curaçao aan het Julianaplein no.22, ten kantore van de advocate Mr. G.B. Steward, aan **PETER WAYNE SENIOR, zonder bekende woon- en verblijfplaats binnen of buiten de Nederlandse Antillen, BETEKEND** een verzoekschrift, met daarop de door de E.A. Heer Rechter in het Gerecht in Eerste Aanleg, zittingsplaats Curaçao, gestelde beschikking van de 7de december 1995, alsmede een door mij, deurwaarder, uit kracht van voormelde beschikking opgemaakt beslagexploit, van de 13de december 1995, houdende **CONSERVATOIR-DERDEN-BESLAG**, een en ander als in bedoeld exploit omschreven.

De deurwaarder voornoemd,
W.J. MARIA

AANKONDIGING

Bij exploit van de **22ste december 1995**, waarvan afschrift is gelaten aan de E.A. Heer Officier van Justitie bij het Gerecht in Eerste Aanleg op Curaçao, heb ik, **Wendell Juan MARIA**, deurwaarder bij het Gerecht op Curaçao, ten verzoeke van **de naamloze vennootschap FORREST PRIMEVAL N.V.** gevestigd op Curaçao, ten deze domicilie kiezende op Curaçao, aan het L.B. Smithplein no. 3, Huize Belvedere, ten kantore van de advocaat Mr. E.R. de Vries, aan **DONALD EDWARD BURNS**, wonende te Naples, Florida, Verenigde Staten, **BETEKEND** de grosse van een vonnis d.d. 4 december 1995, gewezen door de E.A. Heer Rechter in het Gerecht in Eerste Aanleg van de Nederlandse Antillen, zittingsplaats Curaçao.

De deurwaarder voornoemd,
W.J. MARIA

Restaurant - Seru Coral

Koraal Partier # 10

RESTAURANT SERU CORAL OUDEJAARSBUFFET 31 DECEMBER 1995

Antilliaanse Kipsalade,
Krabsalade,
Caribbische Oudejaarsham.
Aardappelsalade,
Tomatensalade,
Komkommer salade.
****
Kalkoen in Ananassaus,
Red Snapper in Creoolse saus,
Rosbief in Champignonsaus,
Macaroni,
Rijst,
Gebakken aardappelen,
Warme groenten,
Gebakken banaan.
****
Fruitsalade,
Oliebollen,
Appelflappen.
****
Prijs Naf. 54,50 per persoon.
Wij verwachten u vanaf 19.00 uur.
Gelieve te reserveren.

RESTAURANT SERU CORAL NIEUWJAARS-BRUNCH 1 JANUARI 1996

Feestelijk glas champagne
****
Sinaasappel-, Ananas-, Appelsap en Fruitpunch
****
Gesneden Rosbief, Kalkoen, Kaas,
Tomaten salade, Komkommer salade,
Ice-berg salade, Crabsalade,
Antilliaanse Kipsalade,
Macaronisalade,
Nieuwjaarsham, Ayaca
****
Red Snapper in Kreeftensaus,
Entrecote in Champignonsaus,
Varkensrollade in Mosterdsaus,
Italiaanse Kip,
Lasagne,
Kabez ku Igra,
Parijse aardappelen, Rijst,
Daggroenten, Bakbanaan,
****
Nieuwjaarstaart, Appelflappen,
Verse Fruitsalade, Quesillo
****
Prijs Naf. 49,50 per persoon
Wij verwachten u tussen 12.00 en 14.00 uur.
Gelieve te reserveren.

Nieuwjaarsdag Gehele Dag Geopend.
Diner vanaf 18.00 uur à La Carte en een Heerlijk Nieuwjaarsbuffet.
Voor reserveringen

Rest - Bar Seru Coral
Koraal Partier 10 - Tel. 471380 - Fax. 471386

MAMBO BEACH KNALT TWEE KEER OP 31 DECEMBER

"Genietend van de ondergaande zon op het strand, toasten wij op vrienden en familie in het koude Nederland"

18.00 uur — **OUD EN NIEUWJAARSMENU**

Rode uiensoep met een vleugje pernod
Tenderloin met een rode portsaus
of
Dradu met een kerrie/garnalensaus

Yoghurt aardbeien bavaroise met een witte chocolade saus. Prijs menu: Naf: 34,50

19.00 uur — **Nederland Oud & Nieuw met oliebollen, appelflappen en Happy Hour van 19.00 - 20.00 uur Live Music met twee knallende bands**

00.00 uur — **New Years Eve party (entree Naf. 35.00) georganiseerd door Mambo Beach en Gypsy, in samenwerking met het Rum Runners Oud & Nieuw team. Mexicaanse tapas worden verzorgd door Carlito's Cantina.**

Mambo Beach de gehele dag geopend en gratis entree tot 24.00 uur.

Special Offers for Holidays 1995
Centrale Handel Maatschappij

Inglenook Wines	Regular Price	Holiday Special
Rosé		
Case 12/ .75	NAf. 74.50	Naf. 70.50
Bottle .75		6.25
White Zinfandel		
Case 12/ .75	NAf. 74.50	NAf. 70.50
Bottle .75		NAf. 6.25
Case 4/4.0	NAf. 90.00	NAf. 85.00
Bottle 4.0		NAf. 21.50
Chablis		
Case 12/.75	NAf. 74.50	NAf. 70.50
Bottle .75		NAf. 6.25
Case 6/ 1.5	NAf. 65.00	NAf. 61.50
Bottle 1.5		NAf. 10.90
Case 4/ 4.0	NAf. 90.00	NAf. 85.00
Bottle 4.0		NAf. 21.50
Burgundy		
Case 12/ .75	NAf. 74.50	NAf. 70.50
Bottle .75		NAf. 6.25
Case 6/ 1.5	NAf. 65.00	NAf. 61.50
Bottle 1.5		NAf. 10.90
Case 4/ 4.0	NAf. 90.00	NAf. 85.00
Bottle 4.0		NAf. 21.50
Woodbridge Wines		
White Zinfandel		
1991 12/ .75	NAf. 110.00	NAf. 104.00
1991 6/ 1.5	NAf. 100.00	NAf. 95.00
Cabernet Sauvignon		
1989 6/ 1.5	NAf. 115.00	NAf. 109.00
Chardonnay		
1992 12/ .75	NAf. 132.00	NAf. 125.00
Beaulieu Vineyards		
Cabernet Sauvignon		
1989 12/ .75	NAf. 216.00	NAf. 205.00
Chardonnay		
1990 12/ .75	NAf. 200.00	NAf. 190.00
Vichon Wines		
Merlot		
1992 12/ .75	NAf.180.00	NAf. 170.00
Chardonnay		
1992 12/ .75	NAf. 180.00	NAf. 170.00
Cabernet Sauvignon		
1992 12/ .75	NAf. 180.00	NAf. 170.00
Champagnes		
Louis Roederer Brut		
Case 6/ .75	NAf. 240.00	NAf. 228.00
Bottle . 75	NAf. 40.00	NAf. 40.00
Louis Roederer Cristal		
Case 6/ .75	NAf. 940.00	NAf. 890.00
Bottle . 75	NAf. 160.00	NAf. 160.00
Robert Mondavi Wines		
Cabernet Sauvignon		
1988 12/ .75	NAf. 290.00	NAf. 275.00
1987 12/ .75	NAf. 285.00	NAf. 270.00
Reserve 1986 12/ .75	NAf. 585.00	NAf. 555.00
Pinot Noir		
1989 12/ .75	NAf. 252.50	NAf. 240.00
Fumé Blanc		
1992 12/ .75	NAf. 175.00	NAf. 165.00
Chardonnay		
1991 12/ .75	NAf. 252.50	NAf. 240.00
1991 Reserve 12/ .75	NAf. 418.50	NAf. 395.00

Voor bestelling gelieve kontakt ons op te nemen bij:

CENTRALE HANDELMAATSCHAPPIJ N.V.
(CENTRAL TRADING COMPANY INC.)

Telefoon 623022

Wij kunnen zelf voor verpakking zorgen in kerststyle en ook de bezorging voor u afhandelen

Uitzonderlijk jaar voor de Newyorkse effectenbeurs

NEW YORK - De effectenbeurs van New York, gevestigd aan Wall Street, heeft een uitzonderlijk jaar achter de rug. De graadmeter van de beurs, de Dow Jones-index van de dertig fondsen uit uiteenlopende sectoren, steeg met maar liefst 33 procent. Dat resultaat is het beste van de laatste twintig jaar. De stijging van de index van 33 procent is veel groter dan die van vorig jaar (2,1 procent) en die van 1993 (13,7 procent).

Er werden dit jaar 69 records geboekt. De Newyorkse beurs, goed voor 40 procent van de waarde van alle over de hele wereld genoteerde bedrijven, heeft het een stuk beter gedaan dan welke andere effectenbeurs dan ook. Eind 1994 stond de beursindex op 3834,44 punten. Eind dit jaar was dat dat ongeveer 5100 punten. In november werd de als magisch omschreven grens van 5000 punten genomen. Die barrière leek in het voorjaar van 1995 nog vrijwel onneembaar te zijn. In december kwam het record van 5216,47 punten tot stand.

COMBINATIE

Het is een combinatie van gunstige factoren geweest die de aandelenkoersen in New York de hoogte in hebben gedreven. De economie van de Verenigde Staten draaide niet slecht, de inflatie was laag, de winsten in het bedrijfsleven stegen sterk en er was sprake van een recordaantal fusies en overnemingen.

Factoren die al langer speelden, waren ook dit jaar van invloed. Zo bleek de generatie van de *baby boomers*, die met het naderen van de vijftigjarige leeftijd hun oude dag goed willen verzekeren, nog altijd meer spaargeld in aandelen te steken dan op bankrekeningen te zetten.

Bovendien spreekt de technische ontwikkeling in de informatie- en communicatiesector zeer tot de verbeelding van de beleggers. Vrijwel elke koersverandering kan *live* worden gevolgd, wat de belegger de kans biedt om snel te reageren met een koop- dan wel een verkoopopdracht.

De daling van de rente in de VS is de factor die het zwaarst meetelde in de stijging van de aandelenkoersen. De spaarder ziet de vergoeding op zijn bankrekeningen dalen en kiest ervoor om in aandelen te gaan, omdat die wellicht beter renderen. Bovendien kan het bedrijfsleven door de lagere rente goedkoper geld lenen om investeringen voor verdere ontwikkeling te bekostigen.

De langlopende rente in de VS is nu bijna 2 procent lager dan de 7,8 procent die eind 1994 gold. De obligatiemarkt heeft dan ook haar beste jaar gekend sinds 1985. De aandelenkoersen begonnen te stijgen in november van 1994, toen er een einde leek te komen aan een reeks van renteverhogingen in de VS. Dit jaar is de officiële rente driemaal verlaagd, in februari, in juli en in december.

MULTINATIONALS

De Dow Jones-index heeft zijn stijging van dit jaar vooral te danken aan de grote multinationals die erin zijn opgenomen. Deze concerns wisten te profiteren van de zwakke koers van de dollar en van ingrijpende reorganisaties, zoals die bij AT and T, IBM en 3M. Ook de bank- en farmaciefondsen draaiden goed, evenals de bedrijven die direct of indirect te maken hebben met internet.

De rest van de aandelen presteerde toch minder. In de technologiesector daalden de koersen van de aandelen van de halfgeleiderproducenten bijna net zo hard als ze eerst waren gestegen. Zo ging Micron Technologie, waarin vorig jaar zeer druk werd gehandeld, van 44 dollar naar 94 dollar om weer te zakken tot onder de 42 dollar. Intel staat 25 procent onder zijn hoogste koers van het jaar en Microsoft bijna 20 procent.

Voor het komende jaar zijn de analisten in bescheiden mate optimistisch. Over het algemeen voorzien ze een gemiddelde stijging van de aandelenkoersen van een matige 5 procent. Ze baseren hun verwachting op een verdere daling van de rente. Ze tekenen erbij aan dat doorgaans een uitzonderlijk jaar wordt gevolgd door een jaar van kleine stijgingen. In 1996 zijn er presidentsverkiezingen en doorgaans is dat positief voor de Newyorkse effectenbeurs.

Philips verkoopt delen PKI voor 204 miljoen aan AT+T

NURNBERG - Philips krijgt van AT + T Network Systems Nf 204 miljoen voor de verkoop van de onderdelen zend- en ontvangstsystemen en openbare telecommunicatiesystemen van Philips Kommunikations Industrie (PKI). Het Amerikaanse AT + t koopt die activiteiten van Philips tegelijk met Philips-dochter Telecommunications Radioelectriques et Telephoniques (TRT) in Parijs.

De transactie was al ruim een week geleden bekendgemaakt. Alleen de prijs was niet gegeven. Voor de PKI-onderdelen staat die echter genoemd in een publikatie van vrijdag, waartoe PKI verplicht was. De verkochte PKI-onderdelen zijn volgens dat bericht goed voor een omzet van meer dan 700 miljoen gulden.

AT + t neemt circa 3500 werknemers over van PKI, TRT en de daarbij behorende verkooporganisaties in 25 landen. De resterende onderdelen van TRT en PKI worden geïntegreerd in de Duitse en Franse landenorganisatie. PKI gaat zich volgens de publikatie bezig houden met vermogensbeheer.

De twee partijen hebben het koopcontract enkele dagen geleden in New York ondertekend. Philips draagt de activiteiten in het eerste kwartaal van 1996 over.

In vergelijking met 1 januari 1995

Dollar sluit jaar 15 cent lager af

AMSTERDAM - De Europese valutamarkten stelden op de laatste handelsdag van het jaar weinig meer voor. In de dollarhandel was dan ook niets te beleven en het aftreden van Japans viceminister van Financiën, Kyosuke Shinozawa, werd voor kennisgeving aangenomen.

De dollar eindigde gisteren op Nf 1,6040, niet veel anders dan de Nf 1,6035 donderdag. Beleggers en handelaren hebben de boeken vrijwel gesloten. Overleg op hoog niveau om de impasse in de Amerikaanse begroting te doorbreken kan de dollarkoers nog wel beïnvloeden. Wellicht wordt in Washington het hele weekeinde doorgepraat, maar dan kan de dollar pas over enkele dagen op eventueel resultaat reageren.

De laatste koers van dit jaar is wel ongeveer vijftien cent lager dan begin dit jaar, toen de dollar net boven de Nf 1,75 zat. Dat was tevens de hoogste koers van heel 1995. De laagste koers dit jaar kwam half april tot stand met Nf 1,5150.

Het pond sterling kreeg gisteren nog wel een koersdaling te verwerken. De Britse valuta kwam uit op Nf 2,4860 tegenover Nf 2,4945 op donderdag. De daling was het gevolg van enkele verkopen tegen Duitse marken. De Franse frank ging iets omhoog van Nf 32,750 (per honderd) tot Nf 32,765.

Japanse vakcentrale eist overleg over werkloosheid

TOKYO - De grootste vakcentrale van Japan heeft hij de regering erop aangedrongen zo spoedig mogelijk een bijeenkomst met werkgevers en werknemers te organiseren. De drie partijen moeten zich tijdens het overleg concentreren op maatregelen om de werkgelegenheid te behouden.

De oproep van de acht miljoen leden tellende vakcentrale Rengo kwam kort na de publikatie van de jongste werkloosheidscijfers. Die gaven een stijging tot recordhoogte in de 40-jarige historie van de peiling.

In november liep de werkloosheid onder de beroepsbevolking op tot 3,4 procent. In oktober dit jaar bedroeg het percentage nog 3,2. Vorig jaar november zocht 2,9 procent van de Japanners naar een baan.

Volgens Rengo moet de regering behoud van werkgelegenheid tot prioriteit in haar beleid verklaren. Zij moet samen met de werkgevers en vakbonden met fikse maatregelen komen om arbeidsplaatsen veilig te stellen, aldus de centrale.

Een overheidsfunctionaris liet in een toelichting op de werkloosheidscijfers weten dat de vooruitzichten somber blijven. "In de huidige economische situatie zijn bedrijven waarschijnlijk niet geneigd hun personeelssterkte uit te breiden." De economie van het land verkeert al enige jaren in moeilijkheden.

Ook Isamu Miyazaki, hoofd van Japans Economisch Planburau EPA die tevens een minsterspost vervult, waarschuwde ervoor dat de werkloosheid verder kan oplopen. Vorige maand liet hij al weten dat het werkelijke cijfer beduidend hoger ligt dan de officiële gegevens uitwijzen. Daarbij trok hij een vergelijking met de Verenigde Staten waarin de werkloosheid tussen 5 en 6 procent schommelt. In Europa kampende meeste landen met een cijfer van meer dan 10 procent.

De reacties op de jongste cijfers in Japan liepen uiteen. Onafhankelijke economen stelden dat de werkloosheid een gegeven is dat altijd een beetje achterloopt bij de actuele stand van de economie. "Dat betekent dus dat deze cijfers meer zeggen over economische situatie in de afgelopen maanden", concludeerde één van hen. Hij verwees daarbij naar het aantal beschikbare banen. Dat is in november gestegen tot 63 per 100 werkzoekenden vergeleken met 61 in oktober.

De bekendmaking van de recordwerkloosheid viel samen met de publikatie van de belangrijkste gegevens over de te verwachten stand van zaken in de economie de komende zes maanden. Die index bleek in oktober omhoog te zijn geschoten tot maar liefst 80, nadat deze meter in september nog 46.2 had aangewezen. Staat deze index beneden de grens van 50, dan wijst dat op een krimp in het komende halfjaar, terwijl een cijfer hoger dan 50 op een expansie duidt. Of deze fors gestegen index ook een verbetering in de werkgelegenheid inluidt, blijft evenwel de vraag, zo stelden economen. Zij verklaarden de stijging hoofdzakelijk met de hoge produktiecijfers in de industrie. Fabrikanten hebben de laatste drie maanden meer orders voor kapitaalgoederen binnengekregen, terwijl de voorraden zijn afgenomen.

Recordjaar voor beurs Sao Paulo

SAO PAULO - Handelaren op de effectenbeurs van Sao Paulo vieren de laatste handelsdag van het jaar met confetti. Dit jaar werd 69 miljard dollar omgezet in Sao Paulo, 21,4 procent meer dan in 1994. De dagelijkse omzet bedroeg 284 miljoen dollar. De beurs van Sao Paulo is de grootste in Brazilië en verantwoordelijk voor 90 procent van de effectenhandel in het Zuidamerikaanse land.

Achmea Groep wil Staal Bankiers van beurs halen

NAARDEN - De Achmea Groep wil de beursnotering van zijn bankbedrijf Staal Bankiers op zo kort mogelijke termijn beëindigen. Het concern, waartoe Centraal Beheer, Avero en Zilveren Kruis behoren, voert hierover overleg met het bestuur van de Amsterdamse effectenbeurs.

De Achmea Groep heeft 6 miljoen nieuwe aandelen Staal gekocht, waardoor haar belang in deze onderneming is vergroot van 92,7 procent tot 95,7 procent. Hiervoor betaalde de groep Nf 111 miljoen, ofwel Nf 18,50 per aandeel.

Met dit aanzienlijke belang is de beursnotering niet meer nodig, verklaarde plaatsvervangend directievoorzitter Van der Veer van Staal. "Zeker gezien de draagkracht van Achmea." Bovendien is de bank - wanneer ze niet meer beursgenoteerd is - verlost van de strenge publiceringseisen die aan de notering kleven.

Op welke manier Achmea de overige aandeelhouders tegemoet wil komen, is onduidelijk. "Over het bod is nog geen besluit genomen. Maar zodra we meer weten, zullen we ons melden", aldus Van der Veer.

Van het resterende pakket is het grootste deel in handen van Arab Banking Corporation, die 2,9 procent van de aandelen in handen heeft. De rest (1,3 procent) is in niet-vaste handen.

Omdat het belang nu groter is dan 95 procent kan Achmea onwillige aandeelhouders via juridische weg hun stukjes Staal ontnemen. Volgens Van der Veer is dit zogeheten "uitroken" echter niet aan de orde.

Het is niet de eerste keer dat Achmea een bod doet op de aandelen Staal. In 1994 waagde de groep ook al een poging. Die uitkoop mislukte echter, omdat veel aandeelhouders het bod van Nf 18,50 per aandeel te laag vonden. Bij de beursintroductie in 1986 kostte een aandeel nog Nf 37,50.

In 1994 had Achmea het belang in Staal van Vendex (79 procent) overgenomen. De beurskoers is vanaf die tijd nauwelijks in beweging geweest, terwijl de omzetten laag waren. Donderdag sloot het fonds op Nf 18,50.

Met het vertrek van Staal van de beursvloer verliest de Amsterdamse beurs opnieuw een bankfonds. Vorige week maakte Generale Bank bekend de notering van haar pas verworven dochteronderneming Credit Lyonnais Bank Nederland te willen stoppen.

Achmea heeft overigens grote plannen met zijn bankactiviteiten. Eind november werd bekend dat Staal de attractieve Luxemburgse markt gaat betreden via overname van de Luxemburgse vestiging van Banque Colbert, onderdeel van Credit Lyonnais.

Franse topbankier verdacht van fraude

PARIJS - Justitie in Frankrijk stelt een gerechtelijk vooronderzoek in naar de verrichtingen van presidentdirecteur Andre Levy-Lang van Paribas, één van de grootste financiële instellingen van het land. De bankier zou vier jaar geleden fraude hebben gepleegd bij het opstellen van de jaarcijfers van Ciments Francais (cement en beton) dat destijds in handen was van Paribas.

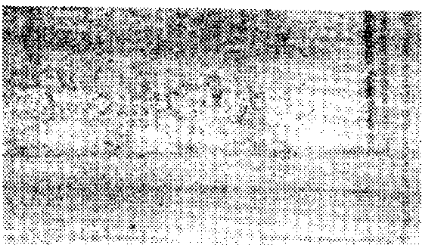
Ciments Francais pronkte in het jaarverslag van 1991 met een winst van 118 miljoen frank (Nf 39 miljoen). In werkelijkheid had dit bedrijf echter een verlies van 410 miljoen frank (Nf 135 miljoen) geleden, naar later bleek.

Door het positieve resultaat bij Ciments kon Paribas zelf op haar geconsolideerde jaarrekening over dat jaar een minder groot verlies naar buiten brengen. De bank publiceerde toen een negatief resultaat van 184 miljoen frank (Nf 61 miljoen). De bank stelt dat haar president-directeur tot in oktober van 1992 niets van de zaak afwist.

Het is niet de eerste keer dat de Franse justitie zich met beide bedrijven bezighoudt. Vorig jaar onderzocht zij reeds de praktijken van drie hoge medewerkers bij de bank. Twee jaar geleden trok het openbaar ministerie de handel en wandel van de toenmalige bestuursvoorzitter van de cementfabriek na.

*****

De werkloosheid in **Portugal** heeft dit jaar gemiddeld 7,2 procent bedragen, aldus het Portugese bureau voor de statistiek. Dat betekent een toeneming ten opzichte van het afgelopen jaar, toen gemiddeld 6,8 procent van de beroepsbevolking op zoek was naar een baan. De groei komt bijna geheel voor rekening van jongeren.

Leeson legt zich neer bij celstraf

SINGAPORE - Nick Leeson gaat niet in hoger beroep. De voormalige handelaar die met zijn speculaties verantwoordelijk wordt gehouden voor de ondergang van de Britse zakenbank Barings, werd begin december door de Singaporese rechter veroordeeld tot zes jaar cel.

Een woordvoerder van Leesons advocaat in de Zuidoostaziatische stadsstaat maakte het besluit vrijdag bekend. Bijzonderheden gaf hij niet. Tot vanmorgen had de 28-jarige Brit de mogelijkheid tegen het vonnis in beroep te gaan.

Leeson kan naar verwachting al na 3,5 of vier jaar de gevangenis verlaten op grond van goed gedrag.

Bestuursvoorzitter Daewoo beschuldigd van omkoping

SEOEL - De bestuursvoorzitter van de Zuidkoreaanse autofabriek Daewoo, Kim Woo-Choong, is vrijdag officieel in staat van beschuldiging gesteld. Hij zou een bedrag van 50 miljoen won (Nf 100.000) hebben verstrekt aan een oud-regeringsadviseur in ruil voor opdrachten van het leger.

Tegelijkertijd is ook de voormalig adviseur in staat van beschuldiging gesteld. Kim Chong-Whi, die destijds als hoge functionaris verantwoordelijk was voor defensie en buitenlandse zaken, wordt het aannemen van 80 miljoen won (Nf 165.000) ten laste gelegd. Deze aanklacht houdt verband met de aanschaf van twaalf Amerikaanse transportvliegtuigen van Spanje.

De zaak staat direct in verband met de aanklacht die eerder is ingediend tegen oud-president Roh Tae-Woo van Zuid-Korea. Die affaire is onderdeel van een veel uitgebreider omkoopschandaal in het Oostaziatische land. Diverse grote bedrijven, waaronder ook Samsung, hebben de president steekpenningen verstrekt. Lang niet alle bestuursvoorzitters van de verdachte ondernemingen zijn gearresteerd, omdat dat te veel schade aan de Zuidkoreaanse economie zou toebrengen.

Roh heeft bekend dat hij van de bedrijven geld heeft ontvangen. Hij ontkent in ruil daarvoor gunsten te hebben verleend aan de ondernemingen.

WALLSTREET

NEW YORK	PREV	Dec.29	AMSTERDAM	PREV	Dec.29
DOW JONES	5095	5117	EOE	485.35	485.35
ATT	64.63	64.75	ABN AMRO	73.10	73.10
ALZA CORP	24.38	24.50	AEGON	71.00	71.00
AMR CORP	73.25	74.25	AHOLD	65.50	65.50
APPLE COMP	32.00	31.88	AKZO	165.60	165.60
BARRICK GOLD	26.13	26.38	AMEV	107.50	107.50
BRISTOL-MYERS	85.63	85.88	BOLSWESSANEN	34.50	34.50
CHRYSLER CORP	54.63	55.13	DSM	132.00	132.00
COASTAL CO	37.25	37.25	ELSEVIER	21.40	21.40
COCA COLA	74.88	74.25	GIST BROC.	47.80	47.30
DISNEY	59.38	58.88	HAGEMEYER	83.80	83.80
DUPONT	69.75	69.88	HEINEKEN	284.70	284.70
EAST.KODAK	67.33	67.00	HOOGOVENS	53.70	53.70
EXXON	82.88	80.38	HUNTER DOUGLAS	75.00	75.00
FORD	28.88	28.88	ING	107.20	107.20
GEN. ELECTRIC	71.13	72.00	KLM	56.40	56.40
GEN. MOTORS	50.88	52.88	KNP-BT	41.20	41.20
IBM	90.13	91.38	KON. PTT NED.	58.30	58.30
INTEL	57.13	56.75	NEDLLOYD	36.40	36.40
KIMBERLY CLARK	81.50	82.75	NORIT	18.90	18.90
MC DONALDS	45.13	45.13	NUTRICIA	129.80	129.80
MERCK	66.13	65.63	PHILIPS	58.00	58.00
MICROSOFT	87.38	87.75	POLYGRAM	85.20	85.20
MINNES. MINING	64.50	66.25	ROBECO	115.50	115.50
MOBIL CORP	113.50	111.75	ROLINCO	121.50	121.50
MOTOROLA	56.88	57.00	RORENTO	94.70	94.70
NOVELL INC	14.50	14.25	ROYAL DUTCH	224.20	224.20
PEPSICOLA	56.25	55.88	UNILEVER	225.50	225.50
PFIZER	62.63	63.00	VAN OMMEREN	50.00	50.00
PHILIP MORRIS	89.88	90.25	VENDEX	47.70	47.70
QUAKER	34.38	34.50	VNU	220.30	220.30
TELE-COMMUN.	19.63	19.88	WOLTERS-KLUWER	151.80	151.80
TEXAS-INSTRUMENTS	51.25	51.50			
TOMKINS PLC-ADR	17.63	17.88	**CURRENCIES**		
UNITED AIRLINES	174.75	178.50	US$/YEN	103.13	103.43
WESTINGHOUSE	16.25	16.50	US$/DMARK	1.43	1.44
COMMODITIES			GBP/US$	1.55	1.55
GOLD	387.80	388.10	US$/NLG	1.60	1.61
SILVER	5.17	5.21	ECU/US$	1.28	1.28
CRUDE OIL	19.36	19.54	CAN/US$	1.36	1.37

Mensen '95

Willy Claes treedt op **20 oktober** af als secretaris-generaal van de Navo na een voor hem uiterst roerig jaar. Hij wordt verdacht van betrokkenheid bij een oude omkoopaffaire. Als minister van economische zaken zou Claes een omstreden rol hebben vervuld bij de aanschaf van Italiaanse Agusta-helikopters. De Belgische justitie wil hem vervolgen. "Ik ben onschuldig", beweert de Vlaamse socialist. Maar zijn positie blijkt onhoudbaar. Eerder treedt in dezelfde affaire de Belgische minister van Buitenlandse Zaken **Frank Vandenbroucke** terug en pleegt ex-stafchef van de luchtmacht generaal **Lefèbvre** zelfmoord nadat zijn naam in verband is gebracht met Agusta.

Ruud Lubbers heeft de steun van machtige Europese landen als Frankrijk, Duitsland en Engeland, maar wordt geen secretaris generaal van de Navo. Het is na veel geharrewar de Spanjaard **Javier Solana** die Claes zal opvolgen. De gedoodverfde kandidaat Lubbers, door de media reeds benoemd als nieuwe Navochef, ontbeert de steun van de VS. Vanuit Washington komt geen reden voor de afwijzing. Ingewijden menen dat met name het Pentagon, het ministerie van Defensie, de Nederlandse ex-premier te soft, wollig en eigenzinnig acht. Op **1 december** worden de Navo-landen het wel eens over Solana, minister van buitenlandse zaken in Spanje. De laatste tegenkandidaat, de Deen Ulf Ellemann-Jensen, trekt zich terug.

Nick Leeson, een 28-jarige Britse beurshandelaar in Singapore, staat aan de basis van het bankroet van de gerespecteerde Britse bank Barings. Hij speculeert en verliest, zonder dat zijn superieuren ingrijpen. Leeson zadelt de bank op met een miljardenverlies. Hij slaat aanvankelijk op de vlucht, maar loopt op de luchthaven van Frankfurt in de armen van de politie. Zijn avontuur eindigt in een Singaporese cel. Hij wordt op **2 december** tot 6,5 jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens fraude en valsheid in geschrifte. Rapportages van onder meer de Bank of England wijzen ook met een beschuldigende vinger naar Leesons superieuren. Barings is inmiddels eigendom van ING, dat de failliete boedel voor 1 pond zou hebben overgenomen.

O.J. Simpson, de voormalige footballster en acteur wiens rechtszaak de Amerikanen ruim een jaar aan de buis gekluisterd houdt, wordt op **3 oktober** onschuldig verklaard. De jury in Los Angeles heeft slechts enkele uren van beraad nodig om vast te stellen dat het overtuigende bewijs ontbreekt dat de zwarte Simpson in juni '94 zijn blanke exvrouw Nicole Brown en Ron Goldman heeft vermoord. Blank Amerika is ontzet, zwart Amerika verheugd over de vrijspraak voor de ster-verdachte, die miljoenen moet betalen aan zijn verdedigers, het 'dream-team' van Johnnie Cochran.

Ken Saro-Wiwa wordt samen met acht kameraden op **10 november** opgehangen door het militaire bewind in Nigeria. De bekendste schrijver en activist van het Ogoni-volk was eerder veroordeeld voor de moord op enkele gematigde stamgenoten. Getuigen verhalen over 'een showproces'. Wereldwijde protesten halen niets uit. Shell, dat olie wint in Nigeria en daarmee tegelijkertijd het leefgebied van de Ogoni's zou verpesten en het militaire bewind zou ondersteunen, krijgt de zwartepiet toegespeeld. De EU besluit na de executie tot een wapenboycot, een sportboycot en zet de ontwikkelingshulp stop.

Gennadi Zjoeganov voert de communisten in Rusland op **10 december** naar een overwinning bij de verkiezingen voor het parlement. De nieuwe gestaalde kaders behalen eenderde van de 450 zetels in de Doema. Het noopt president Jeltsin tot wijzigingen in het kabinet. Maar geen angst voor toestanden van weleer, aldus de Russische media. Brezjnev zou Zjoeganov zo'n liberale hervormer hebben gevonden, dat hij de nieuwe communist 'in een kamp had gestopt'.

Colin Powell, de voormalige stafchef, heeft volgens de Amerikanen goede kansen om in 1996 tot eerste zwarte president van de Verenigde Staten te worden gekozen. Powell, die op toernee gaat om zijn biografie te promoten, houdt de kiezers lang in spanning. Hij twijfelt over een kandidatuur voor de Republikeinen of als 'derde man'. Het wordt geen van beide. De ex-generaal beweert op **8 november** dat zijn tijd nog niet is gekomen.

Frederic West, de massa-moordenaar van Gloucester die zijn slachtoffers voor een deel inmetselde in zijn horror-house, hangt zich begin januari op in zijn cel. Maar de stem van de dode keert, op cassetteband, terug in de rechtszaal wanneer de zaak tegen echtgenote Rosemary dient. Zij krijgt tien keer levenslang opgelegd omdat ze mede-schuldig wordt bevonden aan drie moorden. Het vermoeden blijft dat het echtpaar in totaal twaalf meisjes en jonge vrouwen heeft omgebracht.

Tom Hanks krijgt voor het tweede achtereenvolgende jaar de Oscar voor de beste hoofdrol in een film. Was het eerder voor *Philadelphia*, op **27 maart** is het voor zijn prestatie in *Forrest Gump*, de film over een verstandelijk achtergebleven Amerikaan ('a little slow between the ears') die de kijker bij de hand neemt en door de recente geschiedenis loodst. Forrest Gump wordt met zes Oscars bekroond en daarmee een gedenkwaardige filmhit.

Hussein Kamel al-Majid, schoonzoon van de Iraakse dictator Saddam Hussein, vlucht op **10 augustus** naar Jordanië. De generaal-majoor wordt bestormd door westerse geheime diensten. Hij stond aan het hoofd van het Iraakse programma voor de ontwikkeling van massa-vernietigingswapens. De topmilitair arriveert in Amman in het gezelschap van zijn vrouw, een tweede dochter van Saddam en haar man.

Radovan Karadzic en **Ratko Mladic** verworden tot de paria's van de internationale gemeenschap. Het tribunaal dat zich bezig houdt met de oorlogsmisdaden in het voormalige Joegoslavië, vaardigt op **25 juli** een internationaal arrestatiebevel uit tegen de twee leiders van de Bosnische Serviërs. Ze worden verdacht van misdaden tegen de mensheid en genocide, aldus het tribunaal dat in Den Haag zetelt. Karadzic en Mladic kunnen het Servische gebied niet uit zonder het risico te lopen gearresteerd te worden. Maar ze blijven op vrije voeten. Het tribunaal buigt zich in hoorzittingen wel over de zaak tegen een andere Bosnische Serviër, de eerste die voorgeleid wordt, Dusan Tadic.

Bill Gates, president-eigenaar van de Amerikaanse softwaregigant Microsoft, maakt van de presentatie van het nieuwe computer-besturingsprogramma *Windows 95* een happening. De Rolling Stones - ook in het nieuws vanwege hun wereldtoernee Voodoo Lounge - betaalt hij 20 miljoen gulden om het nummer Start me Up te mogen lenen. En donderdag **24 augustus** koopt Gates de oplage van de Britse kwaliteitskrant *The Times* op om daar een 28 pagina's dikke lofzang op Windows 95 aan toe te voegen.

Iqbal Masih wordt vermoord, 12 jaar jong. Zondag **9 april** is een zwarte dag voor de bestrijders van kinderarbeid. Volgens vrienden is Masih het slachtoffer van de tapijtmaffia in Pakistan. De jonge activist werkte zelf van zijn 4e tot zijn 10e onder erbarmelijke omstandigheden als tapijtwever. Door zijn ouders verkocht, werd hij aan een machine vastgeketend. Eenmaal vrij maakt hij furore met scherpe toespraken tegen de kinderarbeid en krijgt van een universiteit in de VS een studiebeurs aangeboden.

Scott O'Grady, held of stumper? Daarover verschillen de meningen. De Amerikaanse piloot wordt op **8 juni** gered door een commandoteam, nadat zijn toestel dagen eerder is neergehaald boven Bosnië. Hij wordt in de VS binnengehaald als het voorbeeld van de moedige vechtjas, als overlever. Later bericht The Independent dat O'Grady alles wat hij fout had kunnen doen, verkeerd heeft gedaan. Zo kreeg hij zijn radio niet aan de praat en kwam hij met getrokken pistool op zijn redders af. Niks held, de piloot heeft gewoon geluk gehad, wilde de Britse krant maar even melden.

Irma Hadzimuratovic overlijdt op **1 april**. Ze werd als Kleine Irma wereldberoemd toen Britse militairen haar in de zomer van '93, als hoogtepunt in een publiciteitsoffensief van premier Major, vanuit Bosnië naar Londen haalden, omdat ze daar wel adequaat verpleegd zou kunnen worden. Ze was bij een granaatinslag moederloos geworden en zwaar gewond geraakt. Kleine Irma met de grote angstige ogen overleed in Londen aan een bloedinfectie. Ze werd slechts 7 jaar oud.

Freddy Lasten

Jos van der Schoot

Vandaag (en morgen) vroeger

De **Sovjet Unie** werd op 30 december 1922 officieel in het leven geroepen (en in 1991 ontbonden).
De Filipijnse patriot **José Rizal** werd in 1896 omgebracht. Vandaag is het in de Filipijnen Rizaldag.
De linkshandige baseball-werper **Sandy Koufax** zag in 1935 het levenslicht. Hij speelde van 1955 tot 1966 bij de Dodgers.
Bij de Amigoe twee jarigen: **Freddy Lasten** wordt vandaag 75 jaar en is daarmee Amigoes oudste medewerker. **Jos van der Schoot** van de redactie Aruba wordt 71. Pabien!
Op 31 december 1600 gaf de Engelse koningin Elizabeth I haar zegen aan de **East India Company**, een groep Londense kooplui om handel te drijven met Oost-Indië.
De geboortedag (in 1896) van de Franse kunstenaar **Henri Matisse**.
Op 1 januari 1502 vaarde de Portugese avonturier Gonçalo Coelho de baai van Guanabara binnen aan de Atlantische kust van Zuid-Amerika. Omdat hij dacht dat het om de monding van een rivier ging noemde hij het de rivier van januari '**Rio de Janeiro**'.
Amerikaans president **Abraham Lincoln** tekende op de eerste dag van 1863 de Emancipation Proclamation. Dat betekende de vrijheid voor de slaven die tijdens de burgeroorlog aan zijn zijde hadden gestreden.

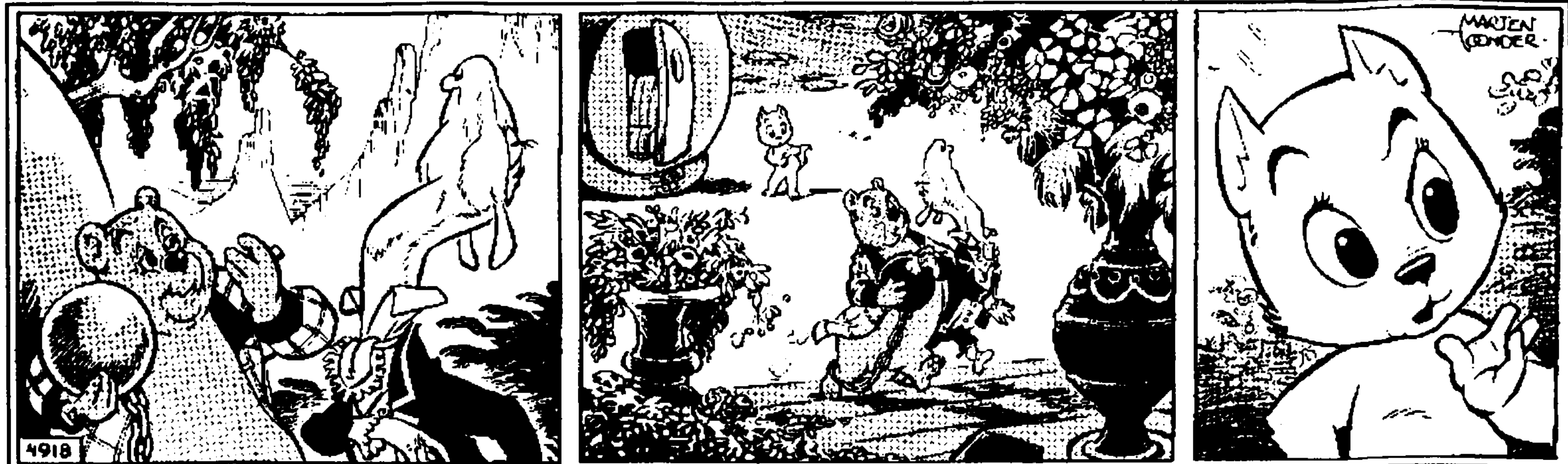
Rij van verscheiden prominenten

Onderstaand een overzicht van prominente internationale persoonlijkheden die in 1995 zijn overleden. Tussen haakjes de leeftijd die zij/hij bereikte.
januari 6 - **Joe Slovo** (68), de politieke strateeg van het Afrikaans Nationaal Congres (ANC)
20 - **Mehdi Bazargan** (87), ex-premier van Iran
22 - **Rose Kennedy** (104), de matriarch van de familie-Kennedy
februari 2 - **Fred Perry** (85), Brits tennisser
4 - **Patricia Highsmith** (74), Amerikaans schrijfster van thrillers
14 - **U Nu** (87), de eerste premier van Myanmar (Birma) na de onafhankelijkheid van het Aziatische land
maart 10 - **Edward Bernays** (103), neef van Sigmund Freud en "vader van de public relations"
april 10 - **Morarji Desai** (99), expremier van India
14 - **Burl Ives** (85), Amerikaans acteur en zanger
20 - **Milovan Djilas** (83), voormalig vice-president van Joegoslavië onder Tito en later dissident
25 - **Ginger Rogers** (83), Amerikaans actrice vooral bekend om haar dansen met Fred Astaire
27 - **Peter Wright** (78), voormalig Brits spion en schrijver van *Spycatcher*
mei 18 - **Elisha Cook jr** (91), Amerikaanse filmster
21 - **Les Aspin** (56), Amerikaanse ex-minister van Defensie
24 - **Harold Wilson** (79), ex-premier van Groot-Brittannië
juni 12 - **Arturo Benedetti Michelangeli** (75), Italiaans pianist
23 - **Peter Kroger (Morris Cohen)** (84), in de VS geboren spion
29 - **Lana Turner** (75), Amerikaanse filmster
juli 3 - **Pancho Gonzales** (67), Amerikaans tennisser
3 - **Bert Hardy** (82), Brits oorlogsfotograaf
16 - **Stephen Spender** (86), Brits dichter,
17 - **Juan Manuel Fangio** (84), Argentijnse autocoureur
22 - **Harold Larwood** (90), de Engelse snelle werper in de beroemde serie "bodyline"
27 - **Miklos Rozsa** (88), in Hongarije geboren componist
augustus 3 - **Ida Lupino** (77), actrice in Hollywood en pionier als filmregisseur
5 - **Agha Hassan Abedi** (73), oprichter van de failliet gegane Bank of Credit and Commerce International
9 - **Jerry Garcia** (53), Amerikaans rockzanger en leider van *Grateful Dead*
13 - **Mickey Mantle** (63), ster in het Amerikaanse honkbal
24 - **Alfred Eisenstaedt** (96), in Duitsland geboren fotojournalist
september 8 - **Erich Kunz** (86), Oostenrijks bariton
15 - **Michio Watanabe** (72), ex-minister van Buitenlandse Zaken van Japan
oktober 9 - sir **Alec Douglas-Home** (92), Britse ex-premier
9 - **Kukrit Pramoj** (84), ex-premier van Thailand
22 - sir **Kingsley Amis** (73), Brits schrijver en dichter
november 1 - **Brian Lenihan** (64), voormalig vice-premier van Ierland
4 - **Yitzhak Rabin** (73), vermoorde premier van Israël
10 - **Ken Saro-Wiwa** (54), terechtgestelde Nigeriaanse activist voor de mensenrechten
12 - **Jackie Mann** (81), voormalig Brits gijzelaar in Libanon
23 - **Louis Malle** (63), Franse filmregisseur
december 2 - **Robertson Davies** (82), Canadees schrijver
6 - **James Reston** (86), journalist bij de New York Times
15 - luitenant-generaal **Manuel Gutierrez Mellado** (83), officier uit de Franco-tijd die een sleutelrol speelde bij de overgang van Spanje naar de democratie
20 - dame **Nita Barrow** (79), de eerste vrouwelijke gouverneur-generaal van Barbados
25 - **Dean Martin** (78), Amerikaans artiest
25 - **Emmanuel Levinas** (90), Frans filosoof
27 - **Shura Cherkassky** (86), Russisch pianist

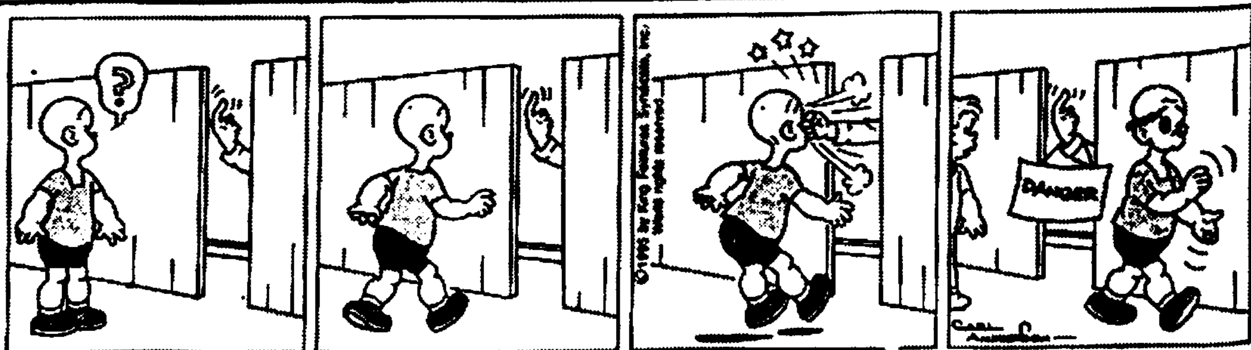

Rafael Benito Statie-Rodriguez (8 oktober 1954 geboren op Bonaire) heeft eind november in Brazilië de Internationale Golden Helmsmen of Tourism gekregen. Rafael woont en werkt momenteel in de Nederlandse gemeente Brielle.

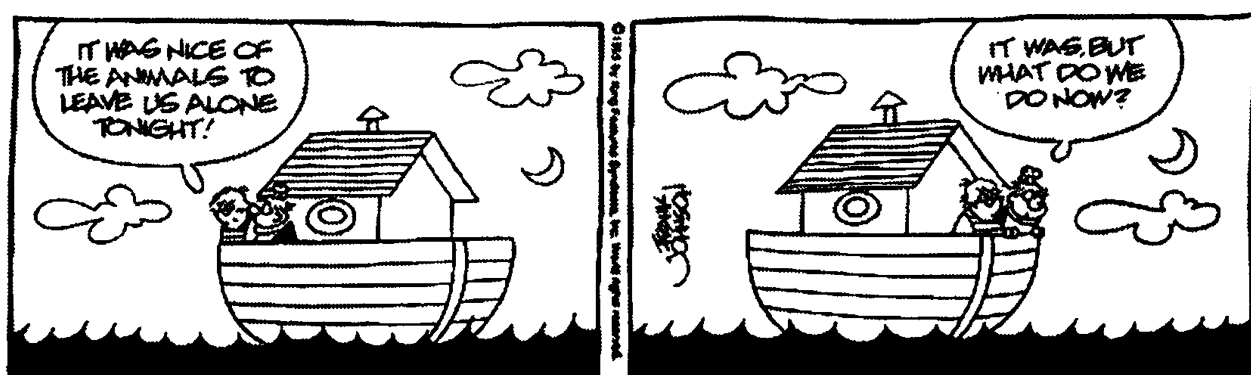
HEER BOMMEL EN DE WILDE WAGEN

Door Marten Toonder

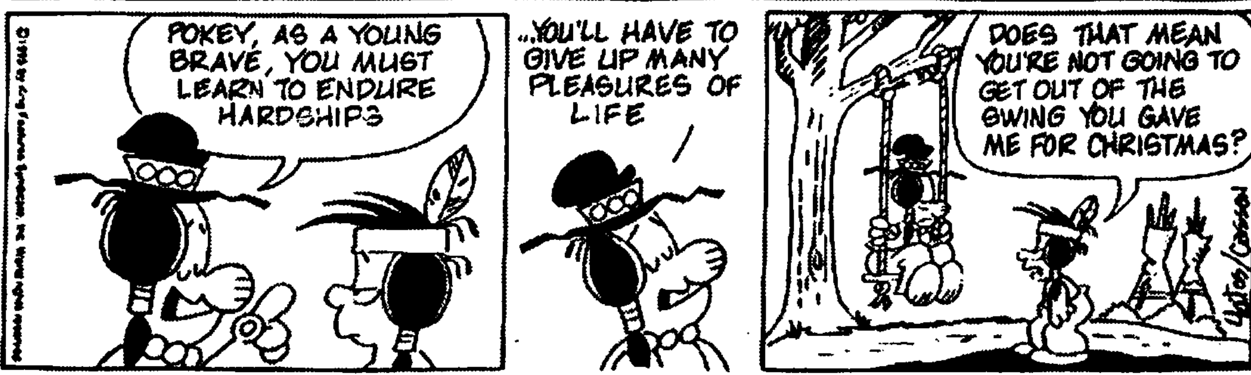

4918 - Heer Ollie kwam moeilijk overeind en raapte de zware bal op. De ijzeren ketting rinkelde akelig in de verfijnde stilte en hij kromp een weinig in elkaar. "Hebt u eh... hebt u misschien een sleuteltje?" vroeg hij bedremmeld.
De knecht trok de wenkbrauwen wat hoger op. maar antwoordde niet.
"Een sleuteltje dat op dit slot past", legde heer Bommel uit. "Het is een herinnering aan Gor. Deze kogel, bedoel ik. Ik ben er erg aan gehecht, dat wel. Maar nu zou ik hem toch wel even willen afdoen, als u begrijpt, wat ik bedoel....."
Hij zweeg, doch slechts het suizelen van de wind verbrak de stilte.
"Blijf toch hier, heer Ollie!" riep Tom Poes vanuit de koets. "Laten we liever een smid gaan zoeken en dan ergens een broodje gaan eten!"
Deze woorden prikkelden de reiziger.
"Een heer weet zich onder alle omstandigheden te handhaven", prevelde hij met dunne lippen. "Een broodje! Bah!"
Zo sprekende zette hij zich waardig in beweging en volgde de lakei die met afgemeten schreden het bordes begon te beklimmen.
Tom Poes keek hem bekommerd na. "Dit wordt niets", zei hij tot zichzelf. "Maar heer Bommel moet het zelf weten. Dit zijn tenslotte zijn ervaringen en niet de mijne."
Hij zuchtte en ging op de stoeptreden zitten.
"Ik begrijp hem niet", mompelde hij. "Hij kan de wilde wagen en dat ellendige Chateau toch rustig in de steek laten en gaan lopen? Waarom zou hij toch altijd het moeilijkste kiezen? Maar goed, ik zal hier op hem wachten en er het beste maar van lopen."

AGENDA

ARTSEN

VERENIGING VAN TANDARTSEN

Dienstdoende artsen van 12.00-13.00 uur:
30-31 december: E. de Brabander jr., Hoogstraat 14. Tel. 625620. Spoedgevallen 613019.
1 januari: W. Chin-A-Tam, Saliña Schoustraat A-11. Tel. 654807. Spoedgevallen: 654807.

GENEESKUNDIGE DIENST

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST

30 december 1995 vanaf 07.00 uur tot 31 december 1995 om 18.00 uur:
Dokter Elhage, Sentro Mediko Sta. Rosa. Tel. 676666; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen 683609 b.g.g. 112, 696266 of 696337.
31 december 1995 vanaf 18.00 uur tot 2 januari 1996 om 07.00 uur:
Dokter Cabenda, Sentro Mediko Montaña Abou. Tel. 673355; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen 683745 b.g.g. 112, 696266 of 696337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy-Tseng, Ten Holt-Suiters, Braakman, Doran, Guerrero-Bakmeyer, Oleana-Ayubi en Braam)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST

29 december 1995 vanaf 17.00 uur tot 31 december 1995 om 24.00 uur:
Dokter Swart, Spreekkamer: Van Leeuwenhoekstraat. Tel. 624113/624443; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen 682367 b.g.g. 112, 696266 of 696337.
31 december 1995 vanaf 00.00 uur tot 2 januari 1996 om 07.00 uur:
Dokter Jacobus, Spreekkamer: Van Leeuwenhoekstraat. Tel. 624113/624443; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen 377484 b.g.g. 112, 696266 of 696337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Gollo, Roose, Braakman-Ponder. De Rouw-Picus, Davelaar, Elhage, Pablo, Dunker, Nivillac, Rosales-Concession en De Vos)

3DE DISTRICT BANDABAO

29 december 1995 vanaf 17.00 uur tot 31 december 1995 om 24.00 uur:
Dokter Schellens, Sentro Mediko Barber. Tel. 641605/641658; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen 641784 b.g.g. 112, 696266 of 696337.
15 december 1995 vanaf 17.00 uur tot 18 december 1995 om 07.00 uur:
Dokter Lucasius, Sentro Mediko Barber. Tel. 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen 692483 b.g.g. 112, 696266 of 696337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Tweed en Lucacius).
Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!

WIJKVERPLEGING

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

Kantoor Gosieweg 15, tel. 692231/692232; open van 07.00- 17.00 uur. Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16, tel. 649422; open van 08.00-16.00 uur. **Bereikbare verpleegkundige** vanaf 29 december 17.00 uur t/m 2 januari 1996 07.00 uur tel. 372406 of page 310-1179

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel. 648077/648387; open van ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur.
Wachtzuster tel. 695416.
Consultatiebureau diabetici: elke wo. van 09.00-11.00 uur. Voor informatie tel. 648077.

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST

zaterdag 30 december:
Otrobanda: Sta. Maria, Winston Churchillweg 155. Tel. 680800.
Punda: Brievengat, Corrieweg 32. Tel. 379098/379567.
zondag 31 december:
Otrobanda: de Goede Hoop, Jan Noorduynweg 15. Tel. 682857.
Punda: Mampuritu, Sta. Rosaweg 329 (gebouw Sentro Mediko Sta.Rosa). Tel. 674475/674750.
maandag 1 januari:
Otrobanda: Corasol, Curasol Kavel G-25/26. Tel. 696508.
Punda: Banda Riba, Herst 31. Tel. 676822/676828.

VERLOF BEGRAFENIS

(afgifte van 10.00-14.00 uur)
zaterdag 30 december:
A. Michel, Kaya Rafael Hansen 2..
zondag31 december:
S. Jennie-Kleinmoedig, Angolaweg 76.
maandag 1 januari:
R. A. de Windt, Uteweg 53.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance: 112
Politie: 114
Brandweer: 114
Hospitaal: 624900
Aidslijn: 128
Kodela: 135
Artsendienst Bandabou: 641658
SOS-lijn (psych. hulp): 127
RCC (nood op zee): 637911
Dierenasiel: 654300
Dierenartsdienst: 614000
Thorax Centrum: 685917
Fundashon Lechi di Mama: 672289/375628/375023
Fundashon Famia Planea: 611323
Taxicentrale: 690747/690752
Reefcare Curaçao: 3216666

KERKDIENSTEN

OUDEJAARSAVOND
ALVERNA: 10.00 uur.
BARBER: 23.00 uur; 09.00 uur.
BRIEVENGAT: 23.00 uur; 18.30 uur.
BUENA VISTA: 22.30 uur; 09.00, 11.30 en 19.00 uur.
COROMOTO: 24.00; 11.00 en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER: 20.00 uur; 09.00 uur.
JANDORET: 19.00 uur; 19.00 uur.
JANWE: 22.30 uur; 12.00 en 19.00 uur.
KAPEL SEHOS: 09.30 en 19.30 uur; 19.30 uur.
KORAAL SPECHT: 23.00 uur; 19.00 uur.
MONTAÑA: 22.30 uur; 09.00 en 19.00 uur.
MONASTERIO 'MAMA DI DIOS': 08.00 en 22.200 uur; 10.30 uur.
PIETERMAAI: 06.00 en 19.00 uur; 09.00 uur.
SANTA ANNA: 22.45 uur; 09.00 en 19.00 uur.
SANTA FAMIA: 23.30 uur; 09.00 en 11.00 (Engels). en 19.00 uur.
SANTA ROSA: 23.00 uur; 09.00 uur.
SANTA MARIA: 07.00, 09.00 en 23.00 uur; 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: 22.30 uur; 10.00 uur.
SERU FORTUNA: 09.00; 10.00 uur.
SERU GRANDI: 17.00 uur; 11.00 uur.
STEENRIJK: 23.00; 09.00 en 19.00 uur.
SUFFISANT: 09.00, 18.00 en 22.30 uur; 09.00 en 18.00 uur.
TERRA CORA: 23.30 uur; 09.00 uur.
WISHI: 18.00 uur; 09.00 uur.
ZUID-BONAM: 08.30, 17.30 en 23.00 uur; 09.00 uur.

VERENIGDE PROTESTANTSE GEMEENTE VAN CURAÇAO

Ebenezer Church (Oranjestraat 111): 09.30 uur Rev. M. Jagessar; 23.00 uur Rev. M. Jagessar.
Fortkerk (Fort Amsterdam): 09.30 uur mevr. M. Hofland; 19.30 uur ds. N. de Reus.
Emmakerk (Barentslaan 11): 09.30 uur ds. N. de Reus; 19.30 uur mevr. M. Hofland.

METHODIST CHURCH

Barrett Memorial (Abraham de Veerstraat): 10.00 uur kerkdienst.
Carey (Buena Vista): 08.00 uur kerkdienst.
Epworth (Essoweg): 08.00 en 18.00 uur kerkdienst.

GEREFORMEERDE KERK

Groot Kwartier (Arowakenweg 28): 10.00 uur gezamenlijke dienst.

VOLLE EVANGELIE GEMEENTE YUBIA BENDITA

zo. om 10.00 uur dienst (tevens crèche en zondagsschool) - Weg naar Bullenbaai z/n (tel.: 681922).

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK

zo. 10.30 uur - Kaya G Mahuma 439.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE
MORAVIAN CHURCH

Goeroeboeroeweg (Mundo Nobo): za. 19.00 uur zangdienst; zo. 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold kleuterschool (Suffisant): zo. 18.00 uur dienst (Pap).
* * * * * * * * * * * * * * * *

Weersverwachting geldig tot zaterdagavond 18:00 uur:
Weer: licht tot half bewolkt, af en toe zwaar bewolkt met vooral zaterdag overdag kans op enkele plaatselijke buien.
Wind: oostelijk, matig, tussen 7 en 16 knopen (12 tot 28 kilometer per uur, windkracht 3 tot 4). Overdag af en toe vrij krachtig tot mogelijk krachtig, tussen 17 en 27 knopen (29 t/m 50 kilometer per uur, windkracht 5 tot 6).
Weeroverzicht:
De uitloper van een hogedrukgebied boven de Atlantische Oceaan zal in de komende 24 uur geleidelijk aan in betekenis afnemen. Op hetzelfde moment zal de aangevoerde lucht in de onderste luchtlagen vochtiger worden, waardoor op zaterdag van tijd tot tijd de bewolking zal toenmen. Uit sommige van deze wolken kunnen enkele, voornamelijk lichte , buien vallen.

TDS / TELECURACAO

ZATERDAG 30 DECEMBER 1995
5..00 P.M. Telefiesta
6.00 P.M. Tempu pa Dios
6.03 P/M. Harts of the West
7.00 P.M. Hermanito ta presentá
8.00 P.M. Samenvatting Telenotisias
9.00 P.M . Wega di Number Kòrsou
9.03 P.M. Vervolg samenvatting Telenotisias
10.00 P.M. Cocktail Turistiko

ZONDAG 31 DECEMBER 1995
9.00 A.M. Sala di Konsierto
9.45 A.M. Sena di Señor
10.30 A.M. Christmas on Ice
1.00 P.M. Movie: Dr. Zjivago
4.15 P.M. Man drechi di Dios
5..05 P.M. Touched by An Angel
6.00 P.M. Much'l Ben

MAANDAG 1 JANUARI 1996
5.00 P.M. Randolph Shining New Year
6.00 P.M. Tempu pa Dios
6.03 P/M. Special: Rock & Roll Reunion

SUNDAY DECEMBER 31, 1995

8:00 A.M. NBC Weekend Today in New York
9:00 A.M. ABC Good Morning America/Sunday (CC)
NBC Today Scheduled: best "Today" stories of 1995. ∩ (CC)
10:00 A.M. CBS Sunday Morning (CC)
CNN Larry King Weekend Highlights and interviews of those involved with the O.J. Simpson case, from prosecutors to defendants. (R) (CC)
NBC Weekend Today in New York (R)
12:30 P.M. SUR Hablemos Claro
6:30 P.M. CNN Pinnacle
7:00 P.M. CNN Evans & Novak (CC)
4:00 A.M. SUR Agua Dulce

MONDAY JANUARY 1, 1996

7:00 A.M. SUR Hablemos Claro
8:00 A.M. CBS This Morning Scheduled: trends in television for the new year; how to start a New Year's resolution diet; political humorist Jim Morris. (CC)
ABC Good Morning America Scheduled: "Baby Boomers Turn 50"; movie review of "12 Monkeys." (CC)
NBC Today Scheduled: singer Tony Bennett; low-fat snacks; best jobs for the next century. ∩ (CC)
8:30 A.M. CNN Crossfire (R) (CC)
9:00 A.M. LIFE What Every Baby Knows The first months of a baby's life. (R)
10:00 A.M. CBS ABC Live -- Regis & Kathie Lee Athletes George Foreman, Florence Griffith Joyner, Jimmy Connors and Troy Aikman. (R) (CC)
CNN Larry King Live (R)
11:00 A.M. ABC Carnie Scheduled: People who fell in love over the holidays are reunited. ∩
12:00 P.M. LIFE Biggers and Summers Scheduled: Katie Couric. (R)
11:00 P.M. SUR Jaime Bayly en Vivo
12:35 A.M. NBC Tonight Show From 1994: actress Lily Tomlin, actor Arnold Schwarzenegger, singer Seal. (R) ∩ (CC)
1:05 A.M. CBS Late Show From 1994: actor Jerry Seinfeld, music group Phish, comic Dave Atell. (R) ∩ (CC)
1:30 A.M. LIFE Late Date
1:37 A.M. NBC Late Night ∩ (CC)
2:36 A.M. NBC Later ∩ (CC)
2:37 A.M. CBS Late Late Show ∩ (CC)

TUESDAY JANUARY 2, 1996

8:00 A.M. CBS This Morning Scheduled: actress JoBeth Williams ("The Client"); a preview of the new movie "Nixon" and the controversy surrounding it. (CC)
ABC Good Morning America Scheduled: why diets and exercise programs fail; the new FDA height and weight tables. (CC)
NBC Today Scheduled: style tips from Instyle magazine; Dr. Art Ulene on weight loss. ∩ (CC)
8:30 A.M. CNN Crossfire (R) (CC)
9:00 A.M. LIFE What Every Baby Knows A divorced mother shares her hardships. (R)
10:00 A.M. CBS ABC Live -- Regis & Kathie Lee (CC)
CNN Larry King Live (R)
NBC Leeza (R) ∩
11:00 A.M. CBS Maury Povich Scheduled: Models discuss the precautions they take when alone at photo sessions. (CC)
ABC Carnie From 1995: people who refuse to forgive their exes. (R) ∩
NBC Leeza ∩
12:00 P.M. ABC Mike & Maty Scheduled: New Year's resolutions for teen-agers. (CC)
NBC Jerry Springer From 1995: couples in crisis. (R)
LIFE Biggers and Summers Scheduled: Cindy Adams, Holly Robinson Peete. (R)
4:00 P.M. NBC Maury Povich Scheduled: Models discuss the precautions they take when alone at photo sessions. (CC)
5:00 P.M. ABC Oprah Winfrey Scheduled: Oprah's wish list of interesting dinner guests. (CC)
NBC Sally From 1995: women accused of getting pregnant in order to trap their lovers. (R)
6:00 P.M. NBC Live at Five
11:00 P.M. SUR Jaime Bayly en Vivo
12:35 A.M. NBC Tonight Show Scheduled: actor David Hasselhoff, actress Jane Curtin. ∩ (CC)
1:05 A.M. CBS Late Show Scheduled: actress Lisa Kudrow. ∩ (CC)
1:30 A.M. LIFE Late Date
1:37 A.M. NBC Late Night Scheduled: actors Mandy Patinkin and Scott Wolf, music guest Keb Mo. ∩ (CC)
2:36 A.M. NBC Later Scheduled: actor Corbin Bernsen. ∩ (CC)
2:37 A.M. CBS Late Late Show ∩ (CC)

TDS / TELECURACAO

SUNDAY EVENING — DECEMBER 31, 1995

	7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
TELE CURACAO	Telesuerte		Telenotisias		Sperando Tiru					
TBN	Bishop Jakes	Life in the Word	E.V. Hill	Jack Hayford		Eddie Long	Kenneth Copeland ∩		Praise the Lord	
A&E	Home Again (R)	Home Again (R)	Ancient Mysteries "Nefertari: For Whom the Sun Shines" The tomb of Queen Nefertari features breathtaking wall paintings. (R)		Movie ★★★ "Gypsy" (1962, Musical) Natalie Wood, Rosalind Russell, Karl Malden. Based on the life of Gypsy Rose Lee, from her childhood with a pushy stage mother to her debut as a striptease artist.					
CBS	News	30 Minutes	60 Minutes Top neurosurgeon Dr. Thoralf Sundt; Mexican leader for human rights Subcommandante Marcos; profile of author Randy Shilts. (R) ∩ (CC)		Orange Bowl Parade From Miami, Bob Goen and Maureen McGovern host the 62nd annual parade celebrating football's Orange Bowl. Features the 1996 Orange Bowl Queen. (Same-day Tape) ∩ (CC)		Movie "This Can't Be Love" (1994, Comedy-Drama) Katharine Hepburn, Anthony Quinn, Jason Bateman. A new chauffeur appoints himself guardian when a devious former lover re-enters his legendary employer's life. ∩ (CC)			
ABC	News	ABC World News Sunday (CC)	College Football Sugar Bowl -- Texas vs. Virginia Tech. From New Orleans. (Live) (CC)							Before They Were Stars Early footage of celebrities taped before they were famous. (R) ∩ (CC)
CNN	Evans & Novak (CC)	Late Edition (CC)		Showbiz This Weekend (CC)	Earth Matters	Global View	CNN Presents "Year in Review" The year in pictures, sound, fury and comedy.		CNN Presents (R) (CC)	
ESPN	Mountain Biking: NORBA Georgia Inv.	World Championship of Golf Preview Profiles of the top competitors from Scottsdale, Ariz.		NFL Primetime	Golf World Championship of Golf -- Match Play Final Round. From Scottsdale, Ariz. (Same-day Tape)					
CINE	(6:15) Pelicula "Atado por el Deber" (1994, Drama) Carroll O'Connor, Carl Weathers.		Pelicula "Esa Cosa Llamada Amor" (1993, Drama) Samantha Mathis, River Phoenix, Sandra Bullock.				Pelicula ★★ "Boomerang" (1992, Comedia) Eddie Murphy, Halle Berry, Robin Givens. El encanto irresistible que un ejecutivo de comercio pone sobre las mujeres le mete en graves problemas.			
NBC	(5:30) NFL Football AFC Wildcard Playoff -- Teams to Be Announced. (Time Approximate) (Live) (CC)		Lost Civilizations "Rome: The Ultimate Empire" Examines the glory of Rome at the height of its power, how the Romans conquered the Western world and the empire's eventual collapse. (R) ∩ (CC)		Mad About You Paul's mother invites Paul and Jamie over to divvy up the possessions in her will. (R) ∩ (CC)	Movie ★★★ "Final Analysis" (1992, Suspense) Richard Gere, Kim Basinger, Uma Thurman. A San Francisco psychiatrist's torrid affair with a female patient's sister leads to deceit, betrayal and murder. ∩ (CC)				
TOON	Bugs & Daffy		Movie ★★ "Tintin and the Lake of Sharks" (1972, Adventure) A young man and his dog discover an underwater empire in this animated adventure based on the European comic strip.				World Premiere Toons Countdown			
TBS	(6:35) Movie ★★★ "A Death in Canaan" (1978, Drama) Stefanie Powers, Paul Clemens, James Sutorius. People in a Connecticut town rise to the defense of a teen-ager accused of the mutilation murder of his mother.				(:05) Movie ★★½ "A Death in California" (1985, Drama) Cheryl Ladd, Sam Elliott, Alexis Smith. Fact-based account of a socialite who developed a relationship with the man who raped her and murdered her boyfriend.					
LIFE	Movie ★★½ "When the Vows Break" (1995, Drama) Patty Duke, Linda Dano, Donnelly Rhodes. A housewife enters law school to handle her own appeal after a misogynist judge renders an unjust divorce settlement. (CC)				Movie ★★½ "Almost Golden: The Jessica Savitch Story" (1995, Biography) Sela Ward, Ron Silver, Judith Ivey. Based on the true story of a television news anchor whose professional success belied her troubled personal life. (CC)				Movie "Deadly Love" (1995, Suspense) Susan Dey, Stephen McHattie. A photographer wonders how to break the news to an attractive policeman that she is really a vampire. (CC)	
TNT	(:15) Pelicula ★★★ "Magia" (1978, Suspenso) Anthony Hopkins, Ann-Margret, Burgess Meredith. Un ventrílocuo neurotico cree que su muñeco controla sus acciones y hasta le obliga a matar.				(:10) Pelicula ★★ "¡Te Pegué!" (1985, Comedia) Anthony Edwards, Linda Fiorentino, Nick Corri. Estudiante de UCLA conoce a una misteriosa mujer en Francia y pronto se encuentra en medio de espionaje internacional.				Pelicula "Un Pez Llamado Wanda" (1988, Comedia) John Cleese. Un abogado londinense se ve envuelto en problemas con una banda de ladrones de joyas que está buscando un botín.	
SUR	(6:30) Tal Para Cual	Panorama	Los Rencauchados	Todos a la Cama	Uno Más Uno		Panorama			

MONDAY EVENING — JANUARY 1, 1996

	7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
TELE CURACAO	Magician Show		Telenotisias	Toespraak Stanley Betrian (:45) Musical	Cocktail Special		Estreno			
TBN	(6:00) Praise the Lord		Mike Purkey	Bishop Jakes	Behind the Scenes	Jay Sekulow	Benny Hinn		Praise the Lord	
A&E	Quincy "Go Fight City Hall to the Death" Quincy tries to uncover a conspiracy surrounding the deaths of city hall employees.		Equalizer "Pilot"		Biography "Nostradamus: Prophet of Doom" Experts discuss the 16th-century physician and philosopher Nostradamus and his infamous versed prophesies. (R)		Poirot "The Veiled Lady" Hastings' knowledge of London society comes in handy when Poirot meets with a veiled lady and Japp investigates a jewel robbery.		Miss Marple "A Caribbean Mystery" Miss Marple (Joan Hickson) is faced with solving a murder on a tropical island. (Part 1 of 2)	
CBS	News	CBS Evening News ∩ (CC)	Inside Edition (CC)	Extra ∩ (CC)	College Football Orange Bowl -- Florida State vs. Notre Dame. From Miami. (Live) (CC)					
ABC	(5:30) College Football Rose Bowl -- Northwestern vs. Southern California. From Pasadena, Calif. (Live) (CC)					Movie ★★★ "Sneakers" (1992, Comedy-Drama) Robert Redford, Dan Aykroyd, Ben Kingsley. Computer hackers learn the device they were hired to retrieve is capable of cracking the nation's security systems. ∩ (CC)				
CNN	Inside Politics (CC)	Noticiero CNN	World News	Business Asia (R)	World News	Noticiero CNN	World News	World Business Today (R)	World News	Noticiero CNN
ESPN	Polo: Argentine Open	Sportscenter International Edition.	English League Soccer Tottenham Hotspur at Manchester United. (R)				Mountain Biking World Cup. From Mont-Sainte-Anne, Que. (Taped)			Billiards: Women's 9-Ball Champ. Final
CINE	(5:45) Pelicula ★★★½ "Parque Jurásico" (1993, Ciencia ficcion) Sam Neill, Laura Dern. Dinosaurios creados genéticamente corren libres en una isla convertida en parque de atracciones.		Pelicula ★★½ "Para o Mi Mamá Dispara" (1992, Comedia) Sylvester Stallone, Estelle Getty, JoBeth Williams. La madre de un policía visita a su hijo lo cual se convierte en una aventura cuando ella atestigua sobre un crimen.			Pelicula ★★ "CB4" (1993, Comedia) Chris Rock, Allen Payne, Deezer D. Tres jovenes intentan conseguir la fama a través de su música rap.			Pelicula ★★★ "Todo lo que Siempre Quiso Saber Sobre el Sexo, Pero...Temía Preguntar" (1972, Comedia) Woody Allen, Gene Wilder, Lou Jacobi.	
NBC	News	NBC Nightly News (CC)	Extra ∩ (CC)	Inside Edition (CC)	Fresh Prince of Bel-Air "Bourgie Sings the Blues" (R) ∩ (CC)	In the House Austin teaches Marion how to balance his finances after his refrigerator is repossessed. ∩ (CC)	Movie "No Greater Love" (1996, Drama) Kelly Rutherford, Chris Sarandon, Simon MacCorkindale. Premiere. A theatrical producer's devotion helps a Titanic survivor who lost her fiance learn to love again. ∩ (CC)			
TOON	Cartoon Planet		Jonny Quest	Scooby Doo	Garfield and Friends	Scooby Doo Where Are You!	Flintstones (CC)	Jetsons	Bugs & Daffy Tonight	
TBS	(:05) Movie ★★★ "Bill & Ted's Excellent Adventure" (1989, Comedy) Keanu Reeves, Alex Winter, George Carlin. Two high-school students get a chance to pass their history finals when a time traveler lends them a time machine.				(:05) Movie ★★ "The 'Burbs" (1989, Comedy) Tom Hanks, Bruce Dern, Carrie Fisher. A suburbanite's plans for a peaceful vacation at home are ruined when a strange new family moves into the neighborhood.				(:05) Movie ★★ "Harlem Nights" (1989, Comedy-Drama) Eddie Murphy, Richard Pryor, Redd Foxx. The owners of an elegant 1930s nightclub are pitted against a local gangster threatening to move in on their business.	
LIFE	Movie "Stay the Night" (1992, Drama) (Part 1 of 2) Barbara Hershey, Jane Alexander, Morgan Weisser. A manipulative Georgia woman tricks her teen-age lover into murdering her husband. Based on a true story.				Movie "Stay the Night" (1992, Drama) (Part 2 of 2) Barbara Hershey, Jane Alexander, Morgan Weisser. Blanche's attempt to trick Jimmie Sue into confessing is jeopardized when she finds herself falling under the woman's spell.				Movie ★★★ "A Private Matter" (1992) Sissy Spacek. Public and personal turmoil surround a woman's decision to have an abortion after learning she was given thalidomide.	
TNT	(6:10) Pelicula ★★★ "Escape de Nueva York" (1981) Kurt Russell. Ofrecen exonerar de sus crímenes a un hombre si rescata al presidente de una prisión de la ciudad de Manhattan.		Pelicula "Royce" (1994, Aventura) James Belushi, Miguel Ferrer, Peter Boyle. En una jornada de trabajo, un ex agente de la CIA se enfrenta con secuestro y armas nucleares.				Pelicula ★★ "Rocky IV" (1985, Drama) Sylvester Stallone, Talia Shire, Dolph Lundgren. El campeon Rocky Balboa se dirige a la Union Sovietica para enfrentarse a su colosal oponente ruso.			
SUR	Programas Periodisticos	SUR Deportes	Telenoche		Noticiero de Colombia	Telejornal	El Noticiero (Venezuela)	Noticiero Pat	Jaime Bayly en Vivo	
PPV	Please call 612666 for information.									

New Year's Eve Party
in het
HOLIDAY BEACH HOTEL & CASINO
CURAÇAO LARGEST BEACH RESORT
DEC. 31st
van 19.00 p.m. - 3.00 a.m.
Een GALA BUFFET met Caribische en Indonesische gerechten in het Tradewind Restaurant.
Om 12.00 middernacht "VUURWERKSHOW" met "CHAMPAGNE TOAST"
Muzikale begeleiding: Norman Moron, Junior Anzola, Big Sensation & "Heidy"
Prijs: $80,- volwassen, $40,- kinderen (drank inbegrepen)

Te Huur gevraagd:
200 m^2 centraal gelegen stuk grond voor commerciële doel-einden.
Gelieve contact op te nemen
Tel.: 602810 of 375825

Leesportefeuille de Leeskring

bezorgt nederlandstalige weekbladen bij u thuis of elders.
Ons pakket bestaat uit: **Panorama • Nieuwe Revue • Flair • Margriet • Libelle • Story • Prive • Yes • Viva • Donald Duck • Sjors & Sjimmie • Suske en Wiske**
onze weekprijzen
1 week oud f. 17.50 3 weken oud f. 14.50 5 weken oud f. 12.50 7 weken oud f. 10.50 9 weken oud f. 8.50
2 weken oud f. 16.50 4 weken oud f. 13.50 6 weken oud f. 11.50 8 weken oud f. 9.50 10 weeken oud f. 7.50

En......elk nieuw lid ontvangt een geschenkenpakket t.w.v. f 25,-
Voor meer informatie, bel: 674733..

TE HUUR per 1 januari
Gemeubileerd appartement in rustige buurt (Bandariba)
- 1 slaapkamer
- 1 woonkamer
Prijs: fl. 800,- p.m., Incl. Gas/water/electra + 1 maand borgsom
Tel.: 679551

INFOTEL
VOOR ALLE INFORMATIE

UITNODIGING NIEUWJAARSBORREL

Het bestuur van J.P.F. nodigt hierbij alle leden, vrienden en kennissen uit tot bijwoning van de traditionele **NIEUWJAARSBORREL.**

Datum : maandag 1 januari 1996
Plaats : Clubgebouw J.P.F. te Welgelegen # 3
Tijd : 18:00 uur precies

Daarna dansen met D.J. Grau

Het bestuur

TE KOOP
BOOT met TRAILER
19 voet van het merk Macro 200 H.P. tegen elk aanbod.
Tel. 602481/ 366463

RECTIFICATIE
Smulboetiek
Warung Jawa® Saliña Shopping Center
Saliña 163E Telf. 658989 - 602244
De beste weg naar een goede smaak !
Week-End Special.
Roti - Pom - Kiem tjiem kip - Gevulde sopropo - Kippepastei - Zoetzure eend Geroosterde eend - Pinda soep

---

AANKONDIGING

Bij proces-verbaal van de **29ste december 1995**, waarvan een afschrift is overgegeven aan de E.A. Heer Officier van Justitie bij het Gerecht in Eerste Aanleg van de Nederlandse Antillen, standplaats Curaçao heb ik, **ROGELIO CIPRIANO ERSILIA**, deurwaarder voor burgerlijke zaken, ten verzoeke van de naamloze vennootschap **CURAÇAO PORT SERVICES INC. N.V.**, gevestigd en kantoorhoudende op Curaçao aan de rechtspersoon naar Amerikaansrecht **GENESIS LINES LTD.**, zonder bekende vestigingsplaats of kantooradres binnen de Nederlandse Antillen of daarbuiten, **BETEKEND** een proces-verbaal van de 29ste december 1995 waarbij uit krachte van de daarin vermelde beschikking **CONSERVATOIR BESLAG** onder **ZICH ZELVE** is gelegd, op de in gemeld proces-verbaal omschreven roerende goederen een en ander als in voormeld proces-verbaal omschreven, waarnaar ten deze kortheidshalve wordt verwezen.

De deurwaarder voornoemd,
R.C. Ersilia

The soft spot on your dial...
easy 97.9 FM

De Minister-President van de Nederlandse Antillen mr Miguel A. Pourier zal op 31 december 1995 om 20.30 uur (half negen 's avonds) een nationale toespraak houden ter gelegenheid van Nieuwjaar.

De toespraak zal worden uitgezonden op alle radio- en televisiestations op de Nederlandse Antillen.

ELGA
Kwaliteit hoeft niet duur te zijn
Dus koop uw electrische materialen bij ELGA aan de Sta. Rosaweg 73
ELGA heeft: kabels uit Europa, schakelaars, stekkers, zekeringen..... iln het kort alles om uw electranet te installeren of uit te breiden.
Alleen kwaliteit en tegen lage prijzen
ELGA heeft populaire prijzen voor ieders inkomen
ELGA Sta. Rosaweg 73 tegenover Singer
We zijn 100% tot uw dienst
Voor grote projecten kunt uiteraard ook bij Elga terecht.

Le Maitre
NIEUW ADRES
Holiday Beach Hotel & Casino
Tel. 625400 - 606611
Fax. 624397
CATERING EN TRAITERIE
VOOR AL UW FEESTJES, PARTIJEN GROOT OF KLEIN MOET U BIJ LE MAITRE ZIJN.
Ons hele assortiment wordt ambachtelijk en huisgemaakt.

UNITED COLORS OF BENETTON

De nieuwe zomerkollektie 1996 is binnen.

Speciaal voor het einde van 't jaar ontvangen:

Bermuda's, Bike's, Leggings, T-shirts etc.

Zondag 31 december BENETTON [illegible] Saliña en [illegible] Open van 9.00 - [illegible]

Wij verwachten U.

DE POSNER GROEP
POSNER
Posner's Agencies Curaçao N.V.
Muskus Trading N.V.
Catering Equipment International
Monilet Playworld
Office Center

Onze beste wensen voor een voorspoedig 1996. Wij danken u voor het in ons gestelde vertouwen en hopen u in 1996 weer van dienst te kunnen zijn.

Van 2 tot en met 5 januari 1996 zijn alle bedrijven van de Posnergroep gesloten wegens inventarisatie.

De verkoopafdeling blijft gedurende de eerste week van januari 1996 wel telefonisch bereikbaar voor bestellingen op telefoonnr. 611799

SVB

Banko di Seguro Sosial
Pater Euwensweg 9, Curaçao N.A.

- WIJZIGINGEN IN A.O.V. PENSIOEN

Op 20 december 1995 is door de Staten van de Nederlandse Antillen een voorstel aangenomen om de Landsverordening Algemene Ouderdomsverzekering te wijzigen. Deze wijziging houdt in dat per 1 januari 1996 de vrouw zelfstandig premieplichtig is maar tevens zelfstandig recht krijgt op een ouderdomspensioen.

Het pensioenbedrag zal derhalve vanaf januari 1996 voor gehuwden gesplitst worden in een deel waar de man en een deel waar de vrouw recht op heeft. Afgelopen jaar heeft de SVB aan gehuwde gepensioneerde vrouwen gevraagd om een bank- of girorekeningnummer op te geven waarop de SVB het pensioenbedrag kan storten. Ingaande januari 1996 zal op dit bank- of girorekeningnummer het pensioenbedrag voor de vrouw worden gestort. Vrouwen die nog geen bank- of girorekeningnummer hebben verstrekt worden verzocht dit zo spoedig mogelijk persoonlijk met identificatiebewijs bij de SVB op te geven.

De gehuwde man zal per januari 1996 dus alleen het pensioenbedrag ontvangen waar hij zelfstandig recht op heeft.

In de gewijzigde Landsverordening Algemene Ouderdomsverzekering is verder bepaald dat een gehuwde gepensioneerde man wiens partner nog geen 60 jaar is, een toeslag ontvangt om inkomstenachteruitgang te voorkomen. Deze toeslag wordt automatisch verstrekt aan de in 1995 gehuwde gepensioneerde man wiens partner nog geen 60 jaar is.

Een gehuwde man of vrouw die vanaf januari 1996 pensioengerechtigd wordt, en wiens partner nog geen 60 jaar is, krijgt recht op toeslag voor zover het gezamenlijk inkomen niet meer dan NAf.12.000 per jaar bedraagt. Een eventuele toeslag wordt uitgekeerd aan de jongere partner.

Vanwege bovenstaande wijzigingen zal de SVB de pensioenen voor de maand januari als volgt betaalbaar stellen:

Curaçao : Giro en Postkantoor op 5 januari
Banken op 8 januari
Bonaire : Postkantoor op 8 januari
Banken op 9 januari

Voor eventuele vragen over de gewijzigde Landsverordening Algemene Ouderdomsverzekering kunt U de helpdesk van de SVB bellen. Het telefoonnummer van de helpdesk is 344277 of 344278.

Pizza Hut.
Saliña - Sta Maria

Texas Taqueria®
Saliña - Brievengat

OPEN
1 JAN.
1 P.M. - 10 P.M.

LOYENS & VOLKMAARS
BELASTINGADVISEURS

Loyens & Volkmaars is een Nederlandse organisatie van belastingadviseurs, die al ruim vijfenzeventig jaar actief is op het gebied van nationale en internationale fiscale advisering. Aan Loyens & Volkmaars zijn ongeveer 550 medewerkers verbonden, verspreid over 21 kantoren, waarvan er 8 in Nederland en 13 in het buitenland zijn gevestigd.

Al ruim vijfentwintig jaar heeft Loyens & Volkmaars een vestiging op Curaçao. In verband met de groei van ons kantoor, zoeken wij op korte termijn een

SECRETARESSE

voor bijstand van de kantoorleiding en andere secretariële werkzaamheden.

Voor het vervullen van deze vacature denken wij aan een enthousiaste kandidate met een opleiding op ten minste HAVO/VWO - niveau aangevuld met een secretaresse-opleiding. Verwacht wordt dat kandidaten moeiteloos met computers kunnen omgaan.

Kandidaten met een Schoevers-diploma, ervaring in een soortgelijke functie en een leeftijd vanaf 30 jaar genieten onze voorkeur.

Naast opleiding is tevens een goede kennis / beheersing van de Nederlandse en Engelse taal in woord en geschrift een vereiste.

Behalve een uitstekend salaris, gebaseerd op opleiding en ervaring, bieden wij u tevens goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Uw sollicitatiebrief kunt u voorzien van uw curriculum vitae.
Gaarne bericht vóór 15 januari a.s. aan:
Loyens & Volkmaars, Postbus 507, Willemstad t.a.v. de heer drs. A.G. Gomez Osorio